

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

No salón de sesións do Pazo Provincial da Deputación de Ourense, ás dez horas do día vinte e seis de abril de dous mil dezanove, réunese o Pleno da Corporación Provincial, baixo a presidencia de don José Manuel Baltar Blanco, presidente da Deputación, co fin de realizar a sesión ordinaria da Deputación Provincial en primeira convocatoria, constituíndose a Corporación cos deputados don Rosendo Luís Fernández Fernández, don Jorge Pumar Tesouro, don Plácido Álvarez Dobaño, don Pablo Pérez Pérez, don Manuel Doval Soto, don Antonio Montero Fernández, dona Ana M.ª Villarino Pardo, dona Consuelo Vispo Seara, don Juan Anta Rodríguez, don José Antonio Feijóo Alonso, don Miguel Antonio Cid Álvarez, don Manuel Pedro Fernández Moreiras e dona M.ª Teresa Cerdeira Valiñas, do Grupo Popular; don Miguel Bautista Carballo, don José Ignacio Gómez Pérez, dona Susana Rodríguez Rodríguez, dona Isabel Gil Álvarez e don Adolfo González Nóvoa, do Grupo do PSdeG - PSOE; don Gonzalo Pérez Jácome e don Armando Ojea Bouzo, do Grupo de Democracia Ourenzana; don Ramiro Rodríguez Suárez, do Grupo do BNG; e don Francisco José Fraga Civeira, como deputado non adscrito.

Actúa como interventora dona Mónica Legaspi Díaz. Dá fe do acto o secretario xeral da Corporación, don Francisco Cacharro Gosende.

Non asisten dona Elvira Lama Fernández e don Vicente Gómez García do Grupo Socialista.

D. Francisco José Fraga Civeira incorporouse cando se trataba o punto segundo da orde do día.

D. Gonzalo Pérez Jácome, de Democracia Ourenzana incorporouse cando se trataba o punto segundo da orde do día, ausentouse cando se trataba o punto noveno e non regresou.

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación e que está dispoñible integramente no portal de vídeo acta da Deputación Provincial de Ourense, no seguinte enlace: videoacta.depourense.es

1º.- ACTA DA SESIÓN ORDINARIA DO DÍA 29 DE MARZO DE 2019.-

A Presidencia pregúntalles aos membros asistentes se existe algunha observación que formular ao borrador da acta da sesión ordinaria do días 29 de marzo de 2019, que foi distribuído coa convocatoria da sesión.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Non se formulan observacións e a acta do día 29 de marzo de 2019, é aprobada por unanimidade.

2º.- DECLARACIÓN INSTITUCIONAL DE APOIO DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE ÁS TRABALLADORAS E TRABALLADORES DE UNITONO EN OURENSE.-

O Sr. presidente dá lectura á seguinte declaración institucional:

*Declaración institucional de apoio da Deputación provincial de Ourense
ás traballadoras e traballadores de Unitono en Ourense*

A empresa Unitono, situada no Parque Tecnolóxico de Ourense, no Polígono de San Cibaro das Viñas, que conta con 130 traballadores e traballadoras no seu cadro de persoal, non quere comprometerse nin garantir a estabilidade do traballo en Ourense.

Esta plataforma presta, dende o ano 2008, os seus servizos de forma exclusiva para Unión Fenosa, posteriormente coñecida como Gas Natural Fenosa e dende o ano 2018 para Naturgy, sendo a maioría do persoal mulleres, cunha antigüidade media de 9 anos e cunha porcentaxe de indefinidos superior ao 90 por cento.

Esta plataforma é unha plataforma monocliente, co risco que isto supón para a estabilidade e mantemento dos postos de traballo.

Ao longo dos 10 anos nos que este centro de chamadas está aberto, a dirección da empresa Unitono, así como o cliente, felicitaron a todo o persoal polos seus bos resultados conseguidos e polo bo desempeño e compromiso de todos/as os/as traballadores/as de Ourense.

Dende hai uns meses, o Comité de empresa, así como todo o persoal deste centro, está percibindo que, a pesar de que a empresa continuamente manifesta que aposta polo centro de Ourense e que Naturgy tamén aposta por Ourense, non se traen novos clientes para este centro e aínda por encima nótase que, debido a unha estratexia comercial de Naturgy pola cal ían xestionar chamadas non só de luz, senón tamén de gas. O volume de chamadas que se xestionan dende este centro de traballo, ao contrario do esperado, mingua en lugares de aumentar.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

A ameaza de peche percíbese polas traballadoras pola perda de funcións e pola baixada de chamadas que están observando, debido a que as chamadas entrantes serán atendidas dende catro plataformas distintas e, a maiores, o servizo de contratación ou altas que se facía dende Galiza xa soamente se fai desde Cataluña e sen posibilidade de ser atendido en galego.

Esta cuestión, así como a nefasta xestión comercial de Unitono, pola súa incapacidade en dez anos de conseguir máis clientes para este centro, foi trasladada por parte do Comité en numerosas ocasións á dirección da empresa.

O comité solicitou reunións e información á empresa sobre estes puntos e a empresa sempre se negou a facilitar a información por escrito e non obtiveron resposta. Esta incerteza viuse incrementada por movementos comerciais por parte de Unitono.

Unitono abre unha nova plataforma en Reus. O Comité solicita información sobre este punto e a empresa indica que non é verdade. O Comité comproba que existe unha oferta de emprego de Unitono-Reus. Ante este dato a empresa nega que o cliente que se vai a xestionar dende esta plataforma sexa Naturgy. O Comité descobre que, ao final, o centro de Reus si vai a prestar servizo de atención ao cliente de Naturgy e que se demandan ou valorarán candidatos con coñecementos en galego. Preguntada a este respecto a empresa, por parte do Comité, informa verbalmente que o tipo de chamadas será diferente e que será atención en catalán. Ao par desta información “falsa” a empresa informa oralmente que a cousa non vai ben en Ourense e que se terán que tomar medidas. Non especifican qué medidas, pero sobreenténdese que medidas de regulación de emprego

O Comité, ante esta situación na que a empresa informa que vai tomar medidas e que á vez comproba que si que existe carga de traballo para a plataforma de Reus e noutros servizos de Unitono, considera que todos os indicios levan a pensar de forma rotunda que se está intentando baleirar de traballo esta plataforma e destruír emprego estable e que, realmente, as declaracións de Unitono e de Natrgy son meramente unha cortina de fume para calmar o ambiente e ir afogando, pouco a pouco, este centro de traballo.

Porque non se entende que tendo unha plataforma xa montada, traballadores e traballadoras formados e con moita xente na cas que xa traballou como eventual para Unitono, se opte tanto por Unitono como por Naturgy, en dotar de traballo un centro novo en Reus en lugares de aumentar a carga de traballo en Ourense e garantir, de forma clara e

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

rotunda, o mantemento de todos os postos de traballo e salarios para os próximos anos en Ourense, que supostamente tan ben traballa e tan bos resultados obtén.

Naturgy, que é a empresa para a que prestan os servizos os traballadores e traballadoras de Unitono, non podemos esquecer que se lucra da explotación dos nosos recursos naturais. A maiores, temos que recordar que a vinculación da eléctrica coa provincia, así como con Galicia, é moi intensa e que é difícil entender a eléctrica sen recordar as súas orixes galega. Ademais, cómpre recordar que falamos dunha empresa eléctrica que se lucra grazas á explotación dos nosos recursos naturais cun impacto importante na nosa provincia. Polo tanto, é esixible que unha das compensacións sexa o compromiso de manter e crear postos de traballo derivados na nosa provincia, cando menos nunha parte. Por tanto, co paso do tempo a destrución do emprego é constatable ao tempo que se promoven plataformas noutros puntos de España e América.

O cadro de persoal de Unitono xa se reduciu nos últimos tempos, xa que chegou a estar composto por 250 persoas. Ademais, no ano 2013, a empresa atravesou dificultades que remataron nun ERE.

A precariedade atravesa ao conxunto do sector do telemarketing. Este caracterízase polos baixos salarios, por altas taxas de rotación e, ademais, pola ameaza constante de posibles despedimentos. As razóns son múltiples, pero sen dúbida unha das destacables é a deslocalización empregada polas empresas para abaratar, aínda máis, os custos a costa dos dereitos laborais.

O Comité de empresa convocou dous paros parciais o día 8 e o 10 de abril que foron secundados por un cen por cento do persoal. Tras estas mobilizacións, tanto a empresa Unitono como Naturgy, non quere comprometerse nin garantir por escrito a estabilidade do traballo no centro de Ourense, nin garanten a carga de traballo.

A única resposta que manifestaron e que como moito en dous meses non tomaran medidas contra os traballadores. O Comité de empresa cree que a única lóxica para o proceder da empresa é a de abaratar custos, tendo como consecuencia a destrución de emprego nunha zona que xa ten unha porcentaxe de paro moi elevada.

Unitono está facendo todo isto de maneira opaca e sen trasladar a información necesaria á representación dos traballadores, algo que xa solicitaron en reiteradas ocasións.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

A deslocalización impedía tamén que a atención se puidera proporcionar na propia lingua, algo que debe terse en conta á hora de defender o emprego no país.

Ante esta nova ameaza, que se suma á problemática do sector, urxe tomar medidas.

Por todo o anteriormente exposto, os grupos políticos que conforman o Pleno da Deputación de Ourense, declaramos:

1.º- O noso apoio a todos os traballadores e traballadoras de Unitono Ourense.

2.º- Que se inste a Unitono a garantir por escrito a carga de traballo e salarios de todas e todos os traballadores e traballadoras de Unitono; ou ben derivando carga de traballo doutros centros para Ourense, ou ben comprometéndose a non tomar ningunha medida de regulación de emprego contra o persoal de Unitono Ourense e volcar todos os seus esforzos en lograr novos clientes.

3.º- Demandar á compañía Naturgy a garantía do dereito das e dos galegas e galegos a seren atendidos en galego pola empresa prestadora do servizo de atención telefónica e contribuír, asemade, ao mantemento do emprego en Ourense.

4.º- Instar a Unitono a constituír unha mesa de traballo plural na que se garanta a representación do Comité de Empresa, coa finalidade de desenvolver a colaboración para as actuacións necesarias para asegurar a carga de traballo necesaria para manter a activade e os postos de traballo.

5.º- Solicitar da empresa Naturgy un compromiso firme e por escrito coa provincia de Ourense de manter a carga de traballo no centro de atención ao cliente de Unitono Ourense de forma duradeira.

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. Bo día a todas e a todos, especialmente aos representantes dos traballadores e traballadoras de Unitono. Teño que lembrarlle, señor presidente, que había un compromiso establecido na Xunta de Portavoces de todos os grupos, no que se lle ía ceder á voz a un representante das traballadoras e traballadores para que puideran expoñer eles, en primeira persoa, a situación. Entón, eu pediría que ese compromiso, que era un compromiso que tomamos todos os grupos, se cumprira e se lle dera a palabra a un representante das traballadoras. Grazas.

O Sr. presidente, segundo o acordado, cédelle a palabra ao representante dos/as traballadores/as da empresa Unitono:

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

D. Xosé Manuel González Vilariño, representante do Comité de Empresa: bo día. Prestamos servizo de atención telefónica de Naturgy no mercado regulado, tanto de luz como de gas. Esta plataforma, abriu a finais do 2008, foi aumentando a súa *plantilla* ata chegar a 262 traballadores, na que agora só quedamos 130; das cales, 104 son mulleres e 26 homes. No ano 2013, xa atravesamos un momento moi crítico, no que rematou todo isto nun ERE. Ao longo destes dez anos, tanto Unitono como Naturgy felicítáronos polo noso bo desenvolvemento conseguido e bo desempeño e compromiso de todos os traballadores; o que nos fai aínda máis difícil entender a situación na que nos atopamos. Dende hai uns meses este Comité de Empresa, así como todo o *plantel* dos traballadores deste centro, estamos percibindo que, a pesar de que a empresa continuamente manifesta e aposta polo centro de Ourense e que Naturgy tamén aposta por nós, non trae novos clientes para este centro. O volume de chamadas reduciuse considerablemente nos últimos meses. O dato está en que no 2018, en outubro do 2018, atendemos un total de 99.637 chamadas e en marzo deste ano baixou ata un número de 70.761 chamadas, co que mingou considerablemente en 30.000 chamadas nuns meses. A ameaza de peche deste centro percíbese polos traballadores, non só pola perda de chamadas, senón tamén pola perda de funcións, como é o servizo de altas ou cambio de compañía que se facía dende Galicia e que agora se fai dende Cataluña; sen a posibilidade de que os clientes teñan a posibilidade de ser atendidos en galego. Esta cuestión prodúcese pola nefasta xestión comercial de Unitono, pola súa incapacidade en dez anos de conseguir algún cliente novo; xa que somos unha plataforma monocliente o que implica os seus riscos e non pode manter os nosos postos de traballo. Dende o Comité solicitamos reunións e informes á empresa sobre estes puntos e negouse a facilitalos por escrito e nunca tivemos resposta. Esta incerteza veuse incrementada por movementos comerciais por parte de Unitono que, en principio, sempre nos dixo que a plataforma de Reus non existía e cando o Comité de Empresa viu realmente que si existía, negounos que levaran o mesmo servizo ca nós. Posteriormente, si que vemos que ía levar o mesmo servizo ca nós e que alí estase a realizar a formación en galego que nos prexudica seriamente a nós, ata esta situación na que a empresa informa que vai tomar medidas e que posiblemente nós cremos que van ser medidas moi rotundas. A precariedade atravesa ao conxunto da xestión do telemarketing que está caracterizado polos baixos salarios, por altas taxas de rotacións e, ademais, pola ameaza constante de posibles deslocalizacións. As razóns son múltiples; pero sen dúbida, unha das destacables é a

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

deslocalización empregada polas empresas para abaratar aínda máis os custos á costa dos dereitos laborais. Unitono está facendo todo isto de maneira opaca, sen trasladar información necesaria á representación legal dos traballadores, algo que xa solicitamos en reiteradas ocasións. Levamos dez anos aturando mentiras e á espera de que se cumpran falsas promesas. O que non podemos consentir é que Naturgy se nutra da explotación dos nosos recursos naturais, tanto eólicos como hidráulicos, nos implante o prezo eléctrico enerxético máis alto do país e, por riba, nos deixe sen traballo nunha zona na que xa temos unha porcentaxe de paro moi elevada. Por todo o anteriormente exposto, pedimos, dende a unidade de todos os traballadores de Ourense, que todos os grupos políticos reunidos aquí hoxe insten ao goberno da Xunta a que nos tenda unha man e que presione tanto a Unitono como a Naturgy para que nos garanta tanto os nosos postos de traballo, como os nosos salarios. Grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 2º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 2º](#).

3º.- EXPEDIENTE DE MODIFICACIÓN DOS CRÉDITOS ORZAMENTARIOS E DAS BASES DE EXECUCIÓN DO ORZAMENTO DO EXERCICIO 2019 MEDIANTE A CONCESIÓN DE CRÉDITO EXTRAORDINARIO N.º 3/2019.

A Sra. interventora expón o contido do ditame favorable da comisión informativa Especial de Contas e de Facenda e Economía.

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. O que no expediente se cita como un préstamo a longo prazo, 10 anos, é de facto, ou polo menos iso nos parece a nós vendo os resultados económicos de Meisa, un préstamo a fondo perdido, porque está vencellado a que Meisa teña resultados positivos e, neste momento, ten un déficit acumulado importante que, dende o noso punto de vista, ameaza a súa viabilidade futura. Porque, ao final, por moitos canóns que se merquen a climatoloxía é a que é e a climatoloxía é a que manda. Entón, nós non estamos de acordo con este préstamo e con este expediente de modificación e vamos a votar en contra. Nada máis. Moitas grazas.

D. José Ignacio Gómez Pérez, portavoz do Grupo Socialista: si, bo día a todos e todas. Primeiro, antes de nada, manifestar por parte do Grupo Socialista por que non se encontra a nosa compañeira e a nosa portavoz, Elvira Lama, porque ten un problema de saúde

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

que xa manifestou e quería facelo chegar a todos. Esperemos que pronto se recupere e que pronto, non hai máis plenos ordinarios, creo, pero *bueno*, en todo caso, esperemos que pronto poida volver a dar a batalla, aínda que sexa ao Partido Popular dentro da normalidade democrática. Dito isto, nós, dende logo, compartimos parte dos argumentos que pode ter o BNG, compartimos parte das dúbidas en canto á xestión que se fai por parte da empresa; pero compartimos esas dúbidas por unha razón que xa manifestamos nas propias comisións informativas. Moito máis alá doutra cuestión da que se fala, fálase de cuestións técnicas; máis ben son razóns de falta de información. Nós sempre pedimos, evidentemente, que para coñecer cómo están as contas, cómo evoluciona esa empresa que, dende logo, é importante para esa comarca (ninguén o vai a poñer en dúbida) e incluso, como non pode ser doutro xeito, para esta provincia; pois nós o que dicimos e que manifestamos sempre (non agora mesmo) é que os partidos da oposición tiñan que ter representación, cando menos nese consello de administración que forma parte desta Deputación e nós, representando a miles de ourensáns e ourensás, pois creo que tamén deberíamos de estar. Esa é a nosa razón principal para que nós votemos a abstención. Por que? Porque se nós, dende logo, formáranos parte, tivéramos a información que ao mellor non temos, pois poderíamos votar a favor ou votar en contra se fora pertinente e entendéramos que fose así. Pero neste momento non temos a suficiente información, como digo, e esperemos que isto mude na próxima Corporación provincial. Dende logo, xa o manifestamos, se o Grupo Socialista vai ter a responsabilidade de gobernar, que nós cremos que si, así o faremos chegar e así llo faremos chegar aos grupos da oposición, neste caso ao Partido Popular ou a quen a integre, e se non é así, pois dende logo seguiremos manifestando esta mesma cuestión por coherencia. Polo tanto, a nosa abstención vai nese sentido e non poñemos en dúbida que a empresa, dende logo, ten que seguir marcando a economía desa comarca. Moitas grazas.

D. Plácido Álvarez Dobaño, portavoz do Grupo do Popular: grazas, presidente. Bos días señoras deputadas, señores deputados e máis as persoas que nos están a seguir. Únome nome aos bos desexos do señor Gómez Pérez para que a nosa compañeira de Corporación, Elvira Lama, se recupere o máis pronto posible. Ben, entrando en materia, eu prometo hoxe ser especialmente breve (a ver se o consigo) porque estamos todos aquí e estamos todos a outras cousas moi importantes tamén, aínda que as de hoxe tamén son. Con respecto a este tema, como moi ben adiantou a señora interventora e consta na proposta desta

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Presidencia, traemos hoxe a este Pleno o expediente n.º 3 de modificación de créditos no presente exercicio por un importe de 450.600 € e trátase, como xa se avanzou, dun préstamo participativo a largo prazo á entidade Estación de Inverno Manzaneda, S.A. polo importe que acabo de dicirlles, a fin de destinalo a cubrir o financiamento do seu patrimonio neto e así evitar a redución obrigatoria de capital segundo o que dispón o artigo 327 da Lei de sociedades de capital. O préstamo participativo vencerá o 31 de decembro do ano 29 e, ao vencemento deste préstamo, Meisa quedará obrigada ao retorno do capital máis os xuros devindicados. Non fagan cábalas doutro sentido. Tamén inclúe este expediente unha modificación cualitativa dunha subvención outorgada no seu momento ao Concello de Castro Caldelas e, a petición do mesmo, se cambia a súa finalidade. Os argumentos en favor desta iniciativa foron claramente expostos no Pleno de xuño pasado e a aposta decidida e determinada do señor presidente desta Deputación e do grupo que o apoia, o Grupo Popular, está clara; a de vostedes parece que non está tanto. Eu, simplemente, quero rematar recordando textualmente o que dixen o pasado 29 de xuño nun Pleno como este, o parque tecnolóxico de Galicia en San Cibrao, a Estación Etnolóxica e de Viticultura de Galicia en Leiro, o Parque Náutico de Galicia en Castrelo de Miño, a Estación de Esquí de Manzaneda, que agora nos ocupa, e, como non, o Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xurés, son potencialidades únicas – e digo únicas - en Galicia e, polo tanto, co esforzo conxunto de todos van converternos, estou seguro, nunha provincia referente para atraer e xerar novos negocios. Pilotemos, dicía aquel día e dígoo hoxe tamén, pilotemos e pilotemos ben e con orgullo ourensán estas locomotoras ás que acabo de referirme. Polo tanto, pídolles, aínda que sexa o último pleno deste mandato, pídolles máis actitude positiva e menos atrancos. Moitas grazas.

D. Gonzalo Pérez Jácome, portavoz do Grupo de Democracia Ourensana: hola. Buenos días a todos y nuestro apoyo también a la diputada socialista que seguramente... esperemos que gane esa batalla y la otra electoral que será el 26 de mayo, también en algo que puede ser histórico, porque estamos hoy ante el último pleno. Es curioso porque hoy es el último pleno por doble sentido. Es el último pleno de mandato en esta Diputación – el último antes de las elecciones del 26 de mayo - y es el último, ya para siempre, de José Manuel Baltar como presidente de la Diputación. Es el último y es algo histórico. Lo que ustedes están viendo ahí, al ególatra que ha colaborado en destrozarse esta provincia después de su padre, después de haber heredado el trono de su padre; pues el ególatra, con esas ansias de

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

admiración y esas aspiraciones a la grandiosidad, pues es hoy el último pleno y es algo histórico. A partir del 26 de mayo se romperá la mayoría absoluta del Partido Popular aquí, están al límite, ya se verá en estas elecciones generales como *lle vades ver as orellas ao lobo*, Plácido, *vádeslle ver as orellas ao lobo* en estas elecciones generales porque va a caer el PP en la provincia mucho y ya lo vais a trasladar, veréis venir lo que viene en las municipales y además ahí entra Democracia Orensana; con lo cual ya es el factor determinante. Total, que estamos ante algo histórico, el último pleno de ese señor aquí para siempre en la Diputación de Orense. *Que pouco che durou o reinado, macho! O teu pai estivo vinte e pico anos e ti un mandato e fóra*. Bueno, vamos con el tema este de Manzaneda. Nosotros sobre este tema nos hemos versado en el asunto y hemos ido a Manzaneda. Hemos ido a Manzaneda a investigar, prácticamente en el último día de nieve que hubo en Manzaneda que fue hace dos semanas; fue el último día, los dos únicos días que prácticamente estuvo la Estación abierta. Primero tengo que decir que es una tomadura de pelo el engaño de Plácido, estamos hablando de 400 mil euros que son 75 millones de las antiguas pesetas. Bien, esto es solamente por un año, entonces dice que es un crédito a Meisa que lo van a devolver. Bien, ¿cómo lo puede devolver una empresa que técnicamente está en bancarrota? ¿Cómo lo puede devolver? Esto obviamente es una subvención enmascarada como un crédito a fondo perdido que no lo van a devolver. Si tú le das un crédito a una entidad que está en bancarrota ya sabes que lo vas a perder. Entonces, estamos hablando de una empresa que factura entorno a un 1,3 millones de euros –una empresa pública, principalmente-, 1,3 millones de euros y que tiene siempre un déficit de 500.000 - 600.000. Lo que le estáis dando ahora es el déficit anual; o sea, no es un préstamo cualquiera, es el déficit anual. Esta empresa, ya digo, pierde en torno a 600.000 € al año de déficit. Entonces lo que estás haciendo ya es un auténtico engaño. Eso para empezar. Tiene varias irregularidades. Aquí entró en su día una empresa privada diciendo que esto era un gran negocio – OCA - y en el momento que ve que eso es una ruina, Manzaneda, que ahora hablaremos de ella, se dan el piro, asume todo la Diputación y la Xunta de Galicia; pero, no os lo perdáis, se queda esa persona de OCA como gerente. O sea, es para alucinar, o sea, uno de los tipos, la empresa, al ver que era una ruina se escapa, deja allí al representante. Pero lo que es más triste es que es la Diputación y la Xunta las que dicen que se tiene que quedar. ¡Esto es impresionante! Es como si un entrenador, con su proyecto, desciende a segunda división con el equipo y le dicen: *oye, contamos contigo para el siguiente año*. Es que parece una tomadura

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

de pelo no. Los fallos que hay en Manzaneda son unos fallos que tienen dos problemas. Uno, el cambio climático que todas las personas, no ya solo los expertos, sino todo el mundo que es aficionado a la nieve lo puede constatar – lo medible no es opinable - todo el mundo lo puede constatar. Y luego unos problemas técnicos que no se dan abordado en Manzaneda. Nosotros creemos que este es uno de los cánceres de Orense; sin embargo, como se suele decir, es un cáncer de Orense, pero es nuestro cáncer. Entonces, como es algo que es para la comunidad gallega y como es algo para el norte de Portugal, incluso también aunque tiene en León la estación de San Isidro, pero puede venir alguien de fuera de Galicia; pero principalmente es para el norte de Portugal y para Galicia: pues nosotros creemos, y desde aquí demandamos, que es la Xunta quien tiene que, realmente, coger esta empresa deficitaria, esta actividad de estación de montaña deficitaria, y que lo asuma la Xunta de Galicia, como hace con la Televisión de Galicia. Nosotros estamos en contra de la Televisión de Galicia, se están perdiendo 100 millones de euros al año, de déficit. ¡Coño!, si gastas 100 millones de euros en la Televisión de Galicia, bien puedes gastar 1 o 2 en Manzaneda que es la estación de todos los gallegos. Entonces, tiene varios problemas. Nosotros siempre dijimos que hay que apostar por Manzaneda porque somos únicos en eso; siempre que eres único en algo vas a tener visitantes, porque la gente tiene que venir aquí. Otra cosa es hacerlo rentable. Pero Manzaneda necesitaría un vuelco total y nosotros estamos a favor de que se haga ese vuelco, debería ser la Xunta quien lo haga. En este tema nosotros no vamos a votar en contra porque es algo de Orense y es algo por lo que tenemos que luchar. ¿Qué ocurre? Que está muy mal gestionado, no está bien gestionado. Y segundo, necesitamos exigir mucha más demanda a la Xunta de Galicia para hacerlo rentable. Y aunque no fuera rentable, siempre lo sería socialmente. Entonces, por ejemplo, lo normal es que todos los niños de Galicia deberían ir a la nieve al menos una vez en su vida; bien, pues tendrán que ir a la Estación de Galicia. Allí están haciendo excursiones y sobre todo vive mucho de las excursiones de los niños, pero eso hay que potenciarlo más, tiene que ser la Xunta de Galicia quien lo financie. Bien, si la Xunta de Galicia se involucra y trae a todos los niños de Galicia, cada semana autobuses, oye, automáticamente Manzaneda ya no es deficitario. Pon el dinero de la Xunta de Galicia porque es una labor social y ya no es deficitario y vienen todos a Galicia. Eso sería un enriquecimiento para Manzaneda. ¿Por qué? Primero fomentaríamos la base, muchísimos niños se aficionarían al esquí. Traer a los niños ahí, 3 o 4 días, porque tienen unas

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

instalaciones perfectas para estar varios días en campamentos. Durante todo el invierno. Entonces, una, le meteríamos el gusanillo del esquí y número 2 haríamos que Manzaneda siempre tuviera actividad y sería importante. A nosotros, tengo también que decir antes de que se me olvide, que nos han atendido de maravilla allí. Desde aquí un saludo para Jon que fue la persona que nos enseñó todo aquello; no tenía por qué hacerlo realmente, pero nos enseñó todo aquello, somos diputados provinciales, pero vamos, nos decía que nos lo enseñaba sin que fuéramos con ningún papel o ninguna orden de aquí. Y estuvimos viendo las instalaciones y entendemos que aquello necesita un cambio que tiene que ser la Xunta de Galicia. En este sentido, nosotros no vamos a votar a favor porque aquí siempre está la picaresca del PP, enmascaran esto como un crédito que es falso. Esto de crédito no tiene nada, esto es una subvención a fondo perdido. Pero decimos no votamos en contra porque tenemos que apostar por Manzaneda, porque es un auténtico desastre, pero es nuestro desastre. Tenemos que apoyarlo porque es de lo poco que tenemos los orensanos que no tienen los gallegos. Oye, ya que no tenemos mar, tenemos estación de montaña; pues, coño, habrá que indudablemente intentar explotarla como sea y que la Xunta se moje.

D. José Ignacio Gómez Pérez, do Grupo Socialista: si. Máis que nada porque Plácido..., *bueno*, eu sempre me temo cando alguén di vou a ser breve, despois ocorre todo o contrario. Porque nós tivemos actitude positiva, nós explicamos o noso voto. Nós explicamos o noso voto en base a unha cuestión coherente que levamos dito en moitas outras ocasións que é que queremos entrar nesa participación que ten a Deputación porque somos parte desta Deputación e representamos a milleiros de cidadáns e cidadás. Eu creo que a explicación é totalmente coherente e, unha vez que iso ocorrese, nós poderíamos ter todas as ferramentas ou outra información para saber cal podería ser o noso voto, se quería vostede que fose máis positivo dándolle os parabéns e incluso votando a favor...pero mire, así iso élle moi fácil, de facérnolo chegar a nós que somos un grupo que somos coherente e que somos un grupo que creo que sempre manifestamos a nosa forma de entender a política como moderada. Nós dicímoslle unha cousa, vostede cumpra o que nós lle estamos pedindo, comprométase aquí a que podemos entrar nese consello de administración e nós, a partir de aí, ao mellor temos a ben cambiar o voto. Élle moi sinxelo. As cousas non son, non é só pedir, tamén hai que ofertar e se queren vostedes ofertar ese diálogo e ese compromiso, nós podemos entrar noutra cuestión. Dito isto, non podemos dicir si porque non temos os suficientes, volvo a dicilo, os

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

suficientes argumentos; si podemos ter os argumentos anteriores como, por exemplo, houbo unha época no que Gurriarán si que facía de xerente nesa estación e as contas eran moito mellores que agora. Polo tanto, a xestión pode ser diferente e todos sabemos que foi así. Por certo, nese maldito bipartito que sempre se nomea aquí, pero foi así e é verdade, moitas veces o puxemos de manifesto aquí creo que con bo criterio e cunha actitude que ía por esa positividade da que vostede falaba. Pero nós cremos, ademais, como grupo, que a Estación non só ten que ir enfocada ao esquí, nós cremos que a Estación ten que ir enfocada a unha estación de montaña pola potencialidade que ten e, polo tanto, xa o dixemos anteriormente tamén e, ademais, aproveito para dicir que nos di o Partido Popular que nós teñamos actitude positiva. Témola, incluso sendo oposición aquí porque na declaración de patrimonio universal, (que por certo tamén non se dixo, desa zona, da zona da Ribeira Sacra que vai a ser importante para elo, que vai a ser importante, tamén, para que esa estación de montaña, volvo a dicir, sexa importante para a economía desa comarca) nós, dende o Goberno de España creo que impulsamos esas declaración, despois de moitos anos nos que vostedes manifestábano igualmente –ninguén o dubida-, pero o seu goberno no Estado non o facía efectivo. E nós fomos quen de darlle un impulso nese sentido. Polo tanto, a positividade nós sempre a defendemos cando é a prol desta provincia e creo que diso non hai ningunha dúbida. Polo tanto, Plácido, creo que o noso voto está completamente xustificado. E despois outra cuestión que si compartimos, e que creo que vostedes teñen que compartir tamén, aquí quen ten que investir cartos, e sobradamente, é a Xunta de Galicia. Estamos falando da única estación de esquí, ou de montaña como queremos que sexa para diversificar máis, pois que sexa a Xunta de Galicia quen apoie; témolo dito moitas veces, en moitas ocasións. Por certo, hoxe o señor Feijóo está dicindo en declaracións de onte, que quere investir o superávit que ten a Xunta de Galicia porque *o malvado Sánchez y su gobierno no le deja*. Pois se quere que iso ocorra, mire, teñen vostedes unha oportunidade estupenda de que un dos investimentos sexa para esta provincia, sexa para Manzaneda e non sexa a Deputación a que ten que salvar os mobles dunha estación que é de todos os galegos e galegas, particularmente dos ourensáns. Polo tanto, se vostedes tamén teñen a ben entender esas cuestións, pois seguramente co Partido Socialista vanse a atopar. Moitas grazas.

D. Plácido Álvarez Dobaño, portavoz do Grupo do Popular: grazas, presidente. Seguindo a brevidade que me auto - impuxen, os nosos argumentos, como xa dixen, non os

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

vou a repetir, están claramente expostos no pleno do pasado mes de xuño, no libro de actas aí os teñen, non temos que quitar nin poñer nada máis, están aí. E logo o que vostede nos propón, señor Gómez Pérez, home, é o último pleno do mandato, deixemos que a nova Corporación e vostede que con tanta alegría di que van a estar aquí gobernando – eu digo que non, ademais non o dubido un momento - pois *bueno*, se vostedes gobernan, xa poderán poñen en práctica o que acaba de dicir e se gobernamos nós, que seguro que gobernamos, pois estudaremos con cariño estas propostas; como moitas outras. Moitas grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 3º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 3º](#).

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (14), o voto en contra do BNG (1) e a abstención do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourenzana (2) e de don Francisco José Fraga Civeira, o Pleno adopta o seguinte acordo:

1º.- Aprobar inicialmente a modificación de créditos do expediente n.º 3/2019, co seguinte detalle:

CRÉDITOS EXTRAORDINARIOS. GASTOS DE INVESTIMENTOS

APLICACIÓN	EXPRESIÓN	IMPORTE €
433.00/831.00	Préstamo a longo prazo. Desenvolvemento empresarial	450.602.02 €

RECURSOS UTILIZADOS

Remanente Tesourería. Subconcepto 870.00 para financiar gastos xerais	450.602.02 €
--	---------------------

2º.- Aprobar a modificación, no que se refire á especificación do capítulo VII de gastos, experimentando a seguinte variación cualitativa:

a) Con cargo á aplicación orzamentaria 450.12/762.01 “Cooperación provincial. A Concellos subvencións”, previáse unha subvención ao **Concello de Castro Caldelas** para o saneamento en diversos núcleos por importe de 50.000,00 euros. En base á solicitude do Concello de Castro Caldelas de data 28 de marzo de 2019 e entrada no rexistro electrónico

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

da Deputación o 29 de marzo de 2019 **proponse o cambio da finalidade** da subvención pasando a ser o de “ **Saneamento do núcleo dos Espiñeiros e arranxo de redes viarias nos núcleos de A Pola, Ventosa, Real da Pousa, Montemiau e Penelas**”

450.12/762.01 “Cooperación provincial. A Concellos subvencións”

Beneficiario	Finalidade	Importe
Concello de Castro Caldelas	Saneamento do núcleo dos Espiñeiros e arranxo de redes viarias nos núcleos de A Pola, Ventosa, Real da Pousa, Montemiau e Penelas	50.000,00 €

3°.- De acordo co artigo 169 da Lei reguladora das facendas locais, por remisión do artigo 177.2 do mesmo texto legal, o expediente será exposto ao público, tras o anuncio no Boletín Oficial da Provincia, por 15 días, durante os cales os interesados poderán examinalo e presentar reclamacións ante o Pleno.

O expediente considerarase definitivamente aprobado se durante o citado prazo non se presentasen reclamacións.

4°.- EXPEDIENTE N.º 2/2019 DE MODIFICACIÓN ORZAMENTARIA DO INORDE PARA O EXERCICIO 2019.-

O Sr. presidente anuncia que a deliberación deste punto será conxunta coa do punto seguinte, aínda que se votarán por separado.

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. eu tamén vou a ser moi breve neste caso. En primeiro lugar, tamén me uno aos bos desexos á compañeira Elvira Lama, xa llo transmitín a ela persoalmente porque, á parte de ser compañeira aquí é compañeira en Xinzo, pero aproveito tamén a ocasión para facelo público tamén. Con respecto a estes expedientes de modificación, non vou a repetir cal é a nosa posición, a nosa visión do que é o INORDE e que, dende logo, en canto teñamos a oportunidade de poñer en práctica o que sempre levamos anunciando, de que é un organismo que, nós pensamos, que debería de desaparecer e devolver todas as competencias, ou que foran asumidas pola propia Deputación. Pois, como sempre esa é a nosa postura ao respecto do INORDE e, como facemos habitualmente nestes expedientes de

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

modificación, aprobación do orzamento, etc., en función desa visión que temos do organismo, nós vamos a votar, como sempre fixemos, en contra destes dous expedientes de modificación de créditos. Nada máis, moitas grazas.

D. Gonzalo Pérez Jácome, portavoz do Grupo de Democracia Ourensana: hola. Pues nada, nosotros no solo creemos que debería de desaparecer el INORDE, sino que también creemos que debería desaparecer la Diputación de Orense que no tiene ningún sentido. Pero, en cualquier caso, como esto es algo que va más allá de nuestras competencias, pues lo que tenemos que hacer es que con *estes bois temos que arar, pois é o que hai*. En todas las que son locuras de José Manuel Baltar, en su gestión ególatra y su despilfarro, que es causa de haber arruinado, no es causa principal, pero si es un causa de haber arruinado la provincia; la causa principal de que la provincia esté arruinada y con tanta emigración y despoblada es, obviamente, la discriminación del Estado español y de la Xunta de Galicia - esa es la clave principal - pero que duda cabe que los *Baltares* han tenido un papel fundamental por haber despilfarrado los presupuestos de la Diputación durante treinta años y sobre todo, también, no haber ejercido presión para que no nos discriminen, porque siendo ellos del Partido Popular no reclamaban nada de la Xunta al Estado, con tal de que aquí le dejaran gobernar. Entonces, han sido cómplices, han hecho de agentes dobles en esta historia. Como decimos, este es el último pleno de José Manuel Baltar, en la historia de José Manuel Baltar como presidente de la Diputación. Nos libramos de un auténtico cáncer – metafóricamente, claro - y desde luego se despide con una serie de locuras que son símbolos, no es la cantidad más importante que despilfarra, pero sí son símbolos de lo que es una gestión de locura de José Manuel Baltar y yo voy a decir varios datos. En este expediente de modificación de créditos se le va a dar una subvención, regalada, al Círculo de Empresarios de Galicia, Círculo de Empresarios de Galicia se le da 40.000 €. Bien, nosotros hemos inspeccionado, investigado y hemos visto los vídeos, hemos visto la actividad del Círculo de Empresarios de Galicia, que están ubicados en Vigo y en todas las menciones, todo lo que hacen, hablan prácticamente, exclusivamente, de Vigo, prácticamente de Vigo; es más, ya se definen aquí así: *Círculo de Empresarios de Galicia es una asociación que defiende los intereses de las mujeres y hombres de empresa de Vigo y su área de influencia*. Repito: *defiende los intereses de las mujeres y hombres de empresa de Vigo y su área de influencia*. O sea que, ¿nosotros qué somos, como Porriño?

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Formamos, simplemente, parte del área de influencia; entonces vamos como si fuéramos los súbditos a llevarle una subvención, los pobres a los ricos, para que realmente estos nos gobiernen. Es el colmo. Tendrán que ser los ricos, los de Vigo, los que vengan aquí. Esto lo decía yo el otro día, que además el otro día lo vi yo por la calle, al acordeonista ourensano Prieto, que está afincado en Nueva York, y desde aquí le dan 10.000 € de subvención para ayudas para conciertos. Oye, perdona, la ciudad rica, que es Nueva York, es la que te tendrá que pagar que es, además, donde vives. ¡La ciudad pobre no te puede pagar que es Orense! Pues esto es igual, nosotros le damos a los de Vigo. Este pago de 40.000 € que le damos al Círculo de Empresarios de Galicia, que realmente es de Vigo, simboliza todo en lo que es la gestión de los Baltar. Primero, simboliza lo que es el despilfarro y segundo, simboliza la sumisión y, aparte, el surrealismo. O sea, es que realmente es algo que cualquier político avanzado de Estados Unidos, Inglaterra, de Suecia ve esto y alucina. Yo recuerdo, aquí, una vez que trajimos al campeón del mundo de escaleras y vino a visitar institucionalmente la Diputación y le hicieron unos regalos y el tipo alucinaba – era australiano - decía ¡ostrá! ¿Por qué me regalan esto a mí? ¿Por qué utilizan dinero público para hacerme un regalo para mí, que me lo voy a llevar para Australia? No tiene sentido. Bueno, aquello era *peccata minuta*, pero era el concepto que tienen, en ese sentido, ciertos países de lo que es el dinero público. Bueno, pues aquí son 40.000€ y se le da a los ricos para que lo gasten para ellos, porque para Orense esto no es nada; o sea, demuestra también o de que *mexan por nós e dicimos que chove*. Realmente es tristísimo que los más pobres ayudemos a los más ricos y esto es un poco nuestro sino, el sino de los gallegos, en vez de ayudarnos entre nosotros, ayudamos más a los de fuera. Aquí recuerdo una anécdota que contaba un amigo mío, en la zona de las Rías Baixas cuando veraneaban, que si un gallego se ponía a recoger berberechos venían *as marisqueiras e botábanlle a broncam e se viña un madrileño dicíanlle: señor, así non se colle, hai que meter así a man, senón non lle sae*. Pues esto es un poco lo patéticos que somos. Lo hacemos con los de fuera de Galicia, pero dentro de Galicia también hay dos divisiones y los de Orense lo hacemos también con los demás. Yo recuerdo también una vez que hablaba con una persona de que queremos un circuito de automovilismo en la zona de Xinzo para revitalizar un poquito la provincia, le daría vida porque sería el único, y me decía esta persona, que es piloto de Ourense: *hombre, es mejor hacer el circuito de automovilismo en Santiago*. Y yo, ¿pero cómo vamos a hacerlo en

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Santiago, si Santiago tiene de todo? Habrá que hacerlo en Ourense para que vengan aquí, y dice: *no, hombre, a los de Santiago y Coruña les queda más cerca*. O sea, el propio de Ourense estaba tirando para ayudar para allí, no para Ourense. Entonces, parece que va en nuestro ADN esta siniestralidad con el tema económico. Bien, es curioso porque se le dan, repito, 40.000 € al Círculo de Empresarios de Vigo y 8.000 € al Centro Comercial Abierto de Ourense. Nosotros no estamos a favor de que se le den a los empresarios que, al final, no las gastan realmente en algo que es eficaz; porque al final la gastan en sueldos, la gastan en sus proveedores y en sueldos para oficinistas para sus amigos, a los que enchufan. Entonces, no estamos a favor de que se le den 8.000 € al Centro Comercial Abierto; a los locales de Ourense, al pequeño de comercio de Ourense hay que ayudarlo de otra forma (y nosotros tenemos un plan para estas elecciones municipales muy fuerte), pero, estamos en contra de esos 8.000 €, pero, hombre, al lado de los 40.000 de Vigo, preferimos que esos 40.000 de Vigo se los hubieran dado al Centro Comercial de Ourense; o que se los den directamente a los comerciantes para aliviarlos. Pero realmente esto es ayudar a los de fuera y no. Esta es la primera aberración y luego la siguiente aberración que también demuestra lo que es José Manuel Baltar es con lo siguiente. Por cierto, antes le hemos dado una subvención, un regalo a Manzaneda de 400.000 €; pero cuando nosotros trajimos aquí una moción para ayudar a Manzaneda a revitalizarla, ustedes votaron no, el Partido Popular. Votaron no simplemente porque lo proponía Democracia Orensana, pero luego ustedes le dan dinero que es, obviamente, le dan recursos mucho más de lo que demandábamos nosotros. O sea que eso demuestra que no porque sí. Bueno, después vamos a traer una moción de carros en las que ustedes, ya en las comisión previa, han votado que no. De caminos, perdón, una comisión de caminos en el rural y ustedes ya votaron que no; sin embargo ustedes ahora... o sea, atención, en la siguiente moción nosotros traemos aquí una moción para los caminos gallegos, para mejorarlos, y ustedes van a votar que no porque ya votaron que no en la comisión y sin embargo le van a dar 25.000 para que unos turistas orensanos recorran caminos por Europa. Le van a dar 25.000 €, viene en este expediente. En Sierra Nevada hay allí unas personas que van a esquiar, que dan clases particulares y que realmente es gente que es de Ourense, alguno, y ya digo, están allí pasándose realmente de maravilla dando clases, cobrando un dinero. Entonces, engañaron...engañaron no, este señor coge el dinero y le da una subvención de varios miles de euros porque hacen

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

publicidad para Orense y ¿sabes eso que es? Que llevan aquí en la espalda “Ourense Termal”. Ya ves, una chorrada absoluta. Entonces, con esa excusa, se llevan varios miles de euros. Y esto es igual. Unos chicos van a hacer turismo por Europa, igual que los miles de orensanos que hacen turismo por Europa, y como van a llevar un coche que pone “Ourense Termal” o “Diputación”, o no sé qué *trapallada*, le dan 25.000€ para su turismo. Oye, mira, perdona, yo que quiero ir a Italia próximamente llevo una gorra de la Diputación, págame el viaje. Cualquier persona, ahora mismo, que compre un billete para ir por Europa o Estados Unidos que lleve una visera de la Diputación y que lleve una subvención. *Xa está*. Porque vamos, tú imagínate yo; yo después de la elecciones voy a celebrarlo a un sitio, *o que sexa*, y yo me comprometo a llevar un sombrero enorme, enorme, de mejicano que ponga “Diputación de Orense”; o sea, en el avión llamo la atención, en el control de aduanas tú imagínate ya ahí, me tienen allí una hora allí parado, pero la publicidad es bestial, yo con un sombrero enorme. Dirán, ¿qué lleva este debajo del sombrero? Y llevo ahí “Diputación de Orense. Orense Termal”, pues dame 1.000 € también porque voy a hacer mucha más publicidad que estas personas que van a recorrer Europa como hace todo el mundo, de mochileros. En vez de ir de mochileros o con las bicicletas, voy a gastos pagados de la Diputación, me da 25.000 para ir por ahí. Pues esto es el desatino, la locura de José Manuel Baltar y el surrealismo. Realmente, cualquier persona que ame un poco el dinero público le hierva la sangre.

D. Adolfo González Nóvoa, portavoz do Grupo Socialista: si. Bo día a todas e a todos. Grazas, señor presidente. Con respecto a esta modificación orzamentaria, nestes dous puntos, concordando moito coas verbas dos que me antecederon, nesta segunda modificación do INORDE dásele unha subvención de 40.000 € -xa se matizou moito- ao Círculo de Empresarios de Galicia e tamén, nesta modificación, inclúese unha axuda de 8.000 € para o Centro Comercial Aberto de Ourense que nós apoiamos e consideramos que, incluso, poida ser escasa. A nós parécenos ben o do Círculo de Empresarios de Galicia, busca axudas; pero non cremos que sexa unha institución moi necesitada que, ademais, desenvolve a actividade nas Rías Baixas. Se alguén ten que financiar as súas charlas, conferencias, etc... debería ser a Administración de Galicia; non se entende que fai a Deputación financiando estas entidades, se non é polas fotos e promoción de relacións persoais do presidente desta Deputación. Entendemos que hai bastantes entidades e proxectos nos que investir o diñeiro público, escaso,

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

que xestionamos. Mentres a Cámara de Comercio de Ourense desaparece por falta de recursos e non recibe axudas da Xunta para saír adiante e manter a actividade de apoio aos emprendedores e ás empresas da provincia de Ourense; nós ímoslle dar 40.000 € a unha asociación de empresarios ricos para que Baltar se faga unha fotos e busque unha notoriedade que nada achega á nosa provincia. Con respecto ao segundo expediente, respecto a este expediente inclúense a actuación de xeodestinos e suplementos de diversas partidas correspondentes a programas europeos. *Bueno*, podémolo deixar aí, podémolo deixar aí. E temos aquí unha partida, un investimento en inmobles, que a verdade non se concretan as cantidades para os usos que se van facer. De todas formas, nós entendemos, como xa se puxo de manifesto noutros momentos, o tema este do INORDE que, *bueno*, nalgúns casos, nalgúns momentos matizouse que podería ser, o que se di ás veces vulgarmente, un *chiringuito*, e estamos en contra, e por suposto nestes dous expedientes o noso voto vai a ser tamén en contra. Nada máis e moitas grazas.

D. Rosendo Luís Fernández Fernández, portavoz do Grupo Popular: moi bos días, distinguidas señoras e señores deputados, tendo a miña máis alta consideración e benvidos a esta sala da Deputación de Ourense. A verdade é que me chama poderosamente a atención, uns vanse polos cerros de Úbeda, falan de todo menos do tema que nos trae aquí e outros falan dende a ignorancia. Teño que dicilo así. Unha vez aprobado, e vamos a centrar o tema, polo Consello Reitor do INORDE, estas dúas modificacións, estes dous expedientes de modificación, o 2/19 e o 3/19, é preceptivo traelos despois a pleno; vemos que, efectivamente, no 2/19 hai ao Círculo de Empresarios de Galicia, gasto de funcionamento e mantemento, 40.000 €. Só con dicir que o Círculo de Empresarios de Galicia apoiou decisivamente, e foi decisivo ademais, para que Ourense acollera o Centro de Innovación Empresarial de FP, con isto non é que chegaran 40.000, é que non chegaban cantidades duplicadas ou triplicadas; porque foi, en parte, quen tivo a culpa –oxalá houbera moitas culpas deste tipo- de que Centro de Innovación Empresarial veña a Ourense. Pero non só iso, *hombre*, eu cando traio aquí algo digo, cal é o programa do Círculo de Empresarios de Galicia en Ourense? Pois ten un programa para o 2019. Empezando polos encontros, con enfoque práctico, dirixido a empresarios, administradores, directores xerais, directivos, executivos e profesionais con tres actuacións nesta cuestión. Seguindo polo *Ciclo Startup Café* con tres actuacións, fechas potenciais: xuño, outubro e novembro. Cunha proposta que busca promover encontros

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

culturais e de intercambio de opinións e ideas de grupos reducidos sobre temas que nos interesan que ademais desta maneira nos interesan a todos, con tres actuacións en maio, setembro e novembro; Encontros empresariais, conferencia titulada: *Conferencia de experto para mesa redonda*. Temas, está previsto internacionalización das PYMES, empresa intelixente e conectada, etc, etc... Ciclo de encontros *Benvidos ao futuro*. Encontros coa prensa, Xunta Directiva do Círculo de empresarios de Galicia en Ourense e visita de empresarios de Ourense a Vigo e de Vigo a Ourense en Círculo. Non o vou a detallar porque senón aquí estaríamos toda a mañá. Pero, claro, aquí pónense a divagar, a preguntarse en alto por qué estes 40.000 €; e eu creo que co do apoio ao Centro de Innovación Empresarial xa está máis que xustificado este tema. Pero *bueno*, deixemos que divaguen. A Asociación de comerciantes do Centro Comercial Aberto de Ourense, 8.000€. señor Rodríguez Suárez, *bueno* o señor Rodríguez Suárez non dixo nada, señor Adolfo, foi o que pediron, foi o que solicitaron; polo tanto será o que poden xustificar; que quer que lle diga. Vai a xunto deles e dílgalle, vale? Claro,ponse, ata 8.000 €...foi o que pediron. Que quer que regalemos? Non, non pode ser, unha institución seria non pode regalar. Segundo, pois tivo vostede a oportunidade, e díxenllo eu ao que é representante socialista do Consello Reitor do INORDE que preguntou: *isto dos investimentos inmobles que era?* Pois voulle a dicir a vostede o que lle dixen a el, esta visto que non están vostedes moi compenetrados, non, así anda o Partido Socialista; pois mire é para a actualización das obras do Centro Gandeiro de Xinzo e as obras do mantemento das estacións de ferrocarril. Cando estea xa o investimento feito, explicaráselle onde vai.... a ver, que lle está apuntando? Xa lle apuntou, xa sabe a resposta que me ten que dar. Como non oíu, díggolle é para as obras do Centro Gandeiro de Xinzo que é un centro de referencia non só en Ourense, senón en Galicia cos seus laboratorios e para, tamén, o mantemento das estacións de ferrocarril que co tempo, como todo, hai que mantelo. Sabe algo máis, independentemente do que lle dixeran dende atrás. Non fala vostede dos 42.500 € e 23.000 € porque son para as actividades os xeodestinos de Manzaneda -Trevinca e de Celanova-Baixa Limia. Chámame poderosamente a atención, e voulle dar ao señor Rodríguez Suárez unha oportunidade porque xa sei que vai dicir que non, que vai a votar en contra. Mire, sabe vostede que gran parte do expediente 3/2019 vai para que esta Deputación poida recibir os proxectos europeos que ten aprobados, que son tres? Polo tanto, se vostede vota en contra, estará facendo unha mal investimento para Ourense porque estará dicindo que nós rexeitemos os proxectos europeos,

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

tres, que temos aprobados. Eu voulle a dicir, doulle a oportunidade de que me diga cales para os que ten que criticar estes proxectos europeos; senón na miña segunda intervención describíreillos. Aínda lle poden pasar a chuleta. Por todo isto, señoras e señores (do señor Pérez xa non digo nada porque o señor Pérez primeiro foise polos cerros de Úbeda e despois vexo que está mal informado, xa non lle vou a contestar nada), pero digo que por estas razóns, hai máis motivos, máis que suficientes motivos, para aprobar estes expedientes de crédito que traemos hoxe aquí. Pero digo e repito, señor Rodríguez Suárez, ten vostede a oportunidade de que, xa que vai a rexeitar –xa o dixo-, nos diga que proxectos europeos vai a rexeitar de paso e que lle explique vostede a Ourense porque non quere que estes proxectos europeos aprobados con outras entidades poidan vir para Ourense. Nada máis e moitas grazas.

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. Pois dúas cousas, en primeiro lugar, se o entendín ben e creo que así é, eu creo que fraco favor lle acaba de facer vostede ao señor presidente, porque lévanos vendendo que o Centro de Formación Empresarial de FP era un logro froito da súa brillante xestión diante da Xunta de Galicia e agora vostede resulta que lle atribúe o mérito máis importante ao Círculo de Empresarios de Vigo. Non sei se lle estará moi agradecido por esa atribución do logro este do Centro de Innovación Empresarial; non sei se lle estará moi contento agora mesmo. E con respecto ao que me preguntaba vostede e mo interpelaba directamente, mire nós non entramos, de feito non o fixemos nos catro anos que levamos, nunca a valorar de fondo o que eran estes expedientes de modificación de crédito, a qué se referían, as partidas en concreto que incluían; porque a nosa postura é política e de fondo. Xa llo dixen na nosa primeira intervención, nós estamos en contra da existencia deste organismo e que a Deputación podería, eses proxectos europeos dos que vostede fala, se non existira o INORDE, debería xestionalos a propia Deputación e debería facelo. Entonces, a postura é de fondo; entón non me faga vostede a trampa dialéctica de entrarme ao detalle porque no detalle xa non entrei eu directamente e non o levamos facendo en ningún dos expedientes de modificación de crédito do INORDE, nin nos propios orzamentos que se levan debatido nos últimos catro anos nesta casa. Co cal, lóxicamente, xa o dixen na miña primeira intervención, nós vamos a manter ese voto en contra que xa anunciei. Nada máis. Grazas.

D. Gonzalo Pérez Jácome, portavoz de do Grupo de Democracia Ourensana: hola, soy yo otra vez. Pues nada, vamos a ver, señor Rosendo, es que a veces te confundo con

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Plácido, igual que confundo Lobios con Muíños; bueno, espero que estés ahí en el próximo mandato y, al final, que, ¿te colocaron por la Merca de paracaidista para luego acabar aquí? ¿Vas camuflado en las listas de A Merca? Hay que aparcar ahí de primero, hombre. Bueno, vamos a ver, me llama usted (debe ser, así, para putearme), me llama usted señor Pérez constantemente y decirle que cuando se dirija a mí como señor Pérez, llámeme, por favor, candidato Pérez que queda mucho más bonito, mucho más comercial candidato Pérez que señor Pérez. Recuerdo, cuando estaba en Estados Unidos, me llamaban así Pérez, Pérez. Bueno, pues me dice usted que yo hablo desde la ignorancia, entonces ¿eso es insultar o no insultar? Porque si yo a usted lo llamo ignorante, dice: *xa está o Jácome insultando*; pero usted dice: *usted habla desde la ignorancia* y eso no es insultar. Hay que decir mejor las cosas así. A mí me parece bien que digas de mí todo lo que consideres, pero lo digo porque muchas veces digo: oiga, usted es un ignorante en este tema, ah, está insultando; pero lo utiliza, así, sutilmente: *fala desde a ignorancia*. Nosotros no hablamos desde la ignorancia. Mira, conocemos mucho este tema. Primero, si me estás argumentando que el tema de FP vino gracias al Círculo de Empresarios de Vigo; entonces me estás diciendo que Núñez Feijóo le hace más caso a un grupo de empresarios de Vigo que a la provincia más discriminada que hay en Galicia, que es Orense. Es decir, ese señor tiene menos fuerza representando a 300.000 habitantes (y bajando), la provincia más pobre, la provincia más necesitada; eso a Núñez Feijóo le importa un bledo, hace lo que diga el Círculo de Empresarios. Entonces, Orense, ¿qué somos los orensanos para Santiago? ¿Qué somos? ¿Ese señor, qué poder de influencia tiene? ¿Qué poder de influencia tiene? Segundo, si tú le pagas 40.000 € para que te traigan aquí el centro de FP, eso es pagarle a un *lobby*; entonces dilo claramente. En Estados Unidos funciona así, se le paga a ciertos *lobbies* para que después hablen bien de uno. Entonces dilo claramente así, estamos pagando a un *lobby*. Entonces, ya que le pagas a un *lobby*, sé listo y haz lo que se hace en los *lobby*, te pago con lo que se llama en América *success fee*, una tasa por éxito; si me consigues una cosa, te pago esto. Es que si no es una tomadura de pelo. Lo que me dice que van a ir empresarios a Vigo y viceversa, es una coña. ¿Qué vais a ir en plan excursión como asociaciones de vecinos? ¿Va a llevar una visita al Corte Inglés también, como en las asociaciones de vecinos? A las 11 vista al Corte Inglés, a las 12 para a tomar un café, a las 13 foto con José Manuel Baltar. ¿Qué broma es esta, hombre, qué broma es esta? Dijiste ahí la palabra inteligente en medio de un discurso que no sé qué dijiste de inteligente.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Yo soy como el dicho aquel que decían: *cuando escucho la palabra cultura, quito la pistola*. Bueno, pues yo digo, cuando oigo hablar en la Diputación, digo cuando oigo la palabra inteligente, quito la pistola. Porque si me dicen *turismo inteligente* ya estoy viendo ruina total. De Manzaneda solo te faltó decir *esquí inteligente* porque si dices eso, es ya el no va más, macho. *Manzaneda, como agora non hai neve, vamos facer esquí inteligente, virtual*; que, por cierto, en vez de comprar las máquinas de hacer nieve, igual máquinas de recrear virtualmente la nieve. Igual es más interesante, piénsalo por ahí, Baltar, que, además, serías el único del mundo en ese sentido. Bueno, ¿qué más te puedo decir? Esto, obviamente, lo que es es una locura más de José Manuel Baltar y, ojo, cuando lo digo yo, lo medible no es opinable porque no es la única y vamos a tirar de histórico para que la gente vea que lo que decimos tiene base. Mire, se gastó miles de miles de euros en hacer una asociación con los empresarios americanos, una cumbre Estados Unidos - Orense, repito, una cumbre Estados Unidos - Orense, ¿vale?, que costó 300.000 € la primera vez y 300.000 la segunda (luego como vio que era un fracaso ya no hizo más) para él sacarse la foto y presumir, y que *La Región* sacara unas páginas en inglés, que ese fue el mayor hito del periódico *La Región*. Bien, se gasta 250.000 € al año en el *Correo Gallego* para que hablen bien de él con nuestro dinero, 40 millones de pesetas de nuestro dinero para que hablen bien de él en Santiago y entonces eso le refuerza e él con sus colegas del PP. Nos metió aquel palo de que tuvo una conversación con Juncker de la Comunidad Económica Europea y luego se reveló que Juncker se cruzó con él por el pasillo y simplemente se hizo un *selfie*. Sacó un *selfie* con Obama que nosotros decimos que costó 20.000 €, el *selfie* que sacó con Obama diciendo que trataban temas de Orense. Hay que ser ridículo y loco para decir que Obama se puso con él a charlar temas de Orense. Y, ahora, nos viene con este tema, con esta locura de decir que es una inversión justificable que la provincia pobre le de 40.000 € a una asociación de empresarios de Vigo y luego dice: no, es que mandaron para aquí el centro de FP. ¡Claro! Primero, eso es falso que haya sido por ellos; pero en caso de que fuera por ellos, ¿qué bonito verdad? El Centro de FP para Orense y las grandes ingenierías, las que mueven la pasta, las que realmente mueven las empresas, las que crean empresas....las ingenierías, esas para Vigo y para Orense el FP. Pues no, yo quiero las ingenierías para Orense y el FP para Vigo, porque, sinceramente, la FP lo que va a crear es técnicos que, como aquí no hay industria, se tienen que marchar todos de Orense. Sin embargo, las ingenierías son las que realmente innovan y crean descubrimientos y las

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

empresas se suelen poner donde realmente hay ingenierías ¿Por qué? Porque es donde empiezan a pulular. Si nosotros queremos ahora en Orense, una de nuestras medidas estrella es el Centro de Inteligencia Artificial ¿Por qué? Porque si tú tienes en Orense a cientos de expertos en inteligencia artificial, una persona que vive en Orense no va a crear la empresa en Badajoz, ni en Madrid; la va a crear en Orense. Y cuando tenga una idea, la *startup* que quiere montar, la montará en Orense y eso hará florecer Orense. Entonces, nosotros queremos las ingenierías para Orense y las FP, oye, está muy bien que venga para aquí la FP, perfecto son 7 millones de euros, es peccata minuta (eso en los presupuestos de la Xunta no es nada); pero no me vengas vendiendo la moto de que tenemos que estar contentos con eso. Después, ¿qué más decir? Nada más, que todas estas locuras...hablaste también ahí, no sé si hablaste del termalismo, y esto me recuerda también al tema que hablabas de inteligente, me recordó a la última locura que va a hacer la Diputación que es gastar miles de euros en una subvención, perdona, aportando un 40% la Diputación y el Concello y otro 60% e Estado para indicar dónde hay una plaza de aparcamiento libre en las termas. Pero, ¿si no hay un aparcamiento! ¿Para qué vas a hacer una app, gastándote dinero, dónde hay una plaza libre, si en las termas no hay aparcamiento? Bueno, pues esta es la locura de este hombre. Y la locura de este hombre, quiero rescatarlo otra vez, con esta gestión. Está ahora con el tema...decíamos esto porque está ahora todo *linkeado*, todo cohesionado con el tema de las fotos porque también ahora quiere presidir la asociación termal de Europa, cuando realmente para eso tendría que tener, primero, debería estar ligado a la Diputación; si después de las elecciones queda fuera, ya no podría. Pero me hace gracia porque el otro día salió diciendo que Orense tiene que liderar el termalismo europeo; es decir, Orense con las peores instalaciones termales de Europa porque son las peores, porque el parking es tercermundista, porque ya lo vemos. Incluso lo que pasó el otro día en la Chavasqueira, que por cierto, había una asociación de usuarios de ciento y pico firmas diciendo que aquello era un desastre como funcionaba últimamente, la Chavasqueira que le aporta al Concello 800 € al mes, ¡vaya estafa!, ¡vaya estafa! Porque por 1.000 € *eu págolle aí para facer uns churrascos a fin de semana e á xente déixoa entrar gratis, que se bañen gratis*. La Chavasqueira le da 800 € al mes al Concello, yo doy 1.000 y dejo entrar a la gente gratis que se bañen y me queda aquello como chiringuito para mí. ¡Una tomadura de pelo! Bueno, pues lo que quiero decir es que en ese termalismo va a anunciar el tema de que quiere presidir la asociación termal. Y aquí quiero acabar con una

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

cosa. La Diputación hizo un gasto de 18.000 € hace tres años, en la que se le pagaba a una auditoría para que asesorara si debíamos formar parte o no de la Asociación Europea de Termalismo y se gastaron 18.000 € para que le dijeran si debemos formar parte de la Asociación. Y el canon anual de la asociación es de 3.500 €; o sea que le hemos pagado 5 veces más, casi 6, de lo que es la cuota anual. Eso ya demuestra la locura en la gestión de la Diputación. La locura.

D. Adolfo González Nóvoa, portavoz do Grupo Socialista: si. Grazas, señor presidente. Antes xa se comentaron moitas cousas. Falaba o señor Rosendo de tres fondos europeos, facíalle ese inciso ao Bloque para ver se se atrevía a votar. Por suposto que veñan fondos de Europa, de onde sexa, que benvidos sexan. Non quero recordarlle os 15 millóns de euros que perdemos hai pouco, que fomos a única provincia galega que quedamos sen eles; e, aínda por encima, contratamos a unha empresa de fóra para que fixera o estudo. É dicir, que, claro, porque aqueles que tiñamos seguros, perdémolos, e agora vamos a ver estoutros se van vir ou non. Xa para rematar, xa para rematar, e como estamos en contra incluso do INORDE, non sei se é verdade ou non; pero sóame, e senón que mo asegure o señor presidente desta Institución, que dixo nunha entrevista que o INORDE, incluso, podía desaparecer. Nada máis e moitas grazas.

D. Rosendo Luís Fernández Fernández, portavoz do Grupo Popular: grazas, presidente. Vou a empezar polo último. Mire, señor Adolfo, non eran 15.000 €, eran 15 millóns. En todo caso, non os perdemos, é que non viñeron. Segundo, pero vostede non me fala, e iso dígollo tamén ao señor Pérez que di que cando oe falar de turismo intelixente quita a pistola; pois non a quite porque viñeron 3 millóns de euros este ano para o turismo intelixente e agora os dous que acaban de vir, efectivamente, para o reto demográfico para os concellos por o tema do despoboamento. Pero que, ¿non o mencionan? *Bueno*. Aínda que non vén a conto, pero hai que dicirllo que non somos parvos, señor Pérez. DO presenta lista na Merca, eu vou, si, claro, porque queren que vaia, queren que vaia, non porque mo pediran. Pero vostedes presentan lista na Merca e non os coñece ninguén. Cantos están empadroados na Merca? Ningún, e me fala vostede de paracaidista; home, cálese, por favor! Non fale vostede de paracaidista que presenta vostede unha lista e non se coñece ningún. Contrataron estes días a Lobatón a ver onde están esas persoas que queren defender o Concello da Merca. Así que, mire vostede.... Segundo, ou terceiro, señor Pérez e señor Rodríguez Suárez, a proposta foi da

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Deputación e cando falo da proposta, falo do Centro de Innovación Empresarial de FP. A proposta foi da Deputación. O apoio decidido, que sempre ten que haber institucións que apoiem, foi entre outros, do Círculo de Empresarios de Galicia. Quédanlle os conceptos claros? *Bueno*, parece que non atenden porque non lles interesa moito. En terceiro ligar, neste aspecto, levamos colaborando co Círculo de Empresarios de Galicia anos; non é a primeira vez. Señor Rodríguez Suárez, eu xa sabía que vostede non traía os deberes. Claro que non trae vostedes os deberes e que non afonda; pero vostede, co voto negativo, está pondo en risco, menos mal que hai un grupo de goberno forte, decidido e en maioría, grazas a iso non perde o proxecto Red Agriconect 4.0, de impulso á transformación dixital no sector agroindustrial das rexións Alentejo – Centro - Estremadura e Galicia - Norte de Portugal onde entra o Instituto Ourenán de Desenvolvemento Económico (INORDE) por un importe total de 640.057,36€. Outro proxecto, o Proxecto Circular LABs, proxecto promovendo o espírito empresarial para a economía circular tendo como xefe de fila á Fundación EOI FSP, cun importe total de 1.540.450,05 €. E o proxecto Camiños do programa de cooperación trasfronteiriza con Portugal, camiños Xacobeos do oeste peninsular coa Deputación Provincial de Badaxoz, cun importe total de 2.435.790€. Vostede votando que non, señor Rodríguez Suárez, está votando en contra de que estes proxectos europeos veñan para Ourense. Polo tanto a responsabilidade é súa como grupo. mentres vostede non explique aos ourensáns que votando en contra está renunciando a estes proxectos nos que se traballou dende o INORDE. Nada máis e moitas grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 4º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 4º](#).

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (14) e o voto en contra do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourenana (2), do BNG (1) e de don Francisco José Fraga Civeira, o Pleno adopta o seguinte acordo:

1º.- Aprobar a modificación de créditos do expediente, co seguinte detalle:

Beneficiario	Finalidade	Importe €
Círculo de Empresarios de Galicia	Gastos de funcionamento e mantemento.	40.000,00.-
Asociación de Comerciantes Centro Comercial Aberto Ourense	Actividades do centro.	8.000,00.-
Total		48.000,00.-

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

2º.- De acordo co artigo 169 da Lei reguladora das facendas locais, por remisión do artigo 177,2 do mesmo texto legal, o expediente seralle exposto ó público, tralo anuncio no Boletín Oficial da Provincia, por 15 días, durante os cales os interesados poderán examinalo e presentar reclamacións ante o Pleno. O expediente considerarase definitivamente aprobado, se durante o citado prazo non se presentasen reclamacións.

5º.- EXPEDIENTE N.º 3/2019 DE MODIFICACIÓN ORZAMENTARIA DO INORDE PARA O EJERCICIO 2019.-

A deliberación deste punto tivo lugar conxuntamente coa do punto anterior.

Non se producen intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (14) e o voto en contra do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourenzana (2), do BNG (1) e de don Francisco José Fraga Civeira, o Pleno adopta o seguinte acordo:

1º.- Aprobar a modificación de créditos do expediente, co seguinte detalle:

SUPLEMENTOS DE CRÉDITO		
Partida	Expresión	Importe €
42211/622.00	Investimentos en inmoables	34.167,37.-
42211/226.19	Actividades turísticas xeodestino n.º 12 Manzaneda-Trevinca	42.500,00.-
42211/226.20	Actividades turísticas xeodestino n.º 10 Celanova-Baixa Limia	23.000,00.-
Suma suplementos de crédito		99.667,37.-
CONCESIÓN DE CRÉDITOS EXTRAORDINARIOS		
Partida	Expresión	Importe €
42211/831.00	Anticipos reintegrables	20.000,00.-
42211/221.98	Gastos diversos RED_AGRICONET4.0	421,41.-
42211/223.02	Viaxes e aloxamentos RED_AGRICONET4.0	510,00.-
42211/227.08	Gastos profesionais independentes RED_AGRICONET4.0	3.100,00.-
42211/221.97	Gastos diversos CIRCULAR LABs	474,27.-
42211/223.03	Viaxes e aloxamentos CIRCULAR LABs	200,00.-
42211/227.09	Gastos profesionais independentes CIRCULAR LABs	1.516,97.-
42211/221.96	Gastos diversos CAMINOS	216,36.-
42211/223.04	Viaxes e aloxamentos CAMINOS	74,00.-
42211/227.10	Gastos profesionais independentes CAMINOS	26.375,00.-
42211/622.01	Equipamentos CAMINOS	2.110,99.-
Suma créditos extraordinarios		54.999,00.-
RESUMO		

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Suma suplementos de crédito	99.667,37.-
Suma concesión de créditos extraordinarios	54.999,00.-
Total	154.666,37.-
RECURSOS UTILIZADOS	
Remanente Tesourería. Subconcepto 870.00 para financiar gastos xerais	154.666,37.-

2º.- De acordo co artigo 169 da Lei reguladora das facendas locais, por remisión do artigo 177,2 do mesmo texto legal, o expediente seralle exposto ó público, tralo anuncio no Boletín Oficial da Provincia, por 15 días, durante os cales os interesados poderán examinalo e presentar reclamacións ante o Pleno. O expediente considerarase definitivamente aprobado, se durante o citado prazo non se presentasen reclamacións.

6º.- MOCIÓN DO GRUPO SOCIALISTA SOBRE UN PLAN DE COOPERACIÓN PARA OS SERVIZOS DE SEGURIDADE E PROTECCIÓN CIVIL COS CONCELLOS DA PROVINCIA.-

O Sr. presidente cédelle a palabra ao Grupo Socialista para que expoña o contido da moción.

D. José Ignacio Gómez Pérez, do Grupo Socialista: moi ben. Moi bo día. Antes de nada dicir que de pistolas xa falan outros, deixemos de falar de pistolas e teñamos un pouquiño de moderación. E tamén dicirlle unha cousa porque eu, ás veces, asisto perplexo (como non puiden intervir e estaba intervindo o meu compañeiro) non lle estaba apuntando nada, señor vicepresidente, todo o contrario, estáballe dicindo unha cousa que logo se reflectiu no sentido de que vostede acababa de meter a pata. Como se fala tanto de expediente, eu si teño que felicitar, por primeira vez vou felicitar ao señor presidente desta institución, porque o Grupo Socialista demandou en moitas ocasións que, *bueno*, hai un programa famoso de televisión que se dedica a analizar misterios e cousas parecidas e teño que felicitalo porque seica ao final se nos fixo caso nalgo e se trouxo ao presentador dese programa que todos coñecemos, a Iker Jiménez. Ás veces fai falta nesta casa para escoitar certas cousas. Dito isto, como indicamos nesta moción, nós dicimos e expuxemos nesta moción polo seguinte, esta casa, porque moitas veces danse vostede de facer unha gran xestión económica, o señor vicepresidente económico nolo acaba de dicir, acaba de facer un montón de loas á súa xestión e moitas veces, o propio portavoz do Partido Popular, pon ao

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

presidente desta Deputación como se fixera unhas grandes achegas a esta casa. Digo isto porque eu creo que ten que quedar claro dunha vez que as Deputación, e esta Deputación non vai a ser menos, este ano vai a recibir 72 millóns de euros do Estado, dos 82 que ten de orzamento. Polo tanto, téño dito moitas veces, non é ningún mérito rexer esta institución; mérito é rexer os concellos pequenos, ou rexer os concellos medianos porque con moi pouco temos que facer moito. Esa é a realidade desta moción e por iso esta moción vai nese sentido. Nós dicimos que os concellos de máis de 5.000 habitantes temos unha obriga legal de ter policía local, por exemplo. Unha obriga legal que moitas veces, con ser máis de 5.000, 5.001 xa estanos obrigados legalmente a telos e supón un esforzo moi importante para concellos que, ao mellor, imaxínense vostede, se teñen catro mil e pouco; ao mellor a diferenza é moi pouquiña, despois na diferenza orzamentaria que podemos ter. E eses fondos que teñen que achegarse son parte dese convenio e deses convenios que se poden facer dende esta Deputación. Por que dicimos isto? Pois moi fácil, porque as obrigas desta Deputación son prestar apoio aos concellos, evidentemente, apoio ás redes viarias municipais e demais. Por que non apoiar –non digo xa nos salarios, evidentemente- pero si que moitas veces temos eivas no propio servizo da Policía Local e moitas veces os concellos pouco menos que quereríamos, non desfacernos, peor si ter unha axuda doutras administracións. Polo tanto, esta moción vai nese sentido; sobre todo cando hai un problema que está xurdindo estas últimas datas, dígoo claramente, para min esa lei era moi mellorable –a lei da xubilación anticipada-, por unha razón, porque se tiña que ter feito gradualmente. Estamos vendo como todos os concellos que temos Policía Local e que somos de pequena entidade temos problemas para cubri-lo. Polo tanto, vaia por diante que esta moción vai nese sentido positivo, para intentar paliar dalgunha forma e facer ver, despois o direi nos acordos, cales eran os nosos obxectivos. Pero tamén o demandamos así de algo que acordamos aquí todos dunha comisión informativa e que recordo que o Grupo Socialista, a través da miña persoa, dixo que ía ter o noso apoio. Nós falabamos, que é verdade que as Deputacións estano facendo, téño recoñecido noutras ocasións e nesta casa tamén, que os propios GES tiveran máis apoio das propias Deputacións e nos si dicimos que si o teñen feito dende esta casa, ninguén o dubida, un pouco entre *comillas* porque a Xunta obrigou un pouco ás Deputacións a facelo. Pero esta casa, non se pode dicir que non o fixera. Pero hai outra parte que está moi vinculada, ou é moi parecida, ou moi semellante,

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

porque moitas veces intégranos estes, ou nos concellos onde non hai GES, si que son voluntarios ao uso, que é a agrupación de voluntarios de protección civil, fan un traballo ás veces que o que fai é paliar o que non facemos as Administracións e que a xente fai de forma voluntaria. A verdade é que, téñoos que dicir, as achegas que nos fai a Xunta de Galicia, e vostedes teñen que estar de acordo comigo os que son alcaldes e teñen agrupacións de voluntarios de protección civil, son ridículas, son ridículas, digámolo claramente. Non é que foran minguando, é que chegaron a minguar dunha maneira que parece que nos están tomando o pelo (antes falábase aquí de tomar o pelo e é unha realidade). E logo, á parte diso, xa non entramos a valorar cómo se fan as subministracións –por chamarlle así - co que nos dotan a esas agrupacións, ou moitas veces aos GES, porque moitas veces nada teñen que ver coas necesidades reais que temos en cada concello. Por poñer exemplos, ténsenos dotado de lanchas para o salvamento acuático e ténsenos dotado, incluso, en dúas anualidades distintas de dúas lanchas pneumáticas. *Bueno*, pois eu creo que hai que estar un pouco no terreo e saber un pouco as necesidades que temos; porque non é o mesmo, estaba pondo o exemplo do problema que temos no Concello de Ribadavia que si temos varios ríos e si temos que atender varias situacións dese tipo, que o que pode ter o Concello da Veiga, por poñer un exemplo, que ao mellor son outras cousas diferentes. Eu creo que as cuestións son de sentido común, canto menos, se poñemos cartos enriba da mesa; porque volvo a dicir, a Xunta fainos achegas ridículas e protección civil e os GES son cuestións fundamentais para esta provincia; volvo a insistir, para moitas veces as eivas que temos as Administracións e iso sempre é de salientar. Aproveito ademais a ocasión para dicir unha cuestión, e dígoa dende aquí, nesa reunión que iamos a ter –que ía máis vinculada aos GES, pero pode ser tamén á Policía - a Policía Local está tendo uns problemas terribles, estamos tendo uns problemas terribles. No Concello que eu presido, acabamos de contratar dous auxiliares, pero, por exemplo, a lei prevé que os poidas contratar catro meses cunha aplicación de dous meses máis de prórroga. Iso é insuficiente nestes momentos, polo que estaba dicindo, porque nos encontramos todos, incluída a cidade que o ten manifestado moitas veces o seu alcalde, que ten problemas para contratar, *bueno*, claro, primeiro hai que facelo, nós xa o fixemos. Pero claro, se estamos só os seis meses ata que as propias prazas deses funcionarios se poidan cubrir, que todos sabemos que é complicado, pois vai a ser un problema para todos e para todas; para o problema da

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

seguridade desta provincia incluída que xa de por si está tendo problemas porque as reducións non só van neste sentido. Polo tanto, pido aquí formalmente que a Deputación, ou dende aquí nesta proposta de acordo, que tamén teñamos a ben pedir todos os que temos Policía Local, que non somos moitos nesta provincia, pero si que, xa volvo a insistir que é importante, podamos ter unha, non sei, unha aclaración por parte da Academia Galega de Seguridade, ou mellor dito, da Dirección de Interior da Xunta de Galicia que nos poida permitir, ao mellor, contratar a eses auxiliares máis tempo para que poidamos suplir esas carencias que estamos tendo todos. E cando digo todos, creo que estou falando en nome de todos os que teñen Policía Local. Polo tanto, a nosa proposta de acordo é que a Deputación de Ourense poñerá en marcha, coa colaboración da Xunta de Galicia (por iso non dicimos que sexa a Deputación soamente, nin moito menos) un programa específico de cooperación cos concellos da provincia para mellorar a dotación de persoal, recursos técnico, materiais e formación dos servizos de policía local (aí que se teña por entendido que é máis ben para o tema dos auxiliares porque son os que nos poden prestar unha axuda no seu momento), GES e Agrupacións, sobre todo, de Voluntarios de Protección Civil. Esta é a nosa proposta de acordo e tamén me gustaría porque nestes días, por motivos que eu tamén coñezo de primeira man porque se da a casualidade, dáse a circunstancia de que a empresa que xestiona as termas do noso concello é a mesma que acaban de sufrir este lamentable episodio que todos temos a vontade de que se emende canto antes; pois eu creo que é de salientar que estes días tamén os esforzos que fan moitas veces os profesionais tanto de velar pola nosa seguridade cidadá, como de velar por este tipo de episodios. Eu creo que é de poñer en valor e de dicir que moitas veces, se non actúan mellor é porque, precisamente, non teñen os medios adecuados e iso é o que pedimos nesta moción. Que vaia por diante o noso agradecemento. Moitas grazas.

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. Nós sempre defendemos que, dende logo a Deputación é un ente que debería desaparecer; pero *bueno*, a continuación sempre dixemos que, se algún sentido tiña a existencia das Deputacións, precisamente era por botarlle unha man e axudar en todo o posible aos concellos máis pequenos. Tamén queremos aproveitar esta ocasión porque pensamos que é

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

acaído, para volver a reivindicar o que levamos defendendo xa, dende fai un par de anos, que é o Plan Único. Nós pensamos que un Plan Único como o que nós expúñamos que aumentara, ou que lle dera máis recursos aos concellos, tamén serviría para paliar as deficiencias e as carencias que se reclaman nesta moción por parte do Partido Socialista. Ese Plan Único que achegara recursos aos concellos para que foran xestionados directamente polos propios concellos e empregados no que consideraran máis prioritario e máis urxente. En todo caso, a nós parécenos ben as propostas de acordo. Estamos nesa liña da que eu falaba, que a Deputación debe colaborar todo o posible cos concellos; xa o fixemos noutras materias, protección de datos, seguridade laboral, etc. Este sería, en todo caso, un eido máis; co cal de entrada vamos a apoiar a proposta do Grupo Socialista e vamos a votar a favor. Nada máis. Moitas grazas,

D. Armando Ojea Bouzo, do Grupo de Democracia Ourensana: ola, bos días. Eu o primeiro que pensei, cando vin esta proposta do Partido Socialista, foi lembrar unha moción que trouxemos nós para o Pleno ordinario do día 24 de febreiro do 2017 que dicía así: *moción de Democracia Ourensana sobre a adopción de medidas para aumentar a seguridade do rural fronte a roubos, asaltos e outras formas de violencia*. Daquelas trouxemos una moción na que pediamos varias cousas, axudar aos concellos na policía local, axudarlle con medios, en asesoría xurídica; instar incluso ao Estado a que non se desmantelasen postos da Guardia Civil, colaborar na formación de equipos de protección civil. Poden ler as actas, a acta é a do Pleno do día 24 de febreiro de 2017. Coincidiu con aquela época na que había bastantes asaltos no rural e atracos e todo iso. Curiosamente, *bueno*, do Grupo Popular xa esperabamos que se votase en contra, que votaran en contra sistematicamente de calquera que sexa a nosa proposta. Recordo que a portavoz do Partido Popular acusounos de alarmistas; pero non só a portavoz do Partido Popular, tamén o do PSOE dixeron: é que fan vostedes alarmismo. Pois miren, voules ler textualmente o que dixo, aquí está na acta, o portavoz do PSOE naquel momento: *roubos no rural, como xa se dixo aquí, os houbo, os haberá e os seguirá habendo; pero claro, poñámolo no seu xusto termo, porque isto tampouco é Venezuela nin tampouco nos gustaría ir cara a un modelo como o de Estados Unidos onde a xente vai armada ata aos dentes*. Poden ler o resto da acta na que votaron en contra o Partido Popular, o Partido Socialista, que hoxe pide tamén colaborar na seguridade do rural, e, curiosamente, o BNG abstívose despois de que lle

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

aprobásemos unha emenda de engádega. *Bueno*, que naquel momento pareceunos que os grupos políticos, agás nós, non estaban especialmente interesados na seguridade do rural como poden ver. Volvo a repetir a data, 24 de febreiro de 2017 nese Pleno. E hoxe traen unha proposta, no fondo, igual que a que traíamos nós, que desde logo vamos a votar a favor que nós non cambiamos de opinión e si que seguimos pensando que a seguridade no rural é importante e que debería de haber Policía Local; por exemplo, pedimos a Policía Local no Pereiro onde tamén temos representación e onde tamén tivemos representación neste mandato e esperámola seguir tendo nese concello e, nesta vez, en máis. Non foi apoiado polo Pleno, particularmente polo PP, a Policía Local do Pereiro. Tamén apoiamos cando o Partido Socialista trouxo a UME, solicitou a UME no compoñente que tamén tiña de incremento de seguridade no rural. Quedei un pouco descolocado, descolocado por iso, pero *bueno*, cando as cousas as propomos nós, vótasen en contra e agora...pois o Partido Socialista, ben. Nós estamos practicamente totalmente de acordo co que di a moción. Os concellos teñen escasos recursos, a lei esíxelles ter Policía Local en moitos casos e non a teñen e Protección Civil funciona de xeito precario; ás veces só se configuran as proteccións e equipos só para eventos puntuais como pode ser un rally. Nós si que estamos de acordo totalmente en que teñen que aumentarse os efectivos de Policía Local, o resto da seguridade pública. Imos a votar a favor; pero sinxelamente dicirlles que non eramos alarmistas cando nos acusaban de alarmistas, sinxelamente é que esta clase de servizos teñen que ser prestados e ten que ser garantida a seguridade pública da xente que vive no rural, á parte do que queira ter tamén unha seguridade privada, é cousa del. Pero a seguridade pública parécenos un servizo público básico e, polo tanto, imos apoiar esta moción. Pero non caian nesta clase de contradicións porque non din nada a favor da nosa labor como políticos. Grazas.

D. Plácido Álvarez Dobaño, portavoz do Grupo Popular: grazas, presidente. Señor Gómez Pérez recoñeza comigo, que seguro que o recoñece, non é o momento de adoptar este tipo de acordos no último Pleno do mandato. No é o momento e non é por dúas razóns que vostede coñece ben porque é alcalde dunha vila importante. De que vale que aprobemos aquí unhas propostas, que non son máis que brindes ao sol, se non están dotadas orzamentariamente, de que vale? Estas propostas puidéronse ter proposto coa aprobación dos orzamentos, nada se dixo ao respecto; incluso co expediente de modificación de crédito

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

que recentemente aprobamos. Polo tanto, para nós non é o momento, nin sequera é elegante, adoptar este tipo de acordos neste momento; nin sequera é elegante. Vostede que aspira a gobernar - que non o vai a facer, pero a aspiración é lexítima - pode pór tamén vostede estas medidas en práctica, se é que chega aí, que non chegará, váiase convencendo. En todo caso, nós ao que nos comprometemos aquí, no futuro goberno, que estaremos aquí porque así o decidirán os veciños desta provincia, pois no futuro goberno estudaremos estas propostas porque nos parecen axeitadas. E, como vostede sabe, o empeño claro e decidido do presidente desta Deputación e do Grupo Popular que o apoia foi sempre claro en apoio destes servizos e en razón a isto voulle a dar uns datos brevemente porque sigo auto - imponéndome a máxima brevidade. Mire vostede, o mapa de emerxencias desta provincia, aquí coordinado polo meu compañeiro Pablo Pérez, está a punto de rematar, e digo a punto de rematar; sen dúbida o máis avanzado das catro provincias galegas, sen dúbida, algo faríamos ben. En canto ao Consorcio Provincial de Bombeiros que ten un orzamento preto dos catro millóns de euros, a Xunta achega 2.660.000 e a Deputación case 1.500.000 €. En canto aos GES, que vostedes coma min sabemos tanto da problemática que temos; pois o novo convenio que se asinou e que entrou en vigor o día 1 de xaneiro do presente ano, a Xunta de Galicia achega 1.175.000€ e a Deputación Provincial para os Grupos GES, que agora mesmo hai nesta provincia, 900.000 co compromiso que se aprobou aquí neste Pleno, como vostedes recordarán e así llo trasladamos á FEGAMP e á Xunta de Galicia, de ampliar a 12 membros aqueles Grupos onde non os hai, como por exemplo os de Ribadavia e os de Muíños entre outros, e tamén a creación de dous novos GES (estimábase na zona da Veiga e no concello de Maceda). Nesa liña estamos e seguiremos estando. A achega que, digo, fai a Deputación neste caso, ascende ao 45%. Os concellos, como vostede ben sabe, achegamos o 7,5% e a Xunta de Galicia, o 52,5%. A este acordo chegouse nas múltiples negociacións que tivemos na FEGAMP. En canto á asociacións de protección civil, que aquí tamén se citaron, as subvencións, entendo que pequenas e reivindico como vostedes que deben mellorarse, no ano 2018 chegaron aos 112.000 € e no período 2015-2018, 430.000 €. En canto a investimentos en vehículos e equipamentos para intervencións, teño que a Xunta de Galicia achegou no período 2015-2018 case 3 millóns de euros para medios de bombeiros, GES e agrupacións de voluntarios. E tamén para Policía Local, non moito, pero si en torno aos 100.000 €. En canto á formación de colectivos de seguridade e

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

emergencias, que vostede citou aquí tamén, policía local, GES, bombeiros e agrupacións de voluntarios; a Academia Galega de Seguridade Pública ten un orzamento anual para formación de 1,7 millóns de euros, do que se podería imputar á provincia de Ourense 420.000 €. Debo aclarar en todo caso, señor Gómez Pérez, e vostede citou algo de normativa ao respecto, que os Corpos da Policía Local son funcionarios dos concellos de acordo coa Lei 4/2007, do 20 de abril, de coordinación das policía locais. Polo tanto, polo tanto, non é posible - digo, non é posible - o financiamento, pola Xunta ou pola deputación, dun posible incremento deste persoal como se recolle na súa moción. En resumo, repito, esta Deputación por especial empeño do seu presidente e deste grupo, estivo, está e seguirá estando en máxima colaboración cos concellos na prestación dos servizos de seguridade e protección civil. E seguiremolo facendo dende o novo que, seguramente, nos tocará estar; pero faremolo dende a responsabilidade e dende a responsabilidade en dous ámbitos: nas posibilidades económicas que ten esta Deputación e, sobre todo tamén, sen apartarnos o máis mínimo do marco normativo que regula estes servizos, como nalgúns casos parece que se nos insinúa na súa moción. Moitas grazas.

D. José Ignacio Gómez Pérez, portavoz do Grupo Socialista: dende logo, eu traslado unha cousa, os debates neste casa creo que tiñan que ir enfocados a este tipo de cuestións. Acábase de poñer de manifesto. Non é culpable o autor desta moción, dende logo, de que levemos meses, xa o teño dito, falando doutras cousas que nada teñen que ver, que nada teñen que ver coas competencias que tiña esta casa. Polo menos, ou cando menos, teríamos que debater destas cuestións. Pero, á parte disto, hai unha cuestión semántica, ou como lle queiramos chamar, e que ademais tivemos coidado en expoñela no acordo. Nós puxemos que a Deputación de Ourense poñerá en marcha, cando lle toque, o que pedimos. Polo tanto, Plácido, a Deputación vai a seguir existindo; independentemente de quen governe. E ten que seguir funcionando independentemente de quen governe ou de quen lle toque elixila despois. E iso é o que estabamos dicindo, polo tanto eu creo que falta de elegancia ningunha. Eu creo na constancia no traballo, porque os problemas se dan neste momento preciso, como se poden dar, ao mellor, e pensamos que temos o último pleno ordinario da lexislatura, ou do mandato, e podemos ter que asistir aquí a un pleno por calquera circunstancia. Oxalá que non sexa así e, en todo caso, que sexa por unha cuestión boa; pero pode pasar. Polo tanto eu creo que falta de elegancia non, eu creo que constancia

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

no traballo. Esa é a situación, Apuntábase aquí que nós votamos en contra dunha moción moi similar. Non, ollo. Aquí nós non falamos de roubos, porque as competencias son totalmente diferentes. As competencias naquel momento, acórdome perfectamente daquel debate, estabamos falando que son da Garda Civil e estamos falando do rural e á Garda Civil é a quen lle teríamos que esixir, que seguramente teñen moitas reivindicacións e a min cónstame, pois será ao Goberno do Estado ou a quen lle competa; independentemente tamén de quen governe o Estado, pero é así. Cando se di que somos alarmistas, ao mellor referímonos a que o efecto chamada, precisamente, de si estamos dicíndolle á xente de que hai demasiados roubos cando non é así, porque as estatísticas, polo menos na comarca, no concello no que eu estou, que presido unha xunta de seguridade local, pois os últimos anos baixa. Polo tanto, tamén hai que poñer en valor o esforzo que fan os Corpos e as Forzas de Seguridade por traballar ás veces en situacións moi complicadas. Esa é unha cousa e outra é que esteamos falando aquí de protección civil, dos GES e da policía local que, evidentemente e eminentemente, van ligados a unha cuestión que ten que ver cos gobernos locais e estamos falando da Deputación Provincial que ten que axudar a eses gobernos locais. Polo tanto, eu creo que non se poden mesturar churras con merinas. Eu procuro sempre dicilo, pero *bueno*, creo que non teño bastante predicamento; aínda que o intento, porque eu intento sempre preparar as cuestións. Poden estar vostedes en acordo ou desacordo, pero saben vostedes que eu procuro ser unha persoa que vén informada sobre as cuestións que propón. E como veño informado, Plácido, vostedes dicían unha cousa e que no Plan de Goberno do señor Baltar que, por certo, iso si que é pouco elegante dicir que te presentas como candidato a unha Deputación, cando é unha elección indirecta e ningún lle garante a ese señor que vaia a ser deputado, nin a ningún dos que estamos aquí. Podemos ter intuición de que podemos selo, pero as eleccións poden dicir calquera cousa, que os que temos 5 concelleiros, 6, 7 teñamos 0. E iso é unha falta de respecto aos que votan. E polo tanto, presentarse a algo que non sabes se te van a elixir, pois parécemo que é unha falta de respecto. No, non, como que o presidente do Goberno? home, o presidente o Goberno pois o mesmo, pero o presidente do Goberno é unha elección directa, aínda que despois se leve ás Cortes, porque estás votando unha opción política, Pablo, estás votando unha opción política e estás nunhas eleccións en concreto. Aquí nin hai eleccións para a Deputación, estás votando a unha elección directa nesta Deputación? Sabemos quen van ser os

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

deputados provinciais, se non saímos elixidos? Home, por favor! Non digamos tonterías. Dávos a risa? Home, Ti na papeleta que recolles agora para votar aos parlamentarios, van nomes de persoas ou non, que son ás que van a votar as persoas que representan? Home, pero aquí non hai papeleta ningunha, ata onde eu sei. Reclámao el, non sei por qué lles dá a risa; reclama el que haxa esas dúas urnas, por iso digo que hai unha falta de respecto. Non o digo eu, dio el mesmo. Entón sexamos serios. Ás veces dinse cousas... xa digo, haberá que volver a invitar a Iker Jiménez que nos explique as cousas. En todo caso, ninguén puxo en dúbida o mapa do Plan de Emerxencias, Plácido, eu non o puxen en dúbida. Non puxen en dúbida o tema dos GES e a protección que fixo esta Casa; xa me gustaría a min que outras oposicións, noutros sitios, tiveran a mesma delicadeza (ímoslle dicir así) que á hora de falar destas cousas. Polo tanto que, en fin, non che quero nin contar o que teño que escoitar eu, ás veces no meu Concello, parece que os GES os xestiona soamente o Concello de Ribadavia, por poñerche só un exemplo. Quero dicir con isto que ninguén o pon en dúbida. Eu creo que o acordo era bo e que o acordo é unha *lástima* que non saía adiante porque é un acordo de intencións. É un acordo de intencións que levará a cabo quen lle corresponda. Plácido, neste caso vamos a crer que vamos a ser nós, e só faltaría que non crésemos que non iamos ser nós. Pero non podo dicir eu que vou a ser eu o presidente da Deputación, esa é a diferenza, nin ninguén dos que está aquí; iso xa o dirán os electores e xa o dirán os partidos, neste caso, que son os que elixen a través das eleccións que fan aos compañeiros e compañeiras nas distintas Comarcas. En todo caso, volvemos ao tema. Eu creo que a proposta de acordo era positiva e lamento profundamente que o Partido Popular non se sume a ela. Nada máis, moitas grazas.

D. Armando Ojea Bouzo, portavoz do Grupo de democracia Ourensana: moitas grazas. Ola de novo. Eu só dicirlle ao portavoz do Partido Socialista que pode volver ler a moción e pode comprobar que todo o que pediamos, as medidas que se pedían na nosa moción, eran de plena competencia da Deputación. Xa digamos, a chispa que fixo saltar a moción foran aqueles roubos e aqueles atracos, pero o que se pedía era, dentro das competencias da Deputación, era axudar aos concellos – dentro das súas competencias tamén - a incrementar a seguridade do rural e falábase especificamente na provisión de equipos de policía local, na axuda xurídica, cando procedera, para a creación de Protección Civil, de Policía Local, etc... e tamén, das instancias á outras Administracións do Estado

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

para non dismantelar efectivos de forzas de seguridade, etc... Pero sempre dentro das competencias da Deputación e da autonomía municipal, axudando sempre a aumentar a seguridade no rural en moitos aspectos. Volva a ler a moción e verá como é totalmente coherente co que vostedes están pedindo hoxe e, dende logo, imos axudar. Xa dicimos tamén, daquela, que a cuestión de fondo moitas veces é o despoboamento e estes servizos, como tantos outros, vense cada vez máis *mermados* no rural. Nada máis. Moitas grazas.

D. Plácido Álvarez Dobaño, portavoz do Grupo Popular: grazas, señor presidente. Señor Gómez Pérez, non falemos de elección directa ou indirecta; o que está claro é que este presidente, fai catro anos, presentouse cun programa e esta vez tamén. En todo caso, o que se postula para ser presidente dese grupo, que non o será, pero xa dá por suposto que non vai a ser alcalde de Ourense porque, creo, que dixo algo así como que, cando sexa presidente da Deputación, vou a ser o *desparasitador*. Non sei de qué, pero algo dixo. Ou sexa, que xa di, alí non vou a ser, a ver se vou para o outro lado. Dáme que non vai ser en ningún lado. Dito isto, señor Gómez Pérez, a Deputación existe e seguirá existindo. Nós defendemos que sigan as Deputacións porque as consideramos de máxima importancia; é máis nunha provincia como Ourense con tantos concellos, 92, a ver se alguén non o sabe. E o máis fácil para nós, como vostede comprenderá, sería facer dos últimos venres de mes, pois os venres de gloria do señor Sánchez que xa empezan a ser os venres de dor, xa empezan a ser... e mire que aínda non moito que os fixo de gloria e xa empezan a ser de dor. *Al tiempo*, falaremos diso. As propostas, señor Gómez Pérez e vostede é un home serio, as propostas deben ser serias, viables e, sobre todo, viables economicamente. Polo tanto, de pouco vale que aquí fagamos brindes ao sol, se ao final estas propostas non están dotadas economicamente e para estalo, hai que respectar os tempos. Os tempos, cales son? cando se aproban os orzamentos ou, en todo caso, cando se aproba algún expediente de modificación de créditos. Para nós sería máis fácil, volvendo aos venres estes, de gloria; mire vostede que fácil (e logo críticannos), que fácil sería que o señor presidente trouxera neste pleno, ou incluso no anterior, un expediente de modificación de crédito repartindo o histórico remanente de tesouraría que tivo esta Deputación a 31 de decembro de 2018. E non o fixemos por responsabilidade, para que non nos critiquen de que só lle damos subvencións aos concellos do Partido Popular. Vostedes seguro que o terían feito porque a iso nos ten acostumados o señor Sánchez que se supón

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

que é o líder do partido, aínda que, polo que se ve, non de todos. Polo tanto e acabo, porque dixen que ía ser breve, sen abandonar para nada a nosa responsabilidades de goberno, que as temos e seguiremolas tendo, e seguiremolas tendo, sexamos elegantes cos tempos políticos. Moitas grazas.

D. José Ignacio Gómez Pérez, portavoz do Grupo Socialista: mira que eu non ía intervir nesta última, a verdade, porque xa estaba dabondo; pero fixéronse afirmacións que hai que defender. Home, porque claro que procuro ser serio. Señor Plácido, que vostede me fale a min de que hai que dotar orzamentariamente e de falta de respecto, cando no anterior pleno (creo que foi no anterior, se non recordo mal) se fixo unha modificación de crédito nesta casa de 8 millóns de euros (8,6, apúntanme) para, non venres de gloria, senón venres doutras cousas que xa discutimos naquel momento....home! que quere que lle diga? Nós aquí só estamos facendo, vólvolle dicir, unha proposta de acordo, de intencionalidade, que non pasaba nada por aprobala, e non me envolva vostede, que xa sabemos que é moi hábil, pero xa sabemos que non é así. E falando dos venres famosos. Hai unha diferenza moi grande, fíxese vostede; os venres famosos do señor Pedro Sánchez, por exemplo para os maiores de 52 anos e volver a aprobar que teñan subsidio, son só para os desta provincia ou son para todos os cidadáns? Pero os venres que vostedes fan, que non son para todo o conxunto da cidadanía (a maiores dos xoves que temos aquí, ou dos venres que temos aquí de último mes. que si veñen ao pleno porque non lles queda outra, o que fan nas comisións de goberno que cada venres fan vostedes o que non está escrito, despois de vir aquí ao pleno onde si os podemos poñer, entre *comillas*, a parir) para vostedes que venres son eses? Os venres de gloria para algúns, para os outros cidadáns son os venres de miseria. Entón, home, sexamos serios porque somo todos; entón esta casa organízase como se organiza. Os venres do Estado que se organizan con leis e decretos leis cando vostedes as bloquean e cando non queren que os maiores de 52 anos, por exemplo, volvan a cobrar o subsidio, porque o bloquean. E cando o seu líder di que temos aprobados os 900 € do salario mínimo profesional e vostedes, nunca cuestión nunca vista, porque falar de Pedro Sánchez ao lado de...(home, niso seguro que coincide comigo, aínda que non o vai dicir), que un señor diga que vai baixar o salario mínimo, ¡xa cómpre ser mal candidato! Xa non digo outra cousa, ¡xa compre ser mal candidato! Dios nos libre, Dios ou quen sexa, mellor dito os cidadáns nos libren de que un personaxe así presida o goberno porque lle está dicindo aos cidadáns

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

que vai baixar o soldo que acabamos de subir. Con iso xa, Plácido, creo que non deberíamos ternos metido en máis charcos. Polo tanto, a viabilidade económica... hai para todo e aínda discutían agora os compañeiros hai un rato, hai para multitude de cousas. Volvo a dicir, era completamente positiva, completamente sensata e non entendemos a cuestión. E digo máis, volvo a incidir, quen pediu unha reunión para falar deste tema foron vostede, o señor alcalde de Melón que tamén ten GES, eu acordei ese tema; non a tivemos porque ao mellor vostedes non quixeron porque, ao mellor por nós, terían dende logo o apoio. Saben que así foi e está por escrito e de forma telemática nos vídeos desta Deputación. Volvo a lamentar que non se sumaran a esta moción. Moitas grazas.

D. Francisco José Fraga Civeira, deputado non adscrito: moitas grazas, señor presidente. Moi bo día a todo o mundo. Eu non me resisto a intervir porque despois de tanto venres de gloria, creo que toca de falar dos sábados de gozo e é o que vou facer eu. Dita a broma e agora xa en serio, eu quería matizar o meu voto nesta cuestión; porque aínda estando de acordo no fondo da cuestión e coas necesidades que padecen os concellos na materia de emerxencias e seguridade, e voume abster e quero explicar o porqué. Porque, na miña opinión, votar a favor sería persistir nun erro e seguir gastando diñeiro público sen orde nin concerto. E digo isto porque creo que, antes de nada, é preciso poñer algo de racionalidade nesta cuestión, na cuestión da seguridade e das emerxencias. É preciso termos ese mapa do que se falo, ese mapa de emerxencia, onde figuren os recursos, as necesidades e as eivas que existen hoxe en día e, a partires de aí, vermos, efectivamente, cómo se mellora esa asignación de recursos en todo o territorio e solventar as eivas. Porque do contraio atoparémonos, como pasa hoxe en día, con Grupos de Emerxencia e Salvamento que teñen escaseza de medios e de recursos; mentres hai Agrupacións de Voluntarios de Protección Civil que teñen equipos de excarceración sen que teñan ningún persoal capacitado para manexalos. É dicir, eu creo que lle hai que pór coto e fin a este reparto sen ton nin son que moitas veces fai a Xunta de Galicia. E remato tamén cun rogo, cunha petición, aínda que non para esta Corporación, senón para a vindeira, déixoa aquí. Agora, nun momento nos que os outros Consorcios Provinciais de Incendios están optando pola xestión directa do servizo; pois eu déixolle para os vindeiros deputados que, unha vez que tomen posesión, se poñan en serios a traballar neste senso. Moitas grazas.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

D. José Ignacio Gómez Pérez, portavoz do Grupo Socialista: vostede, señor presidente, que é un home que sempre alardea... non, quero, unha cuestión de orde; ademais con respecto a estes temas porque me parece o suficientemente importante, porque a representación nesta casa – falabámolo antes - é indirecta, pero tamén está en man dos partidos que representamos. Vostede, e ademais alardea diso, alardea do Regulamento e alardea doutras cuestións, eu quero facer unha cuestión de orde, que non se vaia a producir outra vez. O autor das mocións é o que ten que pechar. Nós estamos de acordo en que interveñan os grupos e expoñan...si, si, home! a non ser o presidente que ten o último *turno*, xa o ía dicir, señor presidente - son coñecedor desas cousas, como vostede comprenderá, que tamén son alcalde - vostede ten que intervir se quere, só faltaría, porque evidentemente ten esa potestade para facer o último *turno*, pero o último *turno* ten que facelo o autor da moción e se quere explicar un grupo, ou calquera outra persoa que on sexa un grupo que vaia por libre e quere explicar o seu voto, que o faga; pero antes do autor proponente. Eu creo que é de sentido común, porque senón o último *turno* non é do autor proponente e vostede defendeuno en moitísimas ocasións. Se vostede non fala como presidente, é cuestión súa; pero creo que é unha cuestión clara e evidente. Xa non é cuestión regulamentaria, nin unha cuestión de procedemento, é unha cuestión de sentido común. Eu creo que o sentido común e vostede mesmo o dixon, cerre vostede o debate, e non creo que corresponda. Polo tanto eu creo que é de xustiza facelo. E dígoo para o noso grupo, como para calquera dos demais, que vaia por diante.

O señor presidente: o que teño que dicir é o debate é entre os grupos políticos. Hai unha persoa que non pertence a un grupo político é que solicita explicar o seu voto e tense actuado sempre, dende que pasou esta situación, así e nunca o seu Grupo Socialista expuxo este tema. Pide a palabra, explica o seu voto e agora vótase. Non, non, é así; acabo de confirmalo co secretario da institución.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 6º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 6º](#).

Non se producen máis intervencións someténdose a votación a moción que é rexeitada ao obter o voto favorable do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourensana (2) e

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

do BNG (1), o voto en contra do Grupo Popular (14) e a abstención de don Francisco José Fraga Civeira.

7º.- MOCIÓN DE DEMOCRACIA OURENSANA RELATIVA AO CESE DAS ACHEGAS ECONÓMICAS DA DEPUTACIÓN Á FUNDACIÓN EXPOURENSE E A INSTAR Á XUNTA DE GALICIA A CAMBIAR O MODELO DE XESTIÓN DO RECINTO FEIRAL.-

O Sr. presidente anuncia que o BNG presentou unha emenda de substitución e cédelle a palabra a Democracia Ourensana para que expoña o contido da moción.

D. Gonzalo Pérez Jácome, portavoz de Democracia Ourensana: hola. Bueno, estamos ya en la última moción que voy a defender yo, la siguiente la defenderá mi compañero Armando y *acabouse, o tema, xa, acabouse*. Voy a ser, como ya es el último Pleno, aunque es verdad que puede quedar un último Pleno, a lo mejor, para ratificar el acta, una vez ya después de las elecciones municipales, pero este es el último Pleno realmente real, de facto y voy a ser muy breve en la exposición de motivos; pero sí que voy a hacer una pequeña introducción antes de temas paralelos.

Vamos a ver, en el tema este, antes, me hace gracia, porque el señor Rosendo me llama señor Pérez -a mí me encanta, me da igual Pérez que Jácome-, supongo que lo hace por el tema de vamos a minimizar su popularidad y lo vamos a llamar Pérez; ya le digo, e da igual. Lo que me hace gracia es que, después, al del Bloque le llama señor Rodríguez Suárez; oiga ¿por qué utiliza con él dos apellidos y conmigo uno solo? Esto es un agravio, una cuestión de orden, señor presidente. ¡Esto es una cuestión de orden, coño! Llame por lo menos, señor Pérez Pérez; pero no me dejes ahí colgado en señor Pérez. *Parece que non teño nai...*

Bueno, decir también que el gran Rosendo dijo, posiblemente, una frase en la que superó a Baltar, cuando Baltar dijo aquello...bueno, las frases míticas que tiene Baltar, las fotos con Obama, con Juncker y todas esas cosas que dice, pues Rosendo se superó y creo que va a ser una de las frases del mandato. Atención a lo que dijo Rosendo cuando se le dijo que la Diputación había perdido una subvención millonaria. El Concello y de Orense y la Diputación fueron la única ciudad, bien es cierto que se involucró la Diputación, pero fue la única ciudad de las siete grandes gallegas que perdió una subvención millonaria; o sea, ¿cómo harían el proyecto? Y Rosendo, hace unos minutos dijo esto: *señor Adolfo, non eran*

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

15, 15.000€; eran 15 millóns. En todo caso, non os perdemos, é que non viñeron. Dice no perdimos la subvención, es que no vino. Oye, eso es como decir: ¿yo? Yo no suspendí el examen, lo que pasa es que el aprobado no me llegó. Ay, pero yo no suspendí. Yo no suspendí, el aprobado que no llega, no llegan los aprobados, me quedé en 3,75; pero yo no suspendí en ningún momento. O sea, es una locura total. Este señor que va de culto y dice nosotros no perdimos los 15 millones de euros, no vinieron. Yo, de verdad, me parece algo impresionante.

Antes justificaba que el dinero de Orense fuera para Vigo, los 40.000€, una partida para los empresarios de Vigo. Yo te hago una cosa, ¿me podrías decir una partida de los de Vigo que manden para los de Orense? Es que este señor es igual que su padre, en lo malo, en lo bueno no, en lo malo sí. El padre ya había enviado 30.000 para arreglar las campanas de la Catedral de la Almudena de Madrid; es decir, la provincia pobre mandándoles dinero a los ricos. Pues este se despide igual, los de Orense mandándoles dinero a los de Vigo. Coño, tendrá que ser al revés. Principio de solidaridad, los de Vigo mandarían dinero a Orense. Rosendo, si puedes, facilítame, por favor, facilítame el tema ese, de cuando Vigo mandó dinero aquí.

Veo que os estáis pasando entre vosotros bombones porque es la última... celebrando algo ahí; decir que nosotros también tenemos ahí una contra réplica. En ese tema que estáis sacando ahí uno bombones, yo también tengo una contra réplica.

Bueno, vamos a ver. Las elecciones, como sabéis, son este domingo, las elecciones generales. Las importantes, las municipales, son el 26 de mayo; pero ahora vienen un poco el aperitivo que son las generales. Bueno, pues yo digo una cosa porque soy una persona que se moja. En Democracia Orensana damos libertad de voto a los votantes de Democracia Orensana, *que voten o que queiran*, nosotros no somos quien de decirle a la gente qué tiene que votar en las generales, solo faltaría; además, tenemos un voto muy ecléctico, se vota a todos los partidos. Nuestros votantes, es muy grande el abanico. Pero sí voy a decir una cosa, yo a nivel general voy a revelar aquí a quién voy a votar. Yo en la generales voy a votar en blanco porque, como son enseguida las municipales, y las generales pueden influir en las municipales yo voy a votar en blanco no sea que alimente a algún partido que después arrase en las municipales y nos cree un problema. Por mucho que nos dicen, si alguien despunta en las generales, puede influir en las municipales. Entonces, oye, no sé; un

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

poco, así, simbólicamente yo me abstendré. Pero me gusta mucho ir a votar, voy a ir a votar, pero me abstendré.

Sin embargo, no me abstendré en un tema del Senado. El tema del Senado es muy parecido al tema de la Diputación, que no sirve para nada, y debería suprimirse; es muy parecido. Y ya que no sirve para nada, yo voy a votar ahí en el Senado y yo, lo digo aquí claramente, le voy a dar el voto al hombre que tengo aquí detrás que se presenta de sustituto de Juan Carlos Francisco, o sea, que voy a marcar la casilla de Juan Carlos Francisco porque, por posibles rotaciones, pueda acabar de senador aquí el alcalde, el actual alcalde de Petín, Miguel, una gran persona, y aunque yo en mi vida voté al PSOE, ni creo que vuelva a votar, por él sí que voy a marcar la casilla.

Y el otro voto que doy, y lo vi en la calle y me preguntó y ya que se lo di e la calle, soy un hombre de palabra, va a ser para una persona que estaba en el PP –fíjate, voy a votar a uno del PSOE y a uno del PP- que era Montse Lama que se presenta de senadora. Montse, que se marchó de aquí rajando de vosotros, me pidió el voto en la calle y como la conozco (iba con las bolsas del supermercado) *díxenlle que si, agora non lle vou dicir que non; se é agora, igual lle digo que non, pero nese momento dixen que si*, pero soy un hombre de palabra.

Luego, me queda un tercer voto para el Senado, que tengo que marcar otra casilla para el Senado, y ese lo tengo todavía sin decidir; entonces si queréis hacer luego una oferta, no hay problema, me queda otra casilla. Como queráis, no tengo ningún problema.

Ah! Y decir que, la réplica de los bombones, mira que yo también traje aquí bombones y los voy a compartir con los compañeros del PSOE, además son más caros que esos vuestros, esos vuestros eran súper cutres. Esta caja es buena. *Tomade por aí*, porque yo me tengo ir antes de que acabe el Pleno.

Bueno, vamos ya con el tema este, queridos telespectadores. Vamos ya con el tema del termalismo, va a ser muy breve. Mira, hoy hablamos de las ferias de Expourense. Expourense es un recinto ferial. Posiblemente no haya ningún mayor experto de ferias en Orense que yo y, baja modesto, pero es verdad. Yo soy una persona que dejé de estudiar en mi temprana infancia: yo dejé de estudiar en mi tierna infancia y, entonces, empecé a ir a feria. A la primera que fui, fue a la más grande del mundo, yo tenía 17 años, y entré en la feria de Frankfurt. Era menor de edad y aquello realmente fue impresionante, porque era un

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

recinto ferial que era realmente alucinante. Luego fui a Estados Unidos, a ferias musicales, la Macorni Place en Chicago; estuve en muchísimos recintos, todos de la música, y, de repente, me impresionó cuando en Orense se dice que se va a hacer un recinto ferial que es el de Expourense.

Aquello me llamó la atención porque en Alemania solo había dos recintos feriales que fueran rentables; entonces, cuando me dicen que van a hacer uno en Expourense yo digo, hombre, eso va a ser una ruina total y, efectivamente, me llaman los de Expourense que quieren hacer una feria de la música y me dicen que me dejan el stand gratis porque lo que quieren es que yo vaya, porque lo que quieren es la subvención. Y eso es lo que es Expourense, una auténtica ruina.

Nosotros pedimos, por el tema este de Expourense, que la Diputación Provincial inicie los trámites los oportunos para abandonar la actual vinculación económica. Nosotros hemos pedido que nos digan cuánto le paga la Diputación a Expourense y nos han negado la información para esta moción plenaria. La hemos pedido con varias semanas de antelación y ese señor, que dice que es transparente, nos negó la información de cuánto le dedica la Diputación a Expourense. Sabemos que le dedica en torno a 68.000€ fijos todos los años; pero, además, por feria le da unas cantidades astronómicas.

Hace poco fue la feria del vino y le dio 60.000€ solo para la feria del vino, una auténtica bestialidad. Yo fui a la feria del vino y era tan pequeña que estaba cerrado el recinto de Expourense y se celebraba en los pasillos. Bueno, esa feria costó 150.000€, es muchísimo más cara que la feria de Ribadavia; pero es que a la de Ribadavia viene gente de toda Galicia y está *petada* y la otra es una feria comercial donde solo van profesionales. Bien, si solo van profesionales y van cuatro gatos ¿por qué motivo hay que darle ese dinero? Porque yo recuerdo haber estado en ferias en Estados Unidos, de sonido, y cuando son pocos stands, ¿sabes dónde se hace? En un hotel, alquilan un hotel y se hacen las ferias en los salones del hotel y, a la mejor, cuesta 5.000-6.000-7.000€ -en Nueva York a lo mejor cuesta más-. Pero, vamos, si aquí coges unos salones de unos hoteles pues pones allí la feria y te puede costar la feria 2.000€, ¿por qué gastas 150.000€?

Pero, no se lo pierdan. Ese dinero que costó esa feria del vino hace poco, que costó una no sé qué animalada de dinero, la mitad de los expositores no eran de Orense. O sea, le damos dinero, 60.000€, para esa feria cuando la mitad eran de vino de las Rías Baixas.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Entonces, volvemos a ser tontos, los de Orense le pagamos a los de las Rías Baixas para que vengan a vender aquí su vino. ¡Esto es el colmo!

Expourense es un auténtico cáncer y nosotros le pedimos a la Diputación Provincial que proceda a instar a la Xunta de Galicia a cambiar el modelo de financiación y finalidades del recinto ferial de Expourense; suprimiendo las ferias, excepto las que se autofinancien. Oiga usted, yo fui a la feria de Termatalia y solo había un expositor vendiendo mercancía, además lo se lo dejaron baratísimo, 1.000€ el stand -los del vino estaba pagando algunos 150€- este termalismo estaba pagando tal y el resto era el único que vendía mercancía, que era Lisardo Dorribo, y todos los demás eran salones públicos, la mayoría invitados, y realmente un cachondeo. Es como FITUR, FITUR en Madrid existe porque casi todos los expositores son públicos, porque el mercado real no lo pagaría.

Expourense debería ser suprimido y esto me recuerda a Inglaterra, esta anécdota me la contó Armando Ojea, que había en Inglaterra un puesto de funcionario de una persona que tenía que avisar en caso de que viera llegar a las tropas de Napoleón. Una vez que pasó todo aquello, Inglaterra siguió teniendo a ese funcionario pagado perpetuamente; hasta hace unas décadas, se amortizó ese puesto. Pues esto igual, en las ferias, cuando ya nos son rentables y están cerrando en todo el mundo, la de Orense sigue gastando lo mismo. Vamos a ver, ahora mismo hay internet; entonces, la feria a la que iba yo en Frankfurt, la Musikmesse de Frankfurt, cada vez es más pequeña. Cuando yo fui, llegó a tener unos picos de, entorno, a unos 3.000-4.000 expositores, una auténtica bestialidad; hoy está menguando esa feria, cada vez es más pequeña. Entonces, esa feria se tiene que adecuar a la nueva realidad, debido a las nuevas realidades, a internet.

Y Expourense, cuando todas las ferias de mundo están bajando y desapareciendo, Expourense mantiene el pulso, ¿por qué? Porque es dinero público, es irreal; entonces es una auténtica ruina. Cuando nosotros damos con dinero público, mantenemos algo no rentable lo que estamos haciendo, cuando nosotros con dinero público sostenemos algo no rentable, estamos provocando un efecto horrible, porque le quitamos dinero a las cosas rentable y lo metemos donde no es rentable. A Expourense no se le puede dar un duro porque si es una actividad comercial, se tiene que autofinanciar y si no se autofinancia, es que el mercado está diciendo stop. Al mercado le tienes que hacer caso, tienes que escuchar la música que dicen los empresarios. Si el mercado dice stop, dice stop; tienes que ir a otro

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

lado. Nosotros, en Jolper Música vendíamos 100 pianos al año, cayó el mercado debido al cambio en los conservatorios, en vez de dar clase a 15 por hora, se pasó a dar 1 por hora, cambiaron también las aficiones y, de repente, se venden menos pianos acústicos; oiga, pues lo que no puede hacer la Diputación es darme una subvención para que yo siga teniendo los mismos ingresos. No, tendré que migrar y tuvimos que migrar a otras cosas. Entonces, lo que no se puede hacer es que todos nos tengamos que adecuar, menos Expourense.

El montante ¿qué es?, pues un auténtico cáncer que lleva arrastrado millones de euros en pérdidas, porque estamos hablando de que la Xunta de Galicia el déficit que puede tener está en torno a los 400.000€ de dinero público al año (si lo multiplicamos por 20 años, nos vamos a los 8 millones de euros), es un auténtico despropósito y nosotros pedimos que ese recinto se utilice para la ciudad y si es para ferias, que se autofinancie. Ese es nuestro primer enfoque.

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. A cuestión, ademais das cifras que xa se explicaron e acompañan á moción, dende o noso punto de vista, esas feiras son inútiles para a finalidade que din cumprir. Hai unha realidade que non se pode ocultar que é que as feiras, malia a todas as eivas que hai, son unha ferramenta de *marketing* e, como tal, tamén son un escaparate comercial e tamén son un medio de comunicación importante e potente.

Unha feira é unha exposición da túa empresa nun sitio físico determinado e durante un período de tempo determinado e aí é onde te verán e te coñecerán moitos clientes potenciais.

Na moción, o grupo proponente fai mención a un dos eventos que se celebra en Expourense, dicindo que compite deslealmente cos restaurantes do concello. Desde o noso punto de vista, esta afirmación é discutible; pero, en todo caso, podería haber fórmulas que xa se utilizan noutros lugares –por exemplo, en Allariz- onde as xornadas destinadas a consumo de carne de boi implican ao conxunto de toda a hostalería da vila.

O máis preocupante, e que se desprende do Tribunal de Contas, é a situación económica das distintas feiras e, especificamente, de Expourense. Teño que lembrar que a Deputación incorporouse ao Padroado en xaneiro de 2015, logo de telo abandonado cando

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

estivo gobernando o partido bipartito e que agora mesmo está representada por dous membros directamente, o propio presidente e o señor Rosendo, e indirectamente tamén polo xerente do INORDE.

Xa falou aquí o autor da moción que todos os anos achegamos unha cantidade fixa en concepto de cota, que rolda os 70.000€, e que outra cousa son as cantidades puntuais, a maiores, que se fan tanto dende a Deputación como dende o INORDE que, efectivamente, estaría ben coñecer.

Haberá, tamén pensamos nós, que avaliar das feiras que se realizan cales teñen proxección económica, cal é o retorno que estas provocan para a economía da provincia, etc... Tamén estaría ben lembrar, e tamén vamos a facelo, que fai un ano o Tribunal Superior de Galicia eximiu ao IGAPE de pagar unha subvención de aproximadamente 50.000€ a Expourense para a organización do Xantar 2015, despois de comprobar que este evento gastronómico reportara máis de 90.000€ en ingresos e non pode ser que a subvención, xunto co resto dos ingresos, sexa máis grande que o custo do proxecto.

Este que acabo de relatar, é un exemplo de escurantismo no financiamento que resolveu a xustiza; unha vez máis deixa dúbidas de como se veu financiando este organismo dende os seus inicios.

En todo caso, nós presentamos unha emenda que, neste caso, é de substitución. Lamento non poder terlla feito chegar antes para que puidera ser estada con máis calma e, en todo caso, a nos emenda vai na liña do que acabo de expoñer ou de explicar. Nós non estamos de acordo cos acordos que, neste caso, propón Democracia Ourensana e a nosa emenda tería tres puntos:

1.- Que a Deputación Provincial remita aos Grupos a información actualizada sobre as contas e as achegas económicas a Expourense para poder avaliar a súa situación e, se procede, reducir a achega ou desvincularse plenamente. Abrir un proceso de consultas e diálogo cos concellos de Ourense e axentes do Padroado para revisar o modelo de Expourense.

2.- Instar á Xunta de Galicia a cumprir as recomendacións do Consello de Contas ao respecto das Fundacións feirais e remitir un informe das actuacións levadas a cabo dende a remisión do informe 2011-2013.

3.- Dirixirse ao Consello de Contas para suxerirle unha nova fiscalización de Expourense para o período posterior ao ano 2013.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

De momento nada máis. Moitas grazas.

D.ª Susana Rodríguez Rodríguez, do Grupo Socialista: grazas presidente. Moi bos días a todos e todas.

Non vou a entrar nas cifras porque é un absurdo. Segundo de onde veñan os datos, existen cifras diferentes. Estamos a falar de que a Fundación presenta un número de visitantes moi distinto ao que di na moción o Grupo de DO. Na exposición de motivos tamén se fala dun recinto feiral endebedado; cando dende a Fundación dísenos que esta cantidade, á que fai referencia, é de amortización do recinto, é dicir de gasto, non existe esa débeda. Polo cal, iso si que reflicte un escurantismo total, o que non sabemos moi ben a que poden ser debido esta diferenzas.

Miren, estamos de acordo nalgúns argumentos que nos din na exposición de motivos, como que se actualice o modelo de xestión, o escurantismo que presenta, que non sabemos a cantidade real, xa ben se dixo, achegada pola Deputación. Pero dicirlle tamén que nós consideramos necesario facer unha reorientación da Fundación; consideramos necesario mellorar a composición do Padroado e a da dirección da fundación.

Mire, as estruturas, o modelo de Expourense non se adaptou aos novos tempos. Hai que reorientalo aos certames e á actividade que se desenvolve de cara á provincia. É necesario mellorar o funcionamento interno e, sobre todo, a transparencia na xestión. Pero todo elo se fai dende a Fundación, dende as entidades que forman parte dela, acabando coa escuridade; con máis transparencia e profesionalidade; con máis competitividade.

Estamos de acordo que hai que facer un cambio de rumbo, si, señores; pero dende Ourense, para os sectores de Ourense, de cara á cidadanía de Ourense. Para nada podemos estar de acordo que sexa a Xunta a que veña cambiar o modelo de xestión, que sexa a Xunta a que decida a que se dedica a actividade realizada en Expourense.

Eu entendo o descontento do día a día da súa xestión, o escurantismo, o partidismo, si, partidismo co que se está a realizar, o enfoque co que se xestiona esta entidade, coa mellorable oferta de actividades.

Podemos estar de acordo en pedir unha auditoría, pero non podemos apoiar as propostas que nos di nesta moción, porque para participar no modelo de Expourense, temos que formar parte do proxecto. Nada máis, moitas grazas.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

D. Rosendo Luís Fernández Fernández, do Grupo Popular: moitas grazas, señor presidente. Vamos a ver, señor Pérez, ratifícome, non se perde o que non se ten. Se non se ten non se perde. Segundo, clarifica vostede que deixou de estudar na infancia, ou en plena infancia; nótase e demóstrao día a día e hora a hora.

Señor Pérez, está todo contestado. Vaia aos orzamentos e ás modificacións de créditos correspondentes, como non pode ser doutra maneira, están as cifras, son transparentes, están explicadas e recollidas.

Señor Rodríguez, teño que chamarlle Rodríguez porque se lle poño o segundo apelido céllase o señor Pérez, vostede recorda cal foi o conselleiro de industria do goberno bipartito da Xunta de Galicia (e ademais podo dicir que non foi un mal conselleiro de industria), don Fernando Blanco? Pois mire, Fernando Blanco, que era da provincia de Lugo, non era nin de Ourense, foi o conselleiro que potenciou máis a Expourense e era do BNG. *Oiga*, e agora *recelan*, que pasa que vostedes teñen un discurso, un argumento cando gobernan –como fan na Deputacións alí onde son parte, como é Lugo, que xa llo aclarou moitas veces Plácido–, entón a Deputación funciona; cando non gobernan, nin cheiran, todo é malo. Pois don Fernando Blanco foi o conselleiro que máis potenciou Expourense, cun engadido, e mantivo ao actual xerente, perdón, ao que acaba de cesar por razóns de idade fai uns días, mantívoo! E vostede vén agora con este responso? E perdoe que lle diga responso, porque non é outra cousa. Se vostede se acordara que Fernando Blanco foi o conselleiro que máis potenciou Expourense, seguramente non estaba con esta argumentación.

Outra aclaración máis que quero que se saiba. Presentan vostedes unha emenda de substitución al 9:07 da mañá. *Oiga*, pero se vostedes teñen un deputado e dous traballadores de grupo; que pasa os traballadores de grupo e o deputado están traballando só nas eleccións? Pregunto. *Oiga*, a min non me importa, pero primeiro cumbran co seu deber. As 9:07 presentaron vostedes unha emenda de substitución; por certo, sen pés nin cabeza porque *que a Deputación Provincial remita aos grupos a información necesaria actualizada sobre as contas e achegas económicas a Expourense....Oiga*, pero isto, vexan os orzamentos ou lles custa moito mover as follas. Polo tanto, mire, cando se queren presentar aquí iniciativas sen ton nin son, porque hai que ocupar o espazo; a min paréceme ben, pero non nos veñan a ocupar o espazo aos demais.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Señor Pérez, non mencionou para nada, non vou dicir a palabra que tiña pensado dicir, pero voulle dicir que por despiste, que por despiste, digo o que quero e non o que me manda vostede, a Fundación de Feiras e Exposición Expourense ten uns obxectivos e hai que dicir e hai que saber os obxectivos que ten para xustificar os datos, que tamén llos explicarei. A promoción de actividades industriais, comerciais, gastronómicas, turístico-culturais tanto de ámbito internacional, como nacional, como provincial, como local; tanto de carácter xeral como monográfico para profesionais, ou abertas ao público. Asegúrolle que estes obxectivos nunca están pasados de moda, independentemente e diferentemente do que digan vostedes aquí; porque pode haber outras ferramentas, non cabe dúbida, pero, en todo caso, complementarias e non substitutorias. O presencial nunca está pasado, señor Pérez.

E por que lle recordo estes obxectivos? Recórdolle estes obxectivos porque se non tiveramos en Ourense unha institución deste tipo, como a Fundación Expourense, que recollera todas estas iniciativas que eu lle acabo de anunciar, de seguro que vostede non estaría traendo que se vai a Expourense ou que vai a desaparecer, nin denigrando a Expourense; estaría dicindo: hai que crear un ente, unha institución para dinamizar o tecido empresarial de Ourense.

Mire, a Fundación Expourense, en Ourense, como as outras fundacións das provincias ou das cidades máis importantes de España élle como o Dios de Voltaire, se non existira habería que creala (non sei que di, pero *bueno*, é mellor non sabelo). No que si que estou de acordo é que, xa que unha vez que a temos, temos que procura que dea unhas prestacións o máis eficientes posibles.

Señor Pérez, un crítico non debe dicir só a verdade, a súa verdade, debe coñecela e transmitir o que é esa verdade. A verdade é que as empresas ourensáns (pode haber algunha excepción, non o sei, aínda non sei cal) confían nas infraestruturas e nos soporte de Expourense, confían para organizar todas as súas actividades.

E con todo, o obxectivo de Expourense é o de continuar sendo ese eixo, ese eixo vertebrador no que empresa, colectivas e a sociedade en xeral atopen (e atopan ben é verdade) o seu punto de encontro.

Xornais locais, e non quero dicir o que opina só un. *Expourense, el escaparate de Ourense. La Fundación Ferial ha elavado a Orense a los primeros puestos de España en la celebración de ferias internacionales con sectores estratégicos para el desarrollo económico*

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

de la provincia. Vostede di todo o contraio. Outro xornal local: Expourense se posiciona en el calendario de ferias internacionales. Ourense ocupa la séptima posición, a nivel nacional, en el ranking de muestras realizadas con la participación de otros países.

Pero a vostede o que lle importa máis parece ser que son os euros (*pecunia pecuniam parere non potest*, debe seguir con esa teoría) e asegura que a finais de 2015 –estou reproducindo o que di- acumulaba unha débeda de cerca de 2 millóns de euros, segundo o Consello de Contas. Mire, señor Pérez, os datos e os datos económicos e as cifras tamén hai que sabelos interpretar; aínda que sexan datos económicos, digo.

A Fundación non ten débedas con terceiros, pódollo asegurar. Non ten débedas con terceiros. Os datos que figuran no dito informe correspóndense coa diminución do patrimonio neto producido como consecuencia dos resultados de exercicios tendo en conta as amortizacións do rexistro, cuxo importe anual ascende a uns 375.000€ aproximadamente e ademais, da minoración de capital que forman parte do dito patrimonio. As achegas patrimoniais supoñen un 20% do orzamento da Fundación que debe executar o resto do orzamento anual, mediante a xestión dos proxectos.

Non lle chega isto, señor Pérez? Eu só o desculpo porque non está no padroado e ao mellor, nun ataque de celotipia, quería estar no Padroado. Seguramente que se estivera no Padroado, non estaría con esta iniciativa. E, ademais, como dixó moi ben a señora Susana, hai que cubrir os gastos da estrutura e o mantemento de edificio. Hai patrimonio e temos que mantelo e vostede isto óbvio totalmente; di os valores e cifras absolutas do Consello de contas e nada máis e así trata de confundir.

Pero é que, ademais disto, e non o menciona tampouco o señor Pérez, o impacto socioeconómico da actividade feiral de Expourense é dunha media de 5€ por cada euro investido; é de 3 a 7 euros o impacto económico da actividade feiral. Non lle é suficiente isto, non só para manter Expourense, senón potenciar Expourense tal como fixo o conselleiro do BNG, o conselleiro de industria no seu momento? O que si que temos que facer, que temos que ser e o que temos que responsabilizarnos é que Expourense sexa o máis eficiente posible nas prestacións que oferta.

Recórdolle que entre as actividades desenvolvidas pola Fundación, ademais de 13 feiras e 17 eventos propios, cóntanse alugueiros de espazos e a actividade da pista de atletismo, etc, etc...

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Tamén, e non é *desdeñable*, Expourense conta co certificado de calidade acústica polo que está preparado para albergar con concertos e actividades de diferente índole como fai; hai uns días o de kick boxing e os campionatos de halterofilia, xadrez, etc, etc...

E fala vostede do dos viños. Mire, o do Vinis Terrae trouxo potenciais compradores de 15 países do mundo na última edición e visitaron, ademais, as 4 D.O de Ourense. E dime que quen vén aquí, ven para a de Pontevedra. Non, non, visitaron as 4 de Ourense. A ver, señor Armando explíquelles un pouquiño. Dixen 50 potenciais compradores de 15 países, si; 50 50 potenciais compradores de 15 países. Pois si, vaia vostede a Virgen do Pilar e que llo explique.

Mire no ranking de feiras internacionais, a provincia de Ourense ocupa a 7ª posición a nivel nacional; quere dicir que neste país non hai só a de Ourense, hai a de Madrid, hai a de Barcelona, hai a de Valencia, hai a de Alacante, Elxe, Zaragoza, Bilbao e despois a de Ourense. Señor Pérez, non lle di nada este dato de que esteamos dentro das sete primeiras e que as capitais que lle acabo de dicir son superiores en canto á poboación, moi superiores á de Ourense. E outra cuestión, outra cuestión, cunha conexión moito máis difícil que Madrid, que Barcelona, que Valencia, que Alacante, que Zaragoza e que Bilbao. Polo que esperamos que coa chegada da alta velocidade e coa conexión, cunha conexión máis propicia, aumente a calidade de todas as prestacións e a potencia de Expourense. Esta fundación conseguiu incluír tres feiras no calendario de feiras internacionais.

Mire, o de Xantar que denigra vostede, aí xa o señor Rodríguez xa lle aclarou algo, aquí non se compite con ninguén; en todo caso poténcianse os restaurantes porque están invitados tamén a participar e, de feito, moitos participan (non, claro que lle vale, pero non sabe). Xantar é a única feira especializada en turismo gastronómico de España. Termatalia como feira internacional de turismo termal e benestar que é a única do mundo con este posicionamento. E o de Funergal, que ao mellor lle gusta menos, tamén a min, pero que é indispensable; pero é a feira máis importante da Península Ibérica neste sector.

Polo tanto, todas estas feiras, especialmente as de turismo, contribuíron ademais a posicionar o que é a marca *Ourense* –preocúpalle a vostede pouco o da marca *Ourense*, xa o ten aclarado moitas veces, por iso di que deixou de ir a escola en idades moi temperás, da infancia, si-; acadando unha notoriedade e requiría os termos de publicidade nun investimento máis superior, senón houberan estes; xa que estes proxectos atraen ao propio territorio.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Como sei que me vai a responder, déixolle para a segunda intervención algunhas cuestións que lle quero aclarar máis. Pero non veña a denigra o que hai, non veña a denigra o que outras cidades españolas xa teñen e non veña a denigrar o que vostede di, xa para aclarar, o que deixou na tenra infancia, a de estudar, pois agora mete a pata e que lle vou a facer. Ten unha combinación de boca-pata que onde mete a boca, mete a pata. Nada máis, moitas grazas.

D. Gonzalo Pérez Jácome, portavoz de Democracia Ourensana: muchas gracias, señor presidente de la Diputación. Pues nada, resulta que antes quiero rescatar unas palabras que antes nos dijo, nos criticó, que nosotros nos presentábamos en la Merca; dijo que Democracia Orensana, en las municipales, se presenta en la Merca con gente que no es de la Merca. Primero, que nos presentamos en la Merca, me entero ahora. Yo no sabía que Chiqui había conseguido gente para ir en la Merca.

No, en serio. El motivo por el que nos presentamos en 11 municipios, uno de ellos Castrelo de Miño que no está en el Partido Judicial de Orense; es decir, nos presentamos en 11, pero 10 en el Partido Judicial, es porque el objetivo de presentarse en muchos municipios es para conseguir votos para la Diputación, porque aquí se juegan, en el Partido Judicial de Orense, 15 diputados. Aquí hay 25 diputados, pero 15 son del Partido Judicial de Orense; el PP tiene 8. Si el PP, de esos 8, baja a 6; automáticamente ese señor pierde la mayoría absoluta y se tiene que ir. Orense se libraría de una lacra, como se libraron el Andalucía después de 30 años de una dictadura socialista X, o en otros sitios donde gobierna el PP. Aquí nos libraríamos de la lacra del PP con Baltar; en Andalucía de libraron de la lacra del PSOE. Sería algo histórico, por eso nos presentamos; nosotros tenemos dos diputados -Armado y yo-, creemos que podemos conseguir cuatro o tres. Si ese señor baja dos diputados, y es muy factible, ha perdido.

Es muy importante este mensaje: cuando se le vote a un alcalde del PP que se sepa que ese voto va para Baltar; porque entonces mucha gente no querrá votarle a un alcalde el PP, porque si acaba en el ególatra, mucha gente dirá: hombre, no le voto. Esa es la clave. Los votos a un alcalde del PP van para Baltar. Ese es nuestro mensaje y lo que queremos hacer.

La enmienda el PP me parece una tomadura de pelo (¿qué? ¿del Bloque?) La enmienda del Bloque, pues eso, me parece una tomadura de pelo, porque nos hace una enmienda a las 9:47 de la mañana, que nos llegó, y entonces, en cualquier caso es una

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

enmienda que no tiene mucho sentido. Nos está hablando aquí de meternos en una serie de burocracia que yo aluciné. Quiere solucionar la burocracia con más burocracia, el fuego con fuego, a veces es eficaz; pero en este caso no. Quiere revisar el modelo de Expourense. Oye, perdona, ya lo hemos revisado nosotros y esta es nuestra propuesta. Si quieres votas a favor y si no en contra; pero no me digas que revise el modelo porque lo tengo muy claro.

Dice que hay que esperar para que se remita un informe del Consello de Contas. Yo no quiero burócratas. Aquí no hay nada que mirar. Aquí es: ¿hay saldo positivo o negativo? Punto, en los negocios es así. Lo medible no es opinable y en los negocios es lo más fácil del mundo. Tú puedes opinar si un jugador –un defensa, un mediocampo- es malo; pero en atletismo no hay nada que mira, qué marca tienes en el cronómetro y punto. En el dinero, en la economía no hay nada que opinar. Si esto necesita subvenciones *é que é unha merda economicamente*. Punto. Ya está. Entonces a mí me estaba diciendo antes Rosendo, me estaba dando mil argumentos; pero es como aquella frase que dice: pero ¿a quién vas a creer, a mí o a tus propios ojos? Pues macho! ¿a quién voy a creer, a las cuentas o a tus desbarres? Aquí las cuentas son lo que cuenta; lo demás, lo que no son cuentas, son *contas*. Entonces nosotros, obviamente, rechazamos la enmienda del Bloque, nos habla de temas burocráticos que no tienen mucho sentido.

Vamos ya con el tema de Rosendo. Primero dijo una frase, ahondó en el error. Le dije la animalada que dijo antes, se perdieron 15 millones de euros de subvención y dice: ja, ja, no se pierde lo que no se tiene. O sea, ¡qué forma de reírse de la gente!. No se pierde lo que no se tiene. Es realmente para alucinar.

Lo que te dije antes, para aclarar, tengo que aclarar una serie de puntos porque hablaste mucho y la moción es nuestra. Te voy a replicar a todo, si no te importa. Lo que dije antes de que había dejado de estudiar en mi más tierna infancia, lo decía –tengo que matizar-, es verdad, yo dejé de estudiar en la más tierna infancia académicamente; porque cuando yo voy a la feria de Frankfurt con 17 años yo veo cosas, veo cosas que tú no ves. Entonces si tú realmente crees que el único modo de adquirir conocimientos, es que ya sé lo que eres. Si tú crees que en la vida... no vales para político; si tú crees que todo el conocimiento de la vida es solo a través de las aulas y de los exámenes....o sea, tú solo lo que te diga un profesor.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Es más, si tú te ríes de eso, de la gente que no acaba sus estudios...yo personalmente creo que la gente debe estudiar y considero que fue un error dejar de estudiar (lo decía medio en coña), ahora, tienes que entender que hay otras formas de adquirir conocimiento; por ejemplo, tú ahora mismo te estás riendo de eso por haber abandonado los estudios, pues te recuerdo que Facebook lo hizo una persona que dejó sus estudios. Y te recuerdo, también, que Microsoft lo hizo una persona que dejó sus estudios y Apple, Steve Jobs, lo hizo una persona que dejó sus estudios. Y está diciendo aquí, por debajo, cada vez que digo eso, dice ese señor: en la Universidad. Pero es que yo también fui a la Universidad, hombre, porque yo que dejé de estudiar en mi más tierna infancia, me rescató el sistema americano y luego fui a la Universidad en Estados Unidos, ¿vale? ¿Entiendes?...

¿Qué dices? El que no va a ser diputado la próxima vez no sé qué dice, porque una de nuestras condiciones es que ese hombre no se siente ahí, si le damos alguna vez el apoyo al PP. Lo normal es que negociemos con el PSOE; pero en cualquier caso, nosotros ponemos de condición que ese señor no sea presidente y ese que tampoco sea diputado, *así que vaite despedindo do sitio, amigo*. Oye, mira, lo que digo es tan cierto como que le voy a votar a Montse en el Senado el próximo domingo; o sea, fíjate, cuando doy mi palabra, doy mi palabra, es lo que hay.

Bueno, sigo hablando aquí. Efectivamente, Rosendo escúchame, te puedes reír que yo dejé de estudiar, pero estos días voy a presentar, y lo puedes mirar aquí para que veas lo que hay, si quieres te metes en el Apple Store, buscas Lexicator y es una aplicación para aprender inglés desarrollada por Gonzalo Pérez Jácome, ¿vale? Entonces, no hace falta un título para tener conocimientos. Se pueden tener conocimientos sin ir a un recinto educativo.

Bueno, vamos ya entonces con este tema. ¿Por qué motivo..?, si tan importante es la Diputación, fíjate hasta qué punto metéis la pata, Rosendo te voy a rebatir todos los argumentos, ¿si tan importante es lo que dijiste, por qué ese señor abandonó el Patronato y volvió en el 2015? Explícamelo ¿Por qué durante años estuvo fuera y sin pagar dinero al Patronato la Diputación? Explícame primero ese detalle, ¿por qué, si es tan importante, e disteis de lado a ese Patronato? Esa la primera cosa.

Segunda, me estás diciendo, además, palabras huecas: que se trata de dinamizar el tejido y que tenéis una serie de objetivos. Es decir, Expourense tiene que existir porque hay

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

una serie de objetivos. Oye, según ese tema, todos los negocios del mundo arruinados podrían seguir abiertos; porque yo te digo que tengo una serie de objetivos que son cohesionar la familia. Tú imagínate, un negocio familiar que se va a la ruina; no, no, esto hay que seguir manteniéndolo, vamos a vender todas las fincas y el patrimonio de la familia para que siga habiendo un negocio familiar; porque cohesionar a la familia, hace que las fiestas de Navidad sean mejor..., o sea, me pones esos argumentos que son desbarres mentales. Aquí lo único importante es aquello que se pueda demostrar; ahora si tú con cualquier frase puedes justificar que cualquier negocio siga abierto; entonces los balances de cuentas no tienen importancia porque todo queda supeditado a las frases que tú quieras meterle. Todos los balances de cuentas no tienen importancia. O sea, el señor Rosendo se pasa el balance de cuentas por donde le quepa, porque con cualquier frase lo justifica todo.

Bien, me dices que hacen falta fundaciones de ese tipo. No, nosotros nunca queremos fundaciones que den pérdidas. Nosotros no queremos fundaciones como la Fundación San Rosendo, cuyo fundador acabó en la cárcel por estafa, porque claro, es muy fácil montar (señor presidente, por favor, si le pudiera decir a este hombre que deje de hacer ruido mientras hablo), entonces, la Fundación San Rosendo. El otro día fuimos a mirar la diferencia que había en la Raia portuguesa porque es un punto importante, claro, ¿qué ocurre? Cuando llegas a Portela de Home, después de Lobios, empiezas a ver que hay allí unos 20 hoteles, 20, y todos funcionando. Luego, te vas a la zona de Lobios y está el Balneario. Por supuesto, Balneario solo hay uno, se utilizó dinero público, cierra en invierno y los clientes son casi todos subvencionados. Hombre, es que cánceres así no los queremos. Pues esto también es Expourense.

Me decía usted de los periódicos locales que hablan bien de Expourense; con lo cual, si los periódicos locales hablan bien de Expourense, es un argumento. Mira, cuando nosotros montamos Auria Tv intentamos hacer convenios con varias empresas y uno de ellos fue Expourense y nos remitieron un fax que dijo: le contratamos publicidad a Auria tv y ustedes tienen que abrir sus informativos, hablando bien de estas ferias y diciendo lo que teníamos que decir. Automáticamente dije, ¡ostras esto ya es para denunciar, que los ponemos verdes aquí! Entonces, automáticamente, regularon y pidieron disculpas. Claro, nos enteramos cómo era el rollo; Expourense hace publicidad en los medios locales -una publicidad fuera de lo normal-, algo absurdo, porque si haces una feria para que vengan de

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

fuera, ¿por qué haces publicidad en Orense? Claro, hago publicidad en Orense para ganarme a los medios locales que hablen bien de Expourense; con lo cual, son medios de comunicación secuestrados. Un medio de comunicación que está subvencionado, no es libre; con lo cual, no me puedes poner eso de argumento, en cualquier caso sería una opinión más. Pero, es que además, esto es una prostitución; es decir, los medios locales son unos medios que están basados en la prostitución porque hablan bien a cambio de dinero. Sobre todo, estamos hablando del papel. Sobre todo *La Región* y *La Voz de Galicia* que son los que más le bailan el agua.

Dice usted que las cifras hay que saber interpretarlas. ¿A quién va a creer? ¿A quién va a creer, a mí o a sus ojos? Vamos a ver, si usted me está desbarrando con el tema de que hay que amortizar el recinto; eso es, primero, una parte de la subvención de la Xunta; pero luego hay miles de euros que son para la subvención. Creo que hizo usted aquí el mayor de los ridículos y dejó otra frase para la historia; justificó la feria del vino diciendo que habían venido 50 potenciales clientes. Primero, todavía no son clientes porque son potenciales; segundo, no sabemos esos clientes cuánto van a gastar cada uno y tercero, me habló de 50. Para hacer una feria para 50 potenciales clientes, la puede usted hacer en mi casa, coño; si se van rotando cogen perfectamente, en las Galerías Centrales van sobrados. O sea que 50 personas para un recinto que presume de miles de metros cuadrados. 50. FITUR tuvo 50.000 visitantes y no es rentable; imagínese 50. La feria de Frankfurt tenía 100.000 y ahora mismo empieza en números rojos porque cada vez tiene menos gente. ¡Y me habló de 50, Dios mío, dijo 50! Y recuerdo que en la feria del vino se pagaba 150€ por stand. 150, Eso es todo ruina. ¿Qué ocurre? Es lo que me dijo el de Expourense en su día, el que además está de gerente del INORDE, creo que se llama Francisco; pues me dijo, ven a la feria de música, no te cobro nada que yo lo único que quiero es la subvención, ¡me importa una mierda la feria de música!

El impacto socioeconómico, dice usted que genera de 3 a 7€ por euro invertido. Te recuerdo lo mismo que se dijo una vez en un comité de empresa, en una reunión de empresa. Estaba la empresa en bancarrota y una persona compró un coche de lujo, de alta gama; y dice: oye, ¿tú cómo compras un coche de alta gama cuando la empresa está en bancarrota? Y dice: no, es que desgrava. ¡Pues entonces compra otro para mí! Pues esto, igual. Si genera de 3€ a 7 por tal, ¿oíste? No inviertas 100.000, invierte seis millones de

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

euros ¡claro! Eso es como, cuando recuerdo la paga de los funcionarios, que utilizaban una falacia, que tiene que ver con la falacia de la ventana rota. Decía, es que si a los funcionarios nos quitan la paga, es malo para la economía porque no gastamos. ¡Coño, entonces no les des una paga, dales 20! Es como la falacia de la ventana rota, decían es que romper un cristal genera economía porque hay que arreglar el cristal; entonces no rompas uno, rompe todos. Esta es la misma historia.

Luego me habló de Xantar. Realmente soy un experto en esto porque lo llevo criticando desde que, prácticamente, empecé en política. Xantar es una estafa, mire: primero hablan de 24.000 visitantes. Es falso, porque estuvimos echando cuentas y eso sale a 5.000 por día. Bien. Cuando se hizo la cena de Manuel Cabezas eran, juntando todas las mesas de Expourense, no había un hueco para nada, todas las mesas y todo el mundo allí metido, eran 1.800 personas. Explícame tú cómo en Expourense...hay un 10% menos de mesas, en Xantar hay un 10% menos de mesas que en la feria de Cabezas, y, sin estar todo a tope y con mucho más espacio, cómo puede haber el triple de visitantes, más que el doble que en la comida de Cabeza. Esto es totalmente imposible, ¿por qué? Porque es una estafa.

¿Sabes quién te dice el número de visitantes reales de Expourense? Te lo dice el del bar. Y te dice el del bar, que además no puede mentir porque esto está en la contabilidad, se le puede ver en las tarjetas, se le puede ver en el tpv, se le puede ver en la contabilidad oficial; el mayor movimiento de caja del bar de Expourense ese en aquello que nosotros propusimos que es la pista de atletismo -él mismo lo dice- y cuando hay feria oficial, vende poquísimos. Bueno, pues ese es el pulso.

Eso es como las elecciones. Mira, el 5 de mayo La Voz de Galicia va a sacar encuestas; a nosotros nos dio hace año y pico 7, luego nos bajó a 6 y yo te digo que el 5 de mayo nos va a dar 5 concejales, ¿Por qué? Por dos motivos, uno porque no pagamos el impuesto revolucionario que piden (te piden que pagues por las encuestas), nosotros no pagamos entonces nos van a dar poco. Segundo, cuanto más se acerquen las elecciones que son el 26 de mayo, menos nos dan las encuestas para intentar desmoralizar a la tropa, ¿vale? Recordemos que la última vez nos daban 3 y sacamos 8.

Entonces lo que te quiero decir yo, es lo siguiente, del mismo modo que el bar de Expourense te indica la economía real y la actividad de Expourense; las estadísticas de las elecciones, te la da la calle. Si resulta que yo ahora salgo por la calle y muchísima más

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

gente que hace 4 años me dice que me va a apoyar, veo que las encuestas van muy bien y que vamos a tener mejor resultados. ¿Vamos a sacar más de 8 concejales? Por supuesto, ¿por qué? Por la estadística de la calle. Pues lo mismo en Expourense, el bar te dice la gente que va.

Dice usted –hizo también una falacia impresionante- dijo que la Feria de Xantar (eso lo digo yo) deja vacíos a los restaurantes de Orense durante esa semana, es competencia desleal y usted dice: no, no es competencia desleal, se le invita a que vengan. ¡Pero esto parece un cachondeo! vamos a ver, mañana yo ¿sabes lo que hago? Voy a poner empanadas gratis en todo Orense y voy a vender como un animal y luego, no, os invito a los que arruinasteis a que os suméis a mi actividad. Pero, ¡tú estás de cachondeo, hombre! Además, dices tú os invito, *se foran todos non collerían, se se foran todos alí non collerían* y, además, te invito por un precio, a un precio que no es rentable. Porque ahí sí sablean a la feria de Xantar, claro cobran un precio muy caro por el stand y luego lo promocionan con dinero público. Un dinero público con el que se le hace competencia a los locales de Orense. Es un cachondeo.

Y nada más. Decir que lo de Expourense es un cáncer que nosotros esperamos cerrar cuando lleguemos al Concello o a la Diputación, a partir del 26 de mayo. Es uno de los cánceres de Orense. Y repetimos, si es rentable, ya se mantiene por sí solo, no hay que subvencionarlo.

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. unha intervención moi breve, so tres apuntamentos que tomei aquí. Pero antes, é que non conste en acta, a Gonzalo, unha recomendación, ten aquí a aplicación Lexicator (ten unha estrela, creo que ten capacidade aínda de mellorar, de momento a puntuación non é moi boa); o consello é que lle dedique tamén tempo a iso.

Ao respecto do que quería dicir, máis ben, ou case contestándolle ao señor Rosendo porque el falou de responso. Tamén teño que recoñecer que teño botado resposos ben máis longos; en todo caso creo que non me entendeu ou, ao mellor, é que eu non me expliquei. El tamén poñía moi en valor, porque o citou varias veces, que o conselleiro do BNG, o señor Fernando Blanco, apoiou Expourense cando estaba gobernando o bipartito. Home, está ben que o poña en valor, porque vostedes, xa o dixen eu na miña primeira intervención, deixaron o

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Padroado e fóronse cando estaba gobernando o bipartito. Así que tamén, compromiso, compromiso pois non se lles viu moito.

Con respecto aos reproches que se me fixeron, tanto por parte de vostede como por parte dos autores da moción, ao respecto das emendas eu xa o recoñecín que estou de acordo en que hai que presentalas con máis tempo para que poidan ser estudadas. De todos os xeitos, tamén lles lembro que as emendas poden ser presentadas agora mesmo *in voce*. Entón, unha emenda como a que presentabamos nós, que son tres puntos relativamente fáciles de asimilar, de ler, de asimilar e de valorar; tampouco creo que a ningún de nós nos represente complicación. E, sobre todo, neste caso parécemo moi mal que mo reprochen vostedes, señor Rosendo, cando onte, ás 9:55 da mañá, nos mandan un asunto de urxencia que é a aprobación do Programa de Cooperación *BenOurense Infancia - Servicios complementarios*, 14 páxinas. Home, eu creo que non están vostedes moi lexitimados para facer ese tipo de reproches.

Nós, e remato, o único que pedimos (dende logo, estamos, non o dixen na miña primeira intervención, estamos en contra da moción de Democracia Orensana, imos a votar en contra deses acordos), nós o que pedimos é, primeiro, que haxa información, porque logo do explicado aquí por todos os grupos, deben ser vostedes os único que saben exactamente o financiamento que leva a exposición e deben ter todo claro porque o resto, eu polo que escoitei as intervención dos tres grupos da oposición, ninguén o temos claro.

O único que pedíamos, efectivamente, é revisar o modelo. Haberá que revisar o modelo e haberá que fiscalizar. Eses eran os puntos nos que se centraba a nos moción, neste caso, de substitución. Nada máis. Moitas grazas.

D.ª Susana Rodríguez Rodríguez, do Grupo Socialista: grazas, presidente. Eu, si que quería dicir unha cousa. Eu, por respecto, si que nunca saio do punta da orde do día, porque si que é verdade que moitas veces se fala de moitas cousas, é ao final non se fala de nada, ou se fala de todo. Pero si dicirlle ao señor Jácome que corrixa unha cousa, ditadura socialista en Andalucía. Non señor, non houbo unha ditadura, as urnas elixiron un goberno. as urnas elixiron un goberno socialista durante tantos anos. Digo eu, que pasa? Que somos os que votan... Vou acabar de falar outra cousa. Aquí, en España, só houbo unha ditadura; precisamente os socialistas loitamos contra ela.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Dicirlle tamén que agora son PP, Ciudadanos e Vox os que gobernan; precisamente Vox, un partido que defende os ideais franquistas e os ideais da ultradereita. Nada máis. moitas grazas.

D. Rosendo Luís Fernández Fernández, do Grupo Popular: moitas grazas, presidente. Aclárolle, señor Pérez, que eu non me río, non me rin, reproduzo as súas palabras: *dejé de estudar en la tierna infancia*. E dígolle que o demostra día a día e intervención tras intervención.

Señor Pérez, pero non se ían presentar en vinte concellos? Falláronlle as estatísticas, falláronlle os números ou que lle fallou? Si, si, si, vostede dixo, moi rimbombante, que ían a presentarse en vinte concellos. A metade. *Bueno*, mire, polo menos aí aínda non queda mal; a metade do que anuncia. Se fora a metade do que fala en cuestión de iniciativas, aínda era valorable; pero de ía, nin a metade da metade,

Mire, fai vostede unha mensaxe que nós temos que agradecerlle: *Votos para un alcalde do Partido Popular, votos para o presidente da Deputación, para Baltar*. Pois si señor, grazas, grazas, reproducíao máis; doulle as grazas por dicilo, claro que si! Cada voto a un alcalde do Partido Popular é un voto para o presidente actual da Deputación. Claro! Dígollo a vostede, xa llo dixen: polo tanto grazas por esa mensaxe.

Mire, señor Rodríguez (agora non lle poden chamar Suárez por celotipia, por celotipia do señor Pérez), plan de axuste, tras un plan de axuste a Deputación volveu; pero non se foi, señor Pérez, este presidente foi o que volveu a Expourense, ao Padroado de Expourense, tras un plan de axuste. Equivócase; *que dejó de ir a estudar en la tierna infancia*, acaba de dicilo. Vexo que si, que deixou, claro que si.

Vamos a ver, o impacto socioeconómico da actividade da feira non é directamente para a feira; será para as empresas que traballan, que se poñen na feira. *Oiga*, como interpreta tan mal? Aí vostede, que van 30-40 empresas, 50, 60 en Ternatalia ou Xantar? Que é diñeiro só para Expourense? Non, é a dinamización e a potenciación que colle esa empresa ao ir á feira. Non o entende? Que lle vou a facer.

Sigo dicindo o mesmo en Vinis Terrae trouxéronse 50 potenciais compradores de 15 países. Non veu unha persoa do país, nin moito menos, e por sorte. Polo tanto, non me diga vostede que non é unha boa intención ou un bo obxectivo.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

E remato, mire, co seu razoamento, que son razoamentos dun deputado que *en la tierna infancia dejó de estudiar*, co seu razoamento respecto a Expourense; mañá ata se podería traer aquí unha iniciativa, por parte de vostede, para pechar escolas e centros de saúde. Claro que si. Como non dá unha mellora económica, poderíase. Mañá vai traer vostede que se pechen os centros de saúde e as escolas, porque como non dan economía. Pero señor, para iso están os impostos! Para iso están os impostos! Para pagar cultura, sanidade, educación e apoio ás empresa; pero vostede isto non o entende porque deixou de ir á escola en *tierna infancia*.

A cultura non é rendible economicamente, señor Pérez. Non lle é rendible economicamente, nin aquí nin alá; ao igual que outras actividade e outras formas de prestacións públicas. Pero aquí hai que manter esas actividades polo interese xeral, como é o de Expourense.

Comprendo que vostede non me comprenda porque deixou de ir á escola en *tierna infancia*, como vostede acaba de dicir. E non me río diso, lamento que haxa un deputado que non fora á escola, que deixara a escola en tenra infancia e que estivera aquí dándonos ensinanzas.

Dito isto, como é a miña última intervención despois de catro anos, soamente pido perdón, se no debate ou no fragor do debate, nalgún momento puiden faltar a alguén; en todo caso, foi involuntario e non voluntariamente. Nada máis e moitas grazas.

D. Gonzalo Pérez Jácome, portavoz de Democracia Ourensana: muchas gracias. Rosendo acaba de despedirse de todos en sus últimas palabras, también se despide como vicepresidente de la Diputación. Y también me despido yo y esta es mi última intervención en la Diputación en este mandato.... ¿qué? Que es la última vez que hablo, digo, que es la última vez que hablo en este mandato y, como dijo el de la orquesta del Titanic, ha sido un placer tocar para ustedes. Pues ha sido un placer hablar para ustedes, aunque en el fondo yo estaba hablando para Auria Tv; o sea que los utilicé como figurantes.

Bueno, vamos a ver, me acaba de decir y aquí como es mi último turno, espero que el presidente no me acorte...Rosendo, si tanto te gusta lo de votar al PP, votar a un alcalde del PP, es votar a Baltar que dijiste, sí señor, lo digo y hay que decirlo, oye, si tanto te gustó y lo repites –voy a decir una vulgaridad- tened cojones y ponedlo de slogan. ¿Por qué no lo ponéis de slogan en los carteles? *Votar a un alcalde del PP, es votar a Baltar*. Ponlo de slogan, carallo. Pon pancartas de eso por todo Orense, ya verás que cachondo.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Bueno, voy a responderle aquí al amigo este. Este de aquí, el del Bloque, es lo que en América llaman un *fail finder*, que es el único que busca defectos. Entonces, le digo que, porque hicimos una aplicación de inglés, que para mí es la mejor que hay para aprender vocabulario, y dice, ya fue a buscar el defecto, tienes muy poca valoración... Mira, primero, eso es como yo como político. Yo, como político, soy como partido independiente, el político con más éxito de España, ¿por qué? Porque nunca hubo un partido independiente que tuviera 8 concejales en una capital de provincia. Nunca ocurrió en España. Sin embargo, si ustedes me valoran burocráticamente, en todas las encuestas salgo como el más valorado, ¿por qué? Porque la gente que te odia, de los otros partidos, te ponen un cero; cuando preguntas de 0 a 10, Jácome un 0, entonces te sale la mayor valoración.

Entonces, esto me recuerda cuando se vendió Google -hablando de Google- que fueron incapaces de venderlo por un millón de euros; solo le ofrecieron 800.000 y entonces dijeron, no, por 800.000€ no los vendemos. Entonces, claro, si te basas en ciertos rollos de ahí, es decir, *isto no vale, isto só che ofreceron 800.000 é unha merda....* Las cosas no son lo que burocráticamente se valora. Pero el Bloque es así, nos querían meter esta moción de Expourense en lo que dijera el Tribunal de Cuentas; más burocracia que no tiene nada que ver con la realidad.

Bien, la diputada del PSOE se enfadó porque dije que Andalucía era una dictadura. Hombre, hay muchas formas de, en una democracia, hacer una dictadura. Por ejemplo, si con el dinero público se secuestra la prensa, porque la tiene ahí subyugada porque subsiste gracias a tus subvenciones, en cierto modo, la democracia no es tal porque la prensa no puede informar. Pues bueno, en Andalucía se tenía comprados a cantidad de votantes... vosotros siempre estáis diciendo que ese señor, Baltar, tiene una red clientelar por toda la provincia, ¡ah! ¿Y en Andalucía no la teníais con las peonadas? Ahí no, las tiene solo ese señor. Hombre, si ese señor las tiene, en Andalucía también las teníais. Lo que no puedes hacer es tener dos varas de medir. Y luego, lo de los ERE ¿qué? Una de las mayores corrupciones que hubo en España, si no la mayor, ¡ah! Vosotros ahí no tenéis nada que ver. No, fue el Partido Socialista, el que se presenta a estas elecciones este domingo.

Así que no me vengas aquí a sacar una bandera de decencia del Partido Socialista, porque el Partido Socialista en Andalucía es lo mismo que Baltar en Orense. La misma historia. Cuanto más atrasada está una región, más pululan y se perpetúan personajes como

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

este. Baltar aquí y allí el PSOE. En cualquier caso, yo, para nada, defiendo el tripartito que hay ahora que me importa, vamos...para nada, que me importa un bledo en ese sentido. Hombre, le deseo lo mejor, claro.

Bien, decir también, todo el rato se está recreando el hombre en lo que dije yo. Yo estoy muy orgulloso, cada uno tiene su camino en la vida; por eso a mí me gusta mucho tocar la canción de *My way*, lo hice a mi manera, ¿vale? Pues efectivamente, dejé de estudiar en mi más tierna infancia y tú lo decías todo el rato como algo malo. El de Zara también dejó de estudiar en su más tierna infancia y no con esto me estoy comparando a él.

Sin embargo tú sí que haces falacia de falsa analogía, porque antes dijiste que Expourense no puede subsistir porque no es rentable y los hospitales tampoco. No. Los hospitales hacen falta y Expourense, lo que nosotros decimos, es que no y te digo por qué, porque si los propios empresarios no quieren mantenerlo con sus cuotas... Antes dijiste que Expourense era de una gran ayuda a los empresarios; ¡coño! que los empresarios decidan que pongan una cuota y que subsista con los empresarios. ¿Los pubs de los vinos cómo subsisten? Con las copas de los clientes. ¿Tú te imaginas que los pubs estuvieran subvencionados? No, aquí no entra nadie pero está subvencionado. No perdona, cuando la gente deja de ir a un pub, aunque sea porque el pub ya no está de moda, el pub cierra y así es la vida y si no te gusta el libre mercado, hálbame de comunismo. Pero, ¿vosotros no decíais que nos sois la derecha cobarde, que sois de derechas? Pues si sois de derechas, demuéstalo con el liberalismo. Ah, no, a ti el liberalismo para lo que te conviene, ¿no? Para decir en la tele, pero luego eres intervencionista y, en el fondo, comunista; porque querer perpetuar esto, es comunismo. Pero querer perpetuar lo que no es rentable, sangrando a los ciudadanos, eso es intervencionismo; la izquierda, izquierda, casi tya comunista. Entonces, demuestras que no tienes criterio. Oye, sinceramente, no se te nota mucho haber estudiado, perdona.

Luego me dijiste que el señor Jácome, usted quiere cerrar, cuando la cultura no es rentable, usted también quiere cerrarla. O sea, pero ¿Expourense entonces es cultura o es *business*? No, perdona, ¿no es *business*? Yo pensé que en Expourense, que son ferias comerciales, estábamos hablando de lo que los americanos llaman *business*, el negocio, la *pela*, como dicen los catalanes. Yo pensé que hablábamos de eso. Ahora resulta que Expourense, ¡atención!, es la nueva película de *Transformers*, se ha transformado en

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

cultura. ¡Expourense es cultura ya no es *business*! Lo acaba de decir él. ¡Esto es para alucinar, amigo! Es un rollo de cohesión social, es un rollo de no sé qué...pero, ¿de qué vas? Pero, ¿Expourense no es *business* puro y duro, *business*? pues el *business* es dinero y si no te gusta el dinero, dedícate a otras cosas.

Bien, dejó la perla de que Xantar potencia los restaurantes de Ourense. O sea, montar con dinero público restaurantes de fuera para que le hagan la competencia, se llama potenciar. Ahora me entero yo que hacer competencia desleal y vaciar los restaurantes, es potenciarlos. Los potencias en aire, que quedan vacíos; en aire sí los potencias.

¿Qué más puedo decir aquí? Que nada, básicamente esta es la última moción que defendemos, sabemos que no la van a apoyar; pero el mercado nos da la razón, el pueblo de Ourense no apoya Expourense porque no están dispuestos a pagar lo que Expourense necesita para subsistir.

Decir que volveré aquí, si vuelvo que no sé si volveré, volveré ya como alcalde de Ourense. Ha sido un placer hablar para todos ustedes que, en el fondo, sé que son espectadores de Auria TV.

D. Francisco José Fraga Civeira, deputado non adscrito: moitas grazas, señor presidente. Máis que nada para facer uso dos dereitos fundamentais que me asisten, por moito que molesten.

Dicirlle ao señor Jácome, simplemente, que me vou abster e coincido con vostede en que é necesario reformar, poñer ao día e que sirva realmente; pero non estou de acordo co punto 1 de que a Deputación teña que desvincularse do Padroado de Expourense. Moitas grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 7º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 7º](#).

Non se producen máis intervencións e a Presidencia somete a votación en primeiro lugar a emenda do BNG, que é rexeitada ao obter o voto favorable do BNG (1) e o voto en contra do Grupo Popular (14), do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourensana (2) e de don Francisco José Fraga Civeira.

A continuación sométese a votación a moción de Democracia Ourensana, que é rexeitada ao obter o voto favorable de Democracia Ourensana (2), o voto en contra do

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Grupo Popular (14), do Grupo Socialista (5) e do BNG (1) e a abstención de don Francisco José Fraga Civeira.

8º.- MOCIÓN DE DEMOCRACIA OURENSANA RELATIVA Á RECUPERACIÓN E MANTEMENTO DOS CAMIÑOS DE CARRO DA PROVINCIA.-

O Sr. presidente cédelle a palabra a Democracia Ourensana para que expoña o contido da moción.

D. Armando Ojea Bouzo, de Democracia Ourensana: ola de novo. Esta é unha moción acerca dun tema que estimamos de competencia plena da Deputación, aínda que sabemos que sabemos que a competencia principal é dos concellos; pero botado man dos tópicos de que a Deputación é o Concello dos concellos, pois loxicamente é totalmente acaído traela aquí

Falamos do que, na terminoloxía viaria se chama, camiños de carros. Chámase así, non hai porque rirse como algún deputado se riu nalgún momento pola expresión camiños de carros. Chámanse así sinxelamente na normativa viaria; son os clásicos camiños das nosas aldeas, dos nosos pobos polos que transcorrían carros e tamén xente.

Aquí na exposición de motivos danse diferentes argumentos, a partir dos cales entendemos que é absolutamente desexable a súa conservación, a súa recuperación e a súa posta en valor. O primeiro deles, o primeiro punto, fala de que son lugares públicos e, polo tanto, a súa boa conservación xa se xustifica atendendo ao dereito xeral dos cidadáns de acceso aos lugares públicos.

Fala tamén do valor histórico, do valos patrimonial que poden ter como recurso turístico, porque o patrimonio histórico é unha fonte de desenvolvemento económico, como todos sabemos, cando se asocia de xeito eficaz ao turismo de calidade.

Fálase tamén na moción que a recuperación dos camiños de carros ten importancia dende a perspectiva da conservación do medio ambiente, ademais de reducir o risco de incendio do que tamén temos falado moitas veces.

Fálase na moción de que estes camiños incrementan o valor económico dos produtos agrícolas, gandeiros e forestais aos que se pode acceder a través deles, ao diminuír os custos de transporte; ou sexa poñen en valor ou incrementan o valor das explotacións agropecuarias ás que dan acceso.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Fálase tamén de que poderían ser usados para o desenvolvemento de moitos deportes que hoxe en día están moi en alza estes deportes, tales como o sendeirismo, carreiras de orientación, campestres, bicicletas de montaña, etc...

E tamén se fala do servizo que pode ter para o sector da actividade cinexética e moitos máis que estou seguro que todos vostedes serían capaces de achegar.

Ao poñer estes diferentes conceptos polos que se poden recuperar os camiños de carros, ou mantelos e polos en valor, pensamos fundamentalmente nos múltiples conceptos polos que se poden pedir axudas económicas a diferentes administracións, a parte da Deputación e dos distintos concellos, a autonomía, o Estado, as institución europeas. Por estes múltiples motivos pódense pedir cartos para mantelos en bo estado e para mantelos en valor; xa digo, con cargo a partidas deportivas, con cargo a partidas de medio ambiente, con cargo a partidas turísticas, etc...

Nós pensamos que esta, á parte de ser unha obrigação, xa saben que hai unha obrigação para os concellos, igual que se falaba antes, cando falabamos da Policía Local, unha cousa é a obrigação que está sobre o papel e outra cousa é a capacidade económica que teñen os Concellos para cumprir esas obrigações que teñen. Por poñer un exemplo, xa partindo do suposto de que teñen os concellos da obrigação dun inventario obrigatorio por lei e, sen embargo, que se incumpre xeralmente; xa a mera catalogación do inventario. Xa só con iso, xa deberíamos ter suficiente para apoiar a moción.

A nós chámanos a atención que o señor presidente Baltar, dado que xa se falou antes cando se falaba das modificacións de crédito, potencie os camiños de Europa, porque parece ser que se financia un documental nunha caravana alimentada por paneis solares, nalgún dos servizos que presta, para facer un documental que atravesa 11 países en 45 días para poñer en valor o atractivo turístico da provincia de Ourense. O sexa, para poñer en valor o atractivo turístico da provincia de Ourense fai un documental sobre os camiños de Europa (unha cousa que non nos encaixa moito) e despois para falar do valor das enerxías renovables; aquí pensei que esta clase de cousas eran competencia das Escolas de Enxeñería, das Facultades de Ciencias.

Nós xa sabemos que a Deputación presta ás veces os seus servizos e a súa maquinaria para arranxar os camiños dos concellos e para axudar a arranxar; pero habitualmente faino como un elefante que entra nunha cacharreira, porque parece ser que

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

non valoran estes camiños máis que no seu aspecto funcional, inmediato de que a xente pase por eles, entón pasan cousas como as que pasaron en decembro de 2008: *la destrucción de la Vía Nova borra 2.000 años de historia en Bande*. Xa saben, a Vía Nova, Vía XVII do Itinerario Antonino que vai dende Braga ata Astorga, foi *estropeada* por unha máquina da Deputación no ano 2008; curiosamente mentres a señora Ana Belén Vázquez, naquel momento era deputada do Congreso e estaba pedindo axudas para a recuperación desa Vía Nova e, mentres tanto, o alcalde do seu Concello (co que tiña unha relación máis alá do político, como saben vostedes) estaba *estropeando* 2.000 anos de historia en Bande; como dicía Napoleón cando chegou a Exipto: *2.000 años os contemplan, desde esta Vía Nova Bacara Augusta*. Curiosamente, esa obra que *estropeou* a Vía Nova fíxose durante as eleccións; ou sexa, no período pre electoral.

Nós pensamos que o coidado dos...teño aquí outro apunte que fixo un experto: *los mayores depredadores del patrimonio son las instituciones. Los mayores depredadores del patrimonio son las instituciones*, un apuntamento que tomei por aí nalgún lado. E por que é? Pois neste caso a Deputación non parece darlle suficiente importancia ao feito de ter os camiños en bo estado e poñelos en valor; entre outras cousas porque esta moción xa foi votada en contra por eles noutro momento. Esta moción trouxémola case ao principio de mandato, o que pasa que non a puidemos debater porque foi un momento no que a oposición se levantou, nun punto anterior da orde do día, por outros motivos entón non puido ser debatida, porque non estaban os membros da oposición para debatela, e foi votada unilateralmente en contra polo Partido Popular. Ou sexa que non deben ter moito interese no que se propón na moción que, ademais, vouna ler textualmente, a proposta:

Que a Deputación provincial poña en marcha un ambicioso plan de recuperación e mantemento dos camiños de carros da provincia de Ourense co fin de conservalos no mellor estado posible, destinando para elo as partidas orzamentarias correspondentes e achegando aos concellos implicados as pertinentes axudas económicas para tal fin.

Algo que estimamos do máis sentido común. Mentres tanto, o señor presidente da Deputación manda unha caravana cuns *chavales* a gravar os camiños de Europa e ponlle así, o nome, Camiños de Terra.

De momento nada máis, sinxelamente pedirlle lo voto a favor para esta moción e, ata a miña segunda intervención, nada máis. grazas.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas. Señor presidente. efectivamente como xa lembrou agora ao final o compañeiro Armando, esta moción xa foi *debatida*, entre comiñas, no Pleno do 27 de novembro de 2015; aquel Pleno, case ao inicio do mandato, no que os grupos da oposición nos tivemos que ausentar.

Independentemente diso, vostedes daquelas xa falaban ou xa dicían que moitos dos camiños estaban limpos. Supoño que sería o argumento, seguramente, para votar en contra do que se presentaba. Digo, que dicían vostedes que xa estaban limpos e que se utilizaban xa habitualmente como rutas de sendeirismo e para BTT.

Pois, dende aquela ata agora, non mellorou moito a situación porque eu non coñezo eses camiños; ou polo menos os que eu coñezo non están nesa situación tan optimista da que vostedes xa se gababan hai tres anos e pico. Os que eu coñezo, no meu concello e nos concellos nos que habitualmente me desenvolvo, e tamén polas informacións que tamén me fan chegar compañeiros; pois os que nós coñecemos están intransitables, comidos polas xestas e supoñen, ademais, un evidente perigo, precisamente, para a seguridade.

Hai que respectar a autonomía municipal. O argumento da autonomía municipal sempre nos vale para todo, a favor e en contra e estamos de acordo en que hai que respectar a autonomía municipal, esa que vostedes esgrimen habitualmente, pero tamén pensamos que sería bo que a Deputación elaborara un plan específico e habilitara unha partida para que os Concellos, que así o desexaran, puideran sumarse para que así poder mellorar o estado dos camiños; tendo en conta que moitos deles, moitos concellos non teñen, por desgraza, nin a capacidade económica nin material para poder facelo.

Co cal nós, como iamos a facer xa daquelas e hoxe así faremos en persoa, vamos a votar a favor. Nada máis, moitas grazas.

D. Adolfo González Nóvoa, do Grupo Socialista: si. Grazas, señor presidente. Só unha matización, e iso que a min non me gusta falar do pasado; pero si só unha matización, como somos humanos e cometemos erros –e o que diga que non os comete está equivocado– salvo santos, que eu non *suelo* falar deles, san Agustín que dicía o que estea libre de culpas, que tire a primeira pedra. Evidentemente eu cometera un erro que dixen, en lugar de 15 millóns de euros, 15.000€. Eu sabía que eran 15 millóns de euros, como sabíamos todos,

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

porque só a empresa que nos fixo o estudo cobrou 70.000€. Por certo, cobrou 70.000€ pola patilla porque total os resultados foron cero. Supoño que non terán intención de reclamarlles.

Con respecto á moción que nos presenta Democracia que, xa se comentou algo aquí, é similar á que se presentou en novembro do ano 2015 e daquela os grupos políticos da oposición -e dicir que non me gusta volver atrás, pero ás veces non nos vemos mai que obrigados- vémonos obrigados a abandonar a sesión polo comportamento do presidente. Daquela estaba, *bueno*, sumido nun pequeno escándalo do que non quería dar conta por iso quedou un pouco en *stand by*.

Sobre o contido da moción que nos presenta outra vez Democracia Ourensana, parécennos mellorables os contidos e as formulacións. Que dicir ao respecto? Di: a Deputación debe dar prioridade e manter primeiramente a rede viaria provincial que, a verdade, está nalgúns casos bastante abandonado. Nos se dedican os suficientes esforzos e consideramos que isto debe ser unha prioridade, o da rede viaria: poñer ao día a pavimentación, mellora de trazados e sinalización das vías provinciais. Evidentemente coa cantidade de orzamento que se dedica dende esta Deputación ás redes viarias, pois tampouco nos podemos estrañar de que se atopen como se atopan.

Faría tamén un apuntamento, dentro das redes viarias, á algo que ultimamente está xerando xa problemas e creo que tamén é un tanto obriga desta Casa, desta Deputación, que é facer a limpeza das marxes da rede viaria, da rede viaria principal, sobre todo na zona do *arbolado*. Atopámonos que, nalgúns sitios, si sabemos que non hai moitos medios, so hai un equipo o dous, un camión con cesta guindastre para facer estes traballos; pero atopámonos que nalgúns sitios, se non é porque pasan camións e autocares, practicamente nalgunhas *carreteras* a *arboleda* fai un túnel, fai practicamente xa un túnel; é dicir, alguén terá que tomar nota disto e, nun futuro moi próximo, acometer estes traballos moi fundamentais. Non podemos dicir que, como se di na moción, os camiños do carro son importantes, pero temos primeiro esquecidas as vías das redes provinciais.

Tamén consideramos positivo a proposta de actuar noutros camiños, que teñan diferentes usos e sexan de acceso a espazos poboados; sexa de acceso a espazos agrícolas ou a explotacións; sexa de camiños naturais ou rutas de sendeirismo, ou outros. Evidentemente, témolos que coidar todos. tamén se falou algo do tema e eu entendo que, eu polo menos a proposta que fai nalgún momentos, así xa o matizamos desde o Grupo

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Socialista, pois sería o do reparto dos fondos desta Deputación, habería que facelos doutra forma. Polo tanto, con respecto aos camiños de carro e cada un que os coñece ben dentro do seu entorno, do seu concello, fálase á veces do que é a autonomía municipal, e se tiveramos eses recursos que nós demandamos ás veces nesta casa, cada concello, ata certo punto, é responsable de mantelos en condicións óptimas e, de non ser así, como cada 4 anos hai eleccións pois xa sabemos o que ocorre nestes casos. Por iso tamén matizamos o da autonomía municipal pero para iso hai que ter medios; un reparto tamén proporcional que, dende esta cas, tampouco se fai. Evidentemente hai que facer prioridades.

O de facer un plan de actuación e reclamar axudas á Xunta de Galicia que, neste caso, tamén non o veríamos mal; posto que pouco é o esforzo, pouco é o esforzo que fai a Xunta de Galicia nesta provincia para cubrir as necesidades que temos. Sempre que vemos os datos, sempre estamos á cola. De momento, xa digo, nada máis nesta miña primeira intervención.

D. Manuel Doval Soto, do Grupo Popular: moi bo día. Grazas ao señor presidente por permitirme intervir nesta moción que coñezo ao fondo o rural e sorpréndeme porque a interpretación que se dá é a máis *variopinta* e, dende logo, eu presumo de coñecer o meu concello e bastante ben o rural e de coñecer a realidade.

Falouse aquí de todo. Falouse das vías provinciais, falouse dos equipos que ten a Deputación, falouse de tal... Estamos a debater sobre unha moción relativa aos camiños de carro. Son camiños de carro, así se chamaron e así seguen sendo. Hoxe en día os carros non pasan por eles porque no medio rural ese vehículo, ou ese medio de transporte para utilizar na labranza, desapareceu practicamente e foron substituídos por outros equipos, por outros medios como son os tractores que non utilizan os camiños de carro, porque os camiños de carro teñen un ancho insuficiente.

Tamén falan na moción dos medios conta incendios. Home, eu creo que é un descoñecemento total, polos camiños de carro só pasan as brigadas contra incendios; pois un camión dificilmente vai pasar por un camiño de carro polo ancho que tiñan, polo ancho que teñen os camiños.

Despois tamén dicir que Xunta colabora cos Concellos, non todo o que desexamos m non todo o que necesitamos; pero si colabora e de feito si hai un diñeiro que vai destinado aos concellos para a limpeza de camiños. A Deputación tamén colabora, tamén vén colaborando

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

sempre en todo isto dos camiños e os Concellos tamén, dentro das súas posibilidades; veñen facendo traballos de conservación e de limpeza.

Non están todos? é imposible, é materialmente imposible limpar todos os camiños existentes na nosa provincia. É imposible. Nin destinando todos os medios que ten a Deputación, incluso atreveríame, os medios os orzamentos da Deputación servirían para mantelos como vostedes propoñen.

Creo que se está traballando no tema. Serven para a prevención de incendios e nese camiño levan traballando os Concellos aos cales parece que queremos ignorar. Non, os concellos están facendo un esforzo, vano seguir facendo porque están, como dicía o compañeiro do Partido Socialista, cada ano os veciños e as veciñas depositan o voto. Algúns parece que van aos concellos a outra cousa, non o sei; buscan outra cousa nos concellos. Aquel que vai ao concello e non vaia, como se di, a defender os intereses do concello; porque, entre outras cousas, nin o coñece nin sabe onde está, un fraco favor lle fai aos veciños e veciñas dese concello. Pero *bueno*, iso é fariña doutro costal e iso a min non me interesa.

Nós, mantendo o respecto ao traballo que están facendo os Concellos, dede a Deputación seguiremos colaborando, como o vimos facendo, e dende logo respectamos as decisións que toman os que representan aos veciños e veciñas dos concellos; porque ao final non fan, nin máis nin menos, que aquelas demandas que lles esixen.

Polo tanto, nós respectamos a autonomía municipal e vamos a seguir colaborando dende a Deputación, como non pode ser doutro xeito, e esperemos que a Xunta incremente tamén os medios que destina porque, dende logo, son unha boa medida para a prevención de incendios. Parece que diso non se fala moito aquí. máis ben fálase doutras cousas que parece, máis ben pensado naqueles que van a utilizalos para eses fins que van máis aló dos veciños.

Dende logo, a nós séguenos preocupando que estean cada día mellor e, dende logo, tamén lle quero recordar ao señor autor da moción que creo que recoñece a normativa urbanística cando di que os cazadores están abrindo novas pistas forestais e cousas deses. Iso está prohibido, salvo que estea previsto no planeamento xeral dos concellos, ou no planeamento sectorial. Por iso lles digo unha vez máis, respectemos a autonomía dos Concellos e respectemos a legalidade.

Na miña primeira intervención nada máis. Advertirille que lamento profundamente e sorprendeume que o señor portavoz de Democracia Ourensana, don Armando, que faltara ao

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

respecto falando da vida privada dunhas persoas e as trouxera ao Pleno da Deputación. Rogaríalle que non o volver facer, incluso que pedira desculpas porque entendo que a vida privada das persoas xamais se pode utilizar nun debate. Eu nunca o farei, eu sempre respectarei o que dixen aquí, a todas as persoas con independencia do que pensen. Antes dicía alguén, a deputada do PSOE dicía, ou alguén dicía que a tiña loitado contra a ditadura; contra a ditadura loitamos todos os demócratas, non solo o Partido Socialista Obrero Español. Aquel que non loitara, é que non cre nela. Na miña primeira intervención nada máis e moitas grazas.

D. Armando Ojea Bouzo, de Democracia Ourensana: grazas de novo. Vamos a ver, vou a empezar polo final. Eu non creo ter faltado ao respecto a ninguén. Non o dixen claramente porque dou por suposto que a señora deputada Ana Belén Vázquez era a esposa do alcalde naquel momento, onde está aí a ofensa? Sinxelamente púxeno de manifesto como unha cuestión anecdótica que, mentres a deputada estaba pedindo o recoñecemento patrimonial da Vía Nova, que o alcalde estivese *estrokeando* iso que era o seu marido. Dende logo non é máis que unha cuestión anecdótica, pero ofensa non lle vexo eu ningunha; polo menos na miña visión do mundo nono vexo como ofensa, poñer de manifesto que unha persoa determinada era a esposa ou o esposo de outro. Non lle vexo ofensa ningunha. Dende logo, a intención de ofender non foi; se alguén o interpretou así, alá el.

Vamos a ver, vou a empezar polo PSOE. O PSOE di que é prioritario para a Deputación manter en bo estado os seus camiños. Dende logo, esa é súa competencia directa e lóxicamente debe ser así, pero iso xa está implícito ou explícito na moción. A segunda parte é, sempre respectando a autonomía municipal, como é lóxico, se lle axude aos concellos a manter en bo estado e a poñer en valor os camiños da súa titularidade. Pero iso eu non creo que sexa interferencia de ningún sitio na autonomía municipal; xa lle gustaría aos concellos que se lles desen aínda máis axudas.

Dicía o señor portavoz do Partido Popular que a Deputación non ten suficientes medios. Precisamente por iso, na moción, propónse que se busquen distintos conceptos polos que se podan pedir diñeiro, e non soamente os recursos da Deputación, a diferentes entidades da administración nacional e de Europa.

Miren, vouldes a contar un detalle, así como unha curiosidade. Alí, na aldea onde nacín eu, hai un camiño que hoxe en día xa nin se sabe que esta alí porque está totalmente

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

cuberto de silvas, de *zarzas* e todo iso. Só sabemos que está o camiño alí, os que sabemos que o camiño está alí. É un camiño un pouquiño apartado do núcleo rural e é un camiño moi curioso porque lle vou contar unha historia que ten e seguro que ningún de vostedes a coñecen e seguro que os novos habitantes tampouco a coñecen porque é unha cousa ancestral porque soamente a recordamos os que eramos nenos daquela. Chamábanlle o camiño do silencio, saben por que? Facíase como unha curva, duns 200 metros, na que se aproximaba, visualmente, ao Santuario dos Miragres e despois se afastaba, o Santuario dos Miragres vese dende alí. Entón, a xente de antes, coo se di habitualmente, tiña o costume ancestral que ao chegar alí, a un determinado punto, quedaba en silencio e rezábanlle unha salve á Virxe dos Miragres. Entón ía ao mellor un montón de xente camiñando, rindo e, de repente, quedaba todo o mundo en silencio. Alguén que non fose do pobo non podería saber nunca porque paraban. *Bueno*, pois había esa cousa que seguro xa se perdeu.

Esa *tontería*, cóllena noutro lugar calquera como recurso turístico, o Camiño do Silencio, se quere dende o punto de vista do turismo relixioso, e estou seguro que lle dan a esa *tontería*, a esa lenda, a ese costume ancestral, que ao mellor algún investigador atoparíalle orixe pre cristiáns, seguramente a porían en valor. É un exemplo soamente. Moitas veces as cousas asociadas aos camiños non son soamente, ou non teñen que ser soamente, a súa funcionalidade.

Di o señor do Partido Popular que non poden pasar os camións; efectivamente, pero se o camiño está limpo, poden pasar as brigadas e hai outra accesibilidade para apagar o incendio. Ademais, pasa outra cousa, no mercado existen moitos tipos de maquinaria diferente á dos camións.

En todo caso, xa saben vostedes que moitos dese camiños teñen un valor patrimonial, de feito están protexidos incluso ás veces ese propios muros, e con cargo as partidas de patrimonio, de turismo, poderían ser pedidos outros cartos por moitos outras razóns.

Vou a poñer só un apuntamento que xa non ten que ver coa moción, pero contestándolle, creo que ao señor Rosendo que falou de por qué non presentabamos máis listas electorais en máis concellos. Pois mire, vólle a dicir a razón. Cando tiñamos 10 fixemos as nosa contas e pensamos que xa nos chegaba. Dixemos, mira, con estes xa non chega para os obxectivos que temos formulados. Se non fixemos máis candidaturas non foi

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

porque non puidéramos, foi sinxelamente porque non quixemos. Ao mellor pode dicir que somos un pouco preguiceiros, pero lémbrolles aquel famoso libro, como era?, Lafargue, *Elogio de la pereza*; ás veces é mellor parar antes, de aí a famosa lei 80-20 de Pareto, co 20%, se tes conseguido o 80%, entonces xa non seguimos máis. Non fixemos máis candidaturas sinxelamente porque non quixemos, porque si que as podíamos ter feito, como parece que, seguramente, entenden perfectamente.

Sinxelamente, pedir unha vez máis o voto para a nosa moción. Agradecerlles xa o voto a favor explícito do Bloque e de momento nada máis. Grazas.

D. Adolfo González Nóvoa, do Grupo Socialista: si. Como dicía na miña primeira intervención que deixaba algo para a miña segunda intervención, o normal nestes casos.

Eu sigo, seguímonos mantendo no mesmo; de todas formas en base á boa fe dos promotores, votaremos a favor, apoiaremos esta proposta. Pero, seguímonos mantendo no que falabamos da autonomía municipal e en cada concello, normalmente os que podemos dicir algo dos que nos toca dende hai tempo ao estar gobernando, entendemos que somos moi bos coñecedores do nos territorio e o que necesitamos ás veces son, iso, cuartos, medios. Non lles podemos pedir ás veces as Institucións, como neste caso á Deputación, que nos veñan facer a limpeza dos camiños porque non ten os medios suficientes tampouco; é dicir, non dispoñen deses medios, desa maquinaria. Xa bastante con facer nas vías principais.

Nós o que necesitamos, e seguimos recalcando, é un reparto máis proporcional dos fondos desta Casa. E con ese reparto cada un ten que ser o suficientemente autónomo para ter o seu concello o que mellor entenda ou o que mellor poida. Porque por pode, claro que podemos pedir ata a lúa, pero hai que pedir cousas que entendemos que teñen que ser posibles levalas á práctica, posibles levalas á práctica; senón teríamos, eu que sei, nesta Casa para poder face esas actuacións, como aquí xa se falou non chegarían os cuartos nin o persoal.

Eu mencionábao antes e é un tema demasiado complicado, é un tema moi complicado como están algún *viales* coa *arboleda* que hai nas *carreteras*. A min dinme que se só hai nesta Casa unha brigada, con tres ou catro obreiros, cunha cesta guindastre; evidentemente iso non ten suficiente capacidade para facer a limpeza das ramas das árbores que nos atopamos. Aínda cando viña esta mañá, parece que fixo bastante aire e a *carretera* está mala, en moitos sitios as ramas estábanme pegando no coche e eu traio un turismo, non traio un camiión nin un autocar. É bastante máis perigoso do que vostedes se poden imaxinar e iso é un labor desta Casa. É un

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

labor desta Casa. Aí é onde, se cuadra, terán que implementar máis medios; se non fai falta unha brigada, haberá que habilitar dúas ou tres, ou contratar con algunha empresa. Xa vemos o que pasa cada vez que pedimos facer unha limpeza deste tipo, pois, tardan varios meses en poder facela; ás veces incluso anos e eu falo por experiencia. Nada máis. Moitas grazas.

D. Manuel Doval Soto, do Grupo Popular: voulle a contestar ao señor deputado do Partido Socialista. A cooperación ten sido, non é toda suficiente porque hai limitacións, pero dende logo, ten sido e vai a seguir sendo. Temos que pensar que temos 92 concellos.

Quero pensar que cando vostede fala dunha rede, estase referindo a unha *carretera* provincial e, desde logo, eu vexo que se procede á limpeza da cunetas, a limpeza das árbores. Outra cousa, teñen obriga tamén os particulares, os particulares, segundo a lei de *carreteras*, sabe vostede que teñen obriga de cortar as que están próximas á *carretera*; pero o que pasa é que tamén hai que ter coidado porque son xente do rural.... E, dende logo, eses que din que os donos das fincas, dos montes teñen que limpalos, eses señores que permiten que o medio ambiente satisfaga a todos, pois non pode cargar con eles a limpeza dos montes, a limpeza dos camiños. Efectivamente, hai que facelo, pero dentro das posibilidades. Despois, facerlle cumprir a lei, se lles facemos cumprir a Lei de *carreteras*, seguro que non fai falta que a Deputación corte as árbores porque xa eles terían que cortalas, porque así o establece a Lei de *carreteras*. Pero nós non queremos ser, dende logo, inquisitivos cos veciños e coas veciñas porque bastante fan con manter o medio ambiente ese que lles serve aos que viven na cidade, aos que teñen visión de cidade porque estou seguro que os autores da moción teñen visión de cidade, baixo o meu humilde punto de vista.

Voulle a contestar, púxoo vostede fácil para que, ademais deu un argumento máis para que votemos en contra disto. Acaba de demostrarme a visión que teñen vostedes da provincia de Ourense; en lugar dos 92 concellos, e todos os veciños que viven nos 92 concellos que debía ser o que lle debería de preocupar –ademais dese no que vostedes sacaron 8 concelleiros, aquí na cidade- e que agora fan un uso dos que presentaron candidaturas para ver se suman, importándolle pouco os veciños deses concellos. Así o amosan, porque acaba de afirmar vostede que a vostede con 10 concellos xa lles chega para cumprir os obxectivo. Fíxese vostedes a visión que teñen da provincia. Claro, a televisión só a ven aquí no entorno da cidade, fíxense vostedes o que lle din ao resto dos concellos da provincia. Nós presentámonos nos 92 concellos da provincia e non distinguimos cal é o máis importante. Todos somos

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

importantes, é importante o da cidade; pero tamén é importante o último concello da provincia onde viven moi poucos veciños. Pero teñen dereito, cando menos, a seguir vivindo nese medio, enténdeme? A visión que teñen vostedes eu sei cal é, a que teñen outros –algún do Bloque- que di que hai que vivir en cidades compactas porque son máis baratos os servizos. Non. Nós seguiremos defendendo a nos provincia tal cual é coa xente que vive no rural, a xente que vive nas vilas e a que vive na cidade. Esa é a nosa visión. O argumento púxomo vostede, como din, perfecto.

Vostede, en canto ás persoas, fíxoo vostede moi fácil. dixo que era o esposo de tal. Pero ao principio, na súa primeira intervención, deixouno así que tiñan unha relación, que non sei que significaba. Polo tanto, fíxense vostedes que fácil no lo puxeron. Xa iamos a votar en contra, pero dende logo se a vostedes lles é suficiente, se para os obxectivos de vostedes, con tal de pillar os votos, con independencia que sexan de alí ou non sexan de alí, os que presentaron nas candidaturas, como ocurría no meu concello. Pois claro, se é así esa visión que teñen de provincia, láméntoo. E láméntoo non por vostedes, láméntoo polos veciños e polas veciñas que viven en todos os concellos da provincia que teñen os mesmos dereitos independentemente de onde vivan, da Veiga...a vivir dignamente. Vostedes cos 10 xa cumpren os obxectivos; pois mirenen vostedes é, dende logo, para aplaudirilles....vaia visión que teñen vostedes de provincia. Nada máis e moitas grazas.

D. Armando Ojea Bouzo, de Democracia Ourensana: grazas. Efectivamente na miña primeira intervención non especifiquei que a señora Ana Belén era a señora do alcalde porque, precisamente, porque estimaba que iso entraba no persoal, precisamente non chegue a ese extremo de concreción, pero non por nada, sinxelamente porque non tiña maior importancia o asunto. Vostede parece ser que lla deu. Pois *bueno*, tiña que telo dito na primeira intervención, pois si, é a esposa e habería unha relación directa entre o alcalde e unha congressista en relación a un tema tan concreto como era a Vía Antonina que estaba defendendo no Congreso a súa promulgación como recurso patrimonial histórico e no mesmo momento, no mesmo sitio estíbbase *estropeándose* cunha máquina. Se foran dúas persoas descoñecidas ata o podería entender, pero nese tema concreto! Non especifiquei que eran esposos, pois especifícoo agora, non pensei que fora tan importante. Sinxelamente quixen dicir que había unha relación, había unha conexión, había unha comunicación entre eles e foron *estropear* esa vía. *Bueno*, pois a relación era tan estreita que eran marido e

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

muller. *Bueno* pois xa está. Se vostede considera que iso é unha ofensa, especificar un dato público porque a relación esposo-esposa é unha relación oficializada en papeis, eh, non é...*bueno*.

Segundo, a nós chégannos con dez para cumprir o obxectivo. O noso obxectivo é cambiar o goberno da Deputación, que deixe de gobernar o PP e iso vai a favorecer a toda a provincia, a todos os concellos. Sobre todo porque nós somos realistas e hai concellos nos que é absurdo que nos presentemos; estariamos dilapidando recursos e nós somos celosos na optimización dos recursos dos que dispoñemos, como imos ser cando teñamos responsabilidades de goberno. non vamos a dilapidar os cartos públicos, como non dilapidamos os nosos escasos recursos que temos, porque somos un partido pequeno, presentándonos onde non ten maior sentido presentarnos; sobre todo pola proliferación de listas que houbo nos últimos tempos. Non vamos tirar cos recursos porque o obxectivo é cambiar o goberno da Deputación para afectar positivamente a todos os concellos da provincia e para iso chégannos cos 10 que tivemos; pero iso non ten absolutamente nada que ver con desprezar ao resto. Segundo esa regra de tres, calquera concello no que non nos presentamos, é que os desprezamos? Non, non home non, non desprezamos a ningún concello da provincia. O único é que nalgúns casos non podemos, pola escaseza de recursos presentarnos, e noutros somos realistas cos recursos que temos e co retorno que esperamos ter deles e dicir, mire, vamos deixarlle aos que xa están asentados aí dende décadas, tanto dun lado como doutro, porque non ten sentido que nos presentemos. Estaríamos dilapidando, ao mellor, os recursos públicos que se nos pagan por grupo político en accións con esa finalidade que non o vamos facer. Entón, o que vostede pretende vender como un desprezo, en absoluto.

Bueno, volvendo ao tema e xa vexo que a vostede, á hora da verdade, impórtalles un *bledo* a conservación en bo estado e posta en valor dos camiños da provincia. Van a votar en contra, como xa fixeron a outra vez. *Ustedes ya lo están haciendo todo perfecto*, ese é o resumo da súa intervención. *Ustedes ya lo están haciendo todo perfecto*. A Deputación xa está facendo todo o posible, a Deputación xa está dándolle un servizo aos concellos neste caso concreto, segundo di vostede dos camiños. Pero logo mandan a uns rapaces a recorrer os camiños de Europa, cunha caravana, gastando unha cantidade de cuartos que poderían ter mellor destino nos concellos da provincia. Iso si que é falta de respecto aos concellos da

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

provincia, que manden a estes *chavales* a recorrer os camiños de 11 países ata Galicia, ata outro país que ten un nome parecido ao noso e que creo lembrar que era a orixe do Papa Juan Pablo II, creo que era de por alí. Isto si que é unha falta de respecto.

Grazas ao Partido Socialista e garzas ao Bloque polo voto a favor. Volver a recordar, naquelas cuestións nas que a Deputación ten competencia directa e lóxica como son, neste caso, o mantemento en bo estado dos camiños, e no posible na súa posta en valor, vota en contra e logo dedícase a tira cuartos, pois iso, mandando placas solares nunha caravana a facer un documental polos camiños de media Europa. Grazas.

D. Francisco José Fraga Civeira, deputado non adscrito: lamento volver a insistir, pero simplemente, par o que dixen antes, para exercer os meus dereitos. Vou votar a favor desta moción; aínda que si ben poderíanse matizar determinadas cousas, si que lle recoñezo a boa intención da proposta e de solventar unha necesidade que padecen moitos camiños do rural, moitas grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 8º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 8º](#).

Non se producen máis intervencións someténdose a votación a moción, que é rexeitada ao obter o voto favorable do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourensana (2), do BNG (1) e de don Francisco José Fraga Civeira, e o voto en contra do Grupo Popular (14).

9º.- MOCIÓN DO GRUPO SOCIALISTA SOBRE A DEFENSA DA AUTONOMÍA E DO PATRIMONIO LINGÜÍSTICO DE GALICIA.-

O Sr. presidente anuncia que o Grupo Popular presentou unha emenda de substitución e o BNG unha emenda de engádega, e cédelle a palabra a Democracia Ourensana para que expoña o contido da moción.

D. José Ignacio Gómez Pérez, do Grupo Socialista: si. Durante as últimas semanas, diferentes manifestacións dos líderes do Partido Popular, tanto nos medios de comunicación, como nas súas propostas electorais, avanza un desproporcionado ataque contra o autogoberno e a autonomía de Galicia recollidos na Constitución e nas leis que desenvolven este principio e tamén contra o patrimonio lingüístico da nosa comunidade que debe ser obxecto de especial protección por mandato constitucional.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

No seu último programa electoral, o Partido Popular anuncia unha estratexia para reforzar a presenza do Estado en todas as comunidades, para ampliar os recursos e as delegacións do Goberno, fronte ás competencias dos gobernos autonómicos ou para impulsar medidas legais co fin de que as comunidades recentralicen competencias en favor do Goberno Central.

O Partido Popular chega a insistir na realización dunha completa avaliación do estado autonómico dende unha perspectiva de eficiencia e de equidade. No programa anuncian a paralización da cesión de novas competencias a Galicia e contra dos acordos adoptados polo Parlamento galego e as entidades locais.

Outras formacións, incluso -incluso os seus socios de goberno en Andalucía, ou os que sustentan o seu goberno-, outras formacións incluso reclaman suprimir as Comunidades Autónomas e incluso ata as Deputacións, por iso que terán un problema engadido agora.

O Partido Popular tamén anunciou que prohibirá esixir idiomas cooficiais para acceder a empregos públicos, blindando o español e prohibindo que a lingua oficial sexa requisito indispensable. Igualmente se pretende instaurar o castelán como lingua vehicular en todo o sistema educativo e en todas as Administracións públicas de España para evitar que as linguas actúen como un elemento excluínte.

Os socialistas consideran este carrusel de propostas un inaudito ataque á autonomía e ao autogoberno de Galicia que nos devolverá a tempos anteriores ao Estatuto de Autonomía. Estas propostas chocan contra os principios que rexen o autogoberno e contra os dereitos dos galegos e galegas recoñecidos pola Constitución e resto do ordenamento xurídico que tanto ben fixo polo progreso social, cultural e económico da Comunidade.

Polo tanto, nós como Grupo expoñemos as seguintes propostas de acordo.

1.- Que a Deputación de Ourense rexeita as propostas que reclaman reducir ou suprimir as competencias de autogoberno adquiridas polas administracións autonómicas da Galicia, segundo o establecido na Constitución Española e no Estatuto de Autonomía.

2.- A Deputación defende o mantemento da acreditación de coñecementos da lingua galega como requisito de acceso ao emprego público das institucións autonómicas e locais de Galicia.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

3.- Instar ao Goberno de España e á Xunta de Galicia para que defendan efectivamente ao alumnado e coñecemento da lingua galega en igualdade co castelán ao fin da etapa do ensino obrigatorio.

De momento nada máis e moitas grazas.

A continuación prodúcense as seguintes intervencións:

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: moitas grazas, señor presidente. efectivamente o noso autogoberno está ameazado, ou máis ameazado, porque tamén é unha ameaza para o noso autogoberno o que leva pasado nos últimos 10 anos que é o que fai o señor Feijóo que é non actuar como presidente do país, non exercer as competencias e pregar sempre a súas políticas ao que lle mandan dende Madrid. Iso tamén é unha ameaza; aínda que agora, é certo, a ameaza está máis explícita, está máis sobre a mesa e vai, como acaba de indicar o portavoz do Partido Socialista, nos propios programa electorais.

En calquera caso, o que si é xa unha realidade, non é unha ameaza, a segunda parte da moción, na que se refire concretamente no segundo punto, no idioma. Porque a situación do galego, xa hoxe é crítica pola falta de transmisión xeracional, polas dificultades para o coñecemento do galego con 22,7% dos menores de 15 anos que non saben falalo fronte ao 0% do español; polas dificultades e límites de todo tipo, tamén legais, para empregalo con normalidade; pola inactividade dun goberno galego que non só non exerce o seu deber estatutario de defender a lingua, senón que actúa en contra en ámbitos decisivos como a educación, a sanidade, a xustiza ou os medios de comunicación; pola nova ofensiva xudicial e política á que xa nos referimos; como por exemplo, tamén, a recente sentenza do Tribunal Supremo sobre a ordenanza en Lugo, ou o rexurdir do discurso supremacista contra as linguas e contra a liberdade de uso.

Por non falar, do que ten acontecido no pasado, por exemplo, cando o actual alcalde e candidato do Partido Popular na cidade de Ourense, o señor Jesús Vázquez, aprobou un decreto infame que rachaba co consenso social en materia lingüística que tanto tempo e tanto esforzo nos custara conseguir. E agora, veñen vostedes con estas andrómenas? e refírome concretamente á súa emenda.

No galeguismo se se entra por oposición, nin porque outros dean títulos; entrase por convicción, por amor ao país, pero sobre todo por coherencia entre o que se di querer e o que

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

se practica. Toda esta situación débenos levar a reaccionar como sociedade, porque sen lingua non hai desenvolvemento social e económico; non hai liberdade posible, non hai igualdade, non hai xustiza e sen liberdade, sen igualdade e sen xustiza non hai democracia.

Máis que nunca, temos que dicir colectivamente que a situación do galego non é irreversible, que se pode modificar garantindo estes tres principios -o de liberdade, igualdade e xustiza- e actuando para que o galego estea en todo e para todo. O dereito dos pobos e das persoas a empregar a súa lingua é un dereito humano, o dereito de uso pleno é garantía de democracia e de liberdade e de progreso social.

A diversidade lingüística, o seu recoñecemento, o seu exercicio non son un capricho; son necesidade para vivir con dignidade colectiva nunha sociedade plural, democrática e xusta que non admita o odio contra ninguén, tampouco por motivos de lingua.

Teño que lembrarlles que, no Estado español, o 45% dos cidadáns viven en territorios con lingua propia diferente do castelán. Somos millóns os que queremos facelo con toda normalidade, con toda liberdade, en igualdade de condicións, nas mesmas que calquera cidadán en español e que actualmente non é posible. O Estado español debe cumprir os acordos e tratados internacionais que ratificou: a Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias; documentos consensuados pola sociedade civil, entidades de recoñecemento internacional e expertos como a Declaración Universal dos Dereitos Lingüísticos, ou o Protocolo para a garantía dos dereitos lingüísticos.

De aí vén, e xa paso á nosa emenda que dunha vez pido desculpas e lamento non terlla enviado con máis adianto, e que sería unha emenda de engádega, como xa se adiantou aquí; sería un acordo a maiores dos que xa van na propia moción e que sería o seguinte:

O Pleno da Deputación empra a todos os partidos políticos a asumiren os seguintes principios de igualdade lingüística para garantir unha sociedade xusta, realmente plural e democrática, con dereitos e deberes efectivamente iguais para todos e non só para aqueles que utilizan o castelán. E os principios serían:

1.- As linguas propias distintas do castelán deben gozar dos mesmos dereitos e deberes que se recoñecen ao castelán.

2.- Entre estes dereitos atópase, en primeiro lugar, o dereito de coñecemento, sen o cal existe unha desigualdade manifesta como linguas oficiais respecto ao castelán que si

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

goza deste deber. Para este recoñecemento son necesarias medidas adecuadas para estender o coñecemento xeneralizado das linguas nos seus respectivos territorios.

3.- O Estado debe asumir de feito e de dereito, non só retoricamente como ata agora, a súa condición de plurilingüe na súa lexislación e as administracións, a comezar pola Constitución, e a seguir o exemplo das sociedade plurilingües máis avanzadas, como Bélxica, Suíza ou Canadá. A administración do Estado, que rexe á cidadanía dos territorios con lingua propia diferente do castelán, debe permitir esa realidade plurilingüe e poder funcionar nas diferentes linguas independentemente da súa situación física. É o caso das Cortes Xerais, os Tribunais Constitucionais, Supremo, Audiencia Nacional, ou organismos como a Axencia Tributaria ou a Seguridade Social.

4.- É preciso apoiar reformas estatutarias para a oficialidade das linguas propias que aínda non son oficiais nunha parte, ou na totalidade, do territorio onde se falan.

5.- Para garantir a igualdade lingüística, o Estado debe estender deberes e dereitos dos que, ata de agora, só se beneficiou o castelán, como son: a capacitación das linguas propias do persoal de todas as Administracións Públicas, incluída a de Xustiza; o seu uso xeneralizado nas páxinas oficiais e o seu recoñecemento internacional e en paridade co castelán. Así mesmo, debe pór fin á imposición legal exclusiva do castelán na normativa estatal que afecta de maneira frontal ao ámbito económico e, singularmente, á etiquetaxe e debe de emprender unha política decidida para rematar coas recriminacións lingüísticas e a par difundir o coñecemento e o respecto por todas as nosas linguas.

6.- Os poderes do Estado non deben ser nunca arietes contra á promoción das linguas do Estado, nin as divisións administrativas dentro ou fóra do seu territorio; escusas para evitar os dereitos lingüísticos. Débese permitir o uso administrativo das distintas linguas entre territorios do mesmo espazo lingüístico sen barreiras e asinando acordos para a recepción recíproca de medios de comunicación dentro deses espazos lingüísticos.

Ao final, nós o que reclamamos é un respecto real, baseado en dereitos e deberes e na actuación comprometida de todos os poderes do Estado. Con iso ganará a convivencia, ganarán as nosas sociedades, ganará a igualdade e ganará a democracia. De momento, nesta miña primeira intervención, nada máis. Moitas grazas.

D. Armando Ojea Bouzo, do Grupo de Democracia Ourensana: grazas. Ola de novo. Nós, podendo coincidir no esencial no contido da moción e tamén en moitas cousas

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

das que dixo o portavoz que me precedeu na palabra, entendemos que os aspectos que se tratan nas propostas do acordo involucran competencias que van moto máis alá das competencias da Deputación.

Fálase de cambios na organización territorial do Estado, fundamentalmente. Falan das autonomías, do incremento ou diminución das súas competencias, etc... Esa é unha cuestión, como saben vostedes, nas que soemos absternos coando se transcenden as competencias da Deputación e non se refiren a intereses específicos de Ourense.

No que se refire ás cuestións de política lingüística, entendendo que tamén son importantes, tamén transcenden ás competencias desta Deputación ao noso entender. Esa é unha cuestión, máis ben, da Xunta de Galicia e mesmo do Estado. Incluso se fixo algunha referencia, algunha alusión velada a separación de poderes, falouse dunha sentenza do Tribunal Supremo; *bueno* nós tamén somos respectuosos coa separación de poderes e base do Estado de Dereito.

Son cuestións que, como digo, transcenden ás competencias da Deputación e ao non involucrar intereses específicos da nosa provincia, entendemos que son para tratar neste foro e, polo tanto, absterémonos como soemos facer nestas cuestións. Grazas.

D. Manuel Doval Soto, do Grupo Popular: moi bos días de novo. Vou a empezar polo señor do Bloque Nacionalista Galego, a ver se son breve e contéstolle a todo o que me dixo. Mire, tiveron vostedes oportunidade de legislar, non o fixeron. Despois debullareino na miña intervención; pero voulle a contestar.

Mire vostede, o noso límite soamente está, o noso límite soamente está en non ferir ningún dereito de ningún galego e ningunha galega que queira falar unha lingua distinta ao galego. Nós vamos a respectalo porque somos respectuosos e non imos a impoñer nunca. Vostedes teñen a visión de que hai que impoñer. Ese é o único límite que temos; do resto a nosa emenda recolle sobradamente o que vostede di. Así que, polo tanto, xa lle contesto na primeira intervención e seguro que para a segunda.

Vou agora aos autores da moción, despois aínda que a vostede seguro tamén está influído. Para nós é difícil entender que traian para o debate neste Plenario o que eu entendo como unha moción *mitin electoral*. Na exposición de motivos falan da Constitución, do Estatuto de Autonomía, de varias sentenzas do Tribunal Constitucional; sorpréndenos tremendamente.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

No ano 1983 o Partido Socialista, o goberno do Partido Socialista, presentou un recurso ante o Tribunal Constitucional contra a Lei de normalización lingüística. Onde estaban vostedes? que lle parecía? Supoño que non o fixeron en defensa da autonomía e do patrimonio lingüístico de Galicia, do que agora traen aquí na moción. Que pasa? Que lles parecía que o galego tiña demasiado encaixe?

Confío que o mesmo texto que presentaron aquí, tamén llo envíen ao señor alcalde de Vigo que foi quen de cambiar a ordenanza que regula o funcionamento do Pleno, para que sexa o castelán a lingua que se usa no debate. Miren vostedes, esa non é unha promesa electoral, nin falan nun discurso electoral dun señor do PP de Madrid, ou de non sei qué partido; iso é do señor de Galicia que vive en Galicia e goberna un concello, o concello con máis poboación de Galicia.

Tamén parece que teñen a memoria fráxil. Xa non se lembran cando don Francisco Vázquez, Paco, alcalde da Coruña chegou ata as altas institucións da maxistratura na defensa de La Coruña? Esquecéronse diso. Onde estaban vostedes ou os que estaban onde están vostedes agora? Ou é que unhas veces dicimos unha cousa e outra dicimos outra?

En Galicia, como non pode ser doutro xeito, cúmprese a Constitución e o noso Estatuto en canto a lingua se refire. Iso que di o portavoz do Bloque, pois *bueno*, se hai algunha cousa que coñeza onde non se cumpre o Estatuto de Autonomía será el quen deba denuncialo e eu tamén. Recórdolle -ademais recórdollo aos dous grupos, ao Partido Socialista e ao Bloque Nacionalista Galego- que toda a lexislación en materia de lingua foi aprobada, foi levada ao Parlamento de Galicia polo Partido Popular; vostedes non foron quen de aprobar nin unha sola norma cando tiveron responsabilidades de goberno. Chama a atención, señor do Bloque, chama a atención que tiveron vostedes oportunidade de etiquetar en galego, de non sei qué, de tal e de cal..., pero non o fixeron; a que estaban dedicándose, a outras cousas? Estábanse dedicando, nalgúns casos, a impoñer o galego a algúns funcionarios na administración ao chegar á mañá se daban os saúdos en castelán? Eu contéstolle en galego, pero impoñerlle non.

Teñan a seguridade de que dende o Partido Popular de Ourense, co noso presidente á fronte, a lingua e a cultura serán sempre sinais de identidades na acción de goberno. Dende o consenso e ao carón de todas as institucións que tanto levan loitado na defensa do galego, estaremos sempre na vangarda para reafirmar o noso compromiso coa lingua que nos identifica como pobo.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

A Galicia na que nós cremos, o galego é a lingua que defendemos, pois é a que nos identifica como pobo; sen imporlla aos que desexan expresarse en castelán, ou mesmo en barallete.

As comunidades autónomas nas que teñen responsabilidades de goberno, vostedes señores do Partido Socialista e apoiados por curmáns irmáns do señor do Bloque, vostedes si impoñen unha lingua; exemplo o catalán en Baleares. Estes días había unha ilustre doutora, parece que foi expulsada da súa profesión porque non falaba catalán. En Cataluña miran para outro lado ante a imposición do catalán, pois quen o impón cos seus votos fixeron que o señor –un señor con 84 deputados- chegase a presidencia do goberno. Perdón, non dixen nada, señor presidente por favor, non dixen nada que non fose certo. Dixen, e volvo a repetir, que aqueles que impoñen unha lingua aos demais, o catalán que impoñen, que impoñen dende as institucións, na escola, na intimidade non, na escola, na escola impoñese o catalán.... Eu lamento que o que eu lles estou dicindo non lles guste, é lóxico. Dicir que se está impoñendo o catalán nas escolas en Cataluña é dicir que é unha barbaridade é unha barbaridade o que estou dicindo? Vale, dio vostede.

Parécenos ben que fagan fincapé na defensa que debemos facer do galego, aínda que se use como fundamento unhas declaracións de alguén que estou seguro que non estaba a referirse á nosa lingua; estaba a referirse, seguro, a esas dúas comunidades concretas que lle acabo de nomear e, incluso, á Comunidade Valenciana. Esa era a quen se estaban a referir. Sen embargo, sorprende que feitos reais lles pasen desapercibidos. E vou agora a cambiar de terzo a ver se así lle importan esas cousas. No País Vasco, en pre campaña, o goberno dese señor que con 84 deputados chegou á Presidencia do Goberno, transferiulle a A-68 (a autopista) como pago pola validación polos decretos para comprar vontades. A Galicia, sen embargo, négaselle a transferencia da AP-9. Esa é a defensa que fan dos galegos e da Galicia vostedes?

O goberno da Xunta, do que falaram antes aquí, non se lle permite gastar o diñeiro que aforramos os galegos e galegas, non se lle permite investir os aforros que son dos galegos e das galegas na mellora da sanidade e na atención a persoas dependente. As empresas implantadas en Galicia pechan polos elevados custos da enerxía que lles impide ser competitivas.

O seu Goberno non move un dedo. Vostedes tiveron oportunidade na data de presentación, porque xa fai tempo que presentaron a moción, de enviarlle unha carta ao señor

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Sánchez para que dese resposta ás demandas, tamén xustas, de Galicia para que se incluíran nos venres sociais. Tiveron esa oportunidade. Mire vostedes como puido transferir a AP-9, como puido autorizar, como non pode ser doutro xeito porque ademais estano facendo en contra da vontade dos galegos e porque saben que con iso, mellorando os servizos, fanlle unha traizón ao pobo galego, pero non lles importa, impídenlle gastar o superávit que é dos galegos e das galegas.

E tamén amosan non ter representación no Parlamento, que dicía o señor deputado de Democracia Ourensana, amosan non ter representación no Parlamento de Galicia para esixir o que piden na moción, sen necesidade de que o fagamos dende a Deputación.

O compromiso do goberno provincial co cultura e con todo o que nos identifica como pobo é firme e decidido. De momento, na miña primeira intervención, nada máis e moitas grazas.

D. José Ignacio Gómez Pérez, do Grupo Socialista: señor Doval, lamento profundamente que vostede abandonara a moderación á que nos tiña acostumados. Vostede parece máis un parlamentario xa de Vox, que un parlamentario do Partido Popular. Será o efecto contaxio que se está levando a cabo por parte do seu Partido, ou incluso de Ciudadanos que tamén os abandonan algúns a metade de carreira.

Digo isto porque vostede mesmo estase contradicindo. Vostede anunciou, ao principio da súa intervención, que nós traíamos aquí unha moción para facer partidismo e para facer campaña electoral; pero se é o que acaba de facer vostede! Menos da moción, falou de todo. Pero non se dá conta! Colla o vídeo e repase a súa intervención que, cando chegue a casa vaille dar vergoña allea ver as intervencións que acaba de facer vostede.

Mire, 84 deputados. Non. Son máis dos necesarios para facer unha moción de censura, foron os que lle votaron a moción de censura; un mecanismo completamente legal e democrático. Vostede parece que aínda non o entenderon; pois funciónalle así. Non só son 84, senón os 84 e máis os restantes. Vostedes son incapaces de chegar a acordos con aqueles que son sexan máis ultras que vostedes. Si, si home si, con Bildu, si home si. Os 127 que chegades vós cando erades parlamentarios no País Vasco e o Maroto, verdade? Con Bildu, que pouca vergoña que tedes, home. Ou que temos as mans manchadas de sangue, é que sodes uns auténticos ultras e estádevos convertendo nos que vos están amparando o goberno de Andalucía. É así de sinxelo. Por siso estades aí niso. Estades moi

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

nerviosos; pero tranquilizádevos, tranquilizádevos que non vai a pasar nada, só ides a perder moitos escanos, moitos deputados e moitos votos e moitos miles de votos; precisamente polo que acabas de facer ti e polo que acaba de facer o señor Doval. Porque estades desnortados e estades dicindo barbaridade tras barbaridade.

Estades dicindo que en Cataluña imponse a lingua e que pasa, que se impón a lingua aquí e o señor Doval contradise e vós defendedes en Galicia que sodes os defensores do galego e que nós non o somos porque no ano 1982 non sei que fixo o Partido Socialista? É que sodes incongruentes. Á parte de non ter argumentos, sodes incongruentes, porque mira, señor Doval, eu co mesmo argumento voulle dicir unha cousa. Mire, vostedes non aprobaron a Lei do aborto, a Lei do divorcio, a Lei de matrimonio igualitario, a Lei da memoria histórica e precisamente favorécense máis ca ninguén dela. Entón que pasa? Que vostedes como non aprobaron iso, xa non temos dereito os demais a facer calquera tipo de interpelación nesta Deputación porque vemos que vostedes queren seguir o que lle están impondo outros Grupos? Home, por favor!

E estas declaracións que fixemos aquí, home, infórmese vostede. É que me falou do alcalde de Vigo. O alcalde de Vigo fala en galego, en castelán e ata en inglés. E que me quere dicir con iso. Estámolle nós dicindo que hai que impoñer algo? O que estamos dicindo é que hai que priorizar algo sobre algo que queren demonizar. Vostede acórdase de Gloria Lago? Ou acórdase mellor Feijóo? Sabe onde está hoxe? Onde van pasar vostedes, a metade deles, en Vox. Esa era a súa líder espiritual, se se pode entender, ou a súa líder intelectual do tema da defensa en contra do galego e ben que a abrazaba Feijóo; porque aquí memoria temos todos, home, algúns máis ca outros, ou selectiva. Pero, coñece vostede a Gloria Lago? Seguro que a coñece porque se abrazaba ao Partido Popular; agora estalle en Vox, como me parece que algún de vostedes están intentando pasar.

Porque, de verdade, decepcionoume a súa intervención (eu tiña vostede por unha persoa máis moderada) por dicir verdadeiras... *bueno*, non as vou a definir porque lle dixen, barbaridades. É que son así. Vostede di que non se defende a Galicia porque nós vimos aquí dicindo unha cuestión que ten que ser identitaria. Nada máis que iso, non impositiva. Home, señor Doval, por favor!

E despois, acusou vostede ao goberno de Sánchez que en 10 meses xa tiña que ter arranxado todos os problemas que vostedes non arranxaron en 7 anos. Home, por favor!

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Cambie de discurso que non llo cree ninguén, de verdade non llo cree ninguén. Entón, home, sexamos sensatos.

E xa para a última reflexión, señor Doval. Cando vostede nos está dicindo todas esas barbaridades, mire, hai unha moción do PSdG PSOE aprobada o 26 de marzo do 2019, de fai nada, no Parlamento de Galicia que vén a dicir o mesmo que traemos nós aquí, practicamente (se quere, pásolla), aprobada por vostedes. Entón, que pasa? Que o Partido Popular de Galicia, o señor Feijóo, xa é incluso máis moderado que o Partido Popular de Ourense? porque nós non estamos dicindo nada nesta moción, que creo que non molesta a ninguén, ou a vostede moléstalle algo do que dicimos aquí?

Porque, vostedes, a través dos seus xogos e das súas historias veñen aquí cunha emenda que queren quedar ben dicindo o mesmo ca nós, pero quedando ben sen entrar no fondo do asunto. Pois non, home, se hai que entrar no fondo do asunto, entrase; non pasa nada, tampouco é ningún problema, señor Doval. A min, xa lle digo, paréceme vergoñenta a intervención que acabo de escoitar na defensa, simplemente, do noso idioma. E vostedes falan de Cataluña, pero é que é o mesmo *mantra*, que pasa? Que só existe Cataluña neste país? Alí hai un problema de convivencia que haberá que solucionar con diálogo; non cun 155 permanente como dixo o seu líder. Ou vostede tamén quere iso para o noso país, tamén o quere? Quéreno? Polo que se oe aí, os discursos son os mesmos, son os mesmos. Viñeron moi mal eses debates. Ou seguen ao Rivera no que di que vai un pouco pasado de freada e vostede seguen igual; ou o que non se escoita que é peor, o que non se escoita que lle vai roubar moitos escanos, vólvollo repetir.

É lamentable, é lamentable o que se acaba de escoitar aquí e vostede acúsanos a nós de facer campaña electoral cunha cuestión totalmente, creo, aséptica que non tiña inconveniente de votarse por parte de todos os Grupos. De verdade que, señor Doval, acábame de defraudar. Pero *bueno*, en todo caso, os que están facendo contra campaña con todo isto son vostedes que, xa lle digo que con isto non o van a conseguir. De momento nada máis e moitas grazas.

D. Ramiro Rodríguez Suárez, portavoz do BNG: grazas, señor presidente. Eu, dende logo, tamén, a verdade é que un non acaba de tocar límite na capacidade de asombro que hai que ter para escoitalo a vostede. Eu, dende logo, vou a intentar manter un ton

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

moderado, pausado, comedido; pero, dende logo, a súa intervención non invita precisamente a isto.

Porque, hai que ter, hai que ter...a verdade é que eu levo varios anos en política e iso, sigo tendo capacidade de sorpresa grazas a vostedes, o cal, tamén, é importante. Que saque vostede o argumento da AP-9 que parece ser que agora non lla queren transferir ou non lla transfiren, cando é algo que vostedes aprobaban sistematicamente no Parlamento de Galicia; votaban en contra sistematicamente, vostedes mesmos, en Madrid e que agora lle boten a culpa de que non temos a transferencia da AP-9 a outros, a non sei quen lle bota a culpa. Cando levan 10 anos, 10 anos do señor Feijóo sen pedir, sen pedir, nin ter unha soa nova competencia para este país e para xestionar este país. 10 anos sen unha nova competencia. Home, nestes 10 anos non só gobernou o PSOE, nestes 10 anos bastantes pasaron vostedes no goberno; pois non se lles acordou pedir ningunha competencia.

E, ao final, e o que nós levamos denunciado toda a vida; que o problema noso como país é que non temos peso político e agora acaba de quedar ben ás claras e ben evidente. Non o temos porque vostedes non queren que o teñamos. E, ademais, é que non o temos e a vostedes parécelle mal que outros si o teñan! Fagan valer vostedes o seu peso político como Partido Popular de Galiza e poñan enriba da mesa os seus vinte e pico deputados e tiren por este país. Non temos peso político porque vostedes fan seguidismo absoluto do que lles digan dende Madrid. E a vostedes parécelle que outros, que si o teñen, fagan valer o seu peso político e consigan cousas para as súas Autonomías e para os seus países. Parécelles mal!

E o único que lle faltou no seu argumentario foi o que nos dixo nun Pleno anterior, que vostedes son o PP de Ourense, que non teñen nada que ver –parece ser- co Partido Popular de Galicia que, á súa vez nin un nin o outro ten absolutamente nada que ver co Partido Popular a nivel España.

Remato, e deixei para o final, porque ao demais tráíoo aquí preparado, porque como é o argumento reiterado, recorrente, repetitivo, ata aburrido da imposición; pois xa hai que traelo preparado. Pero miren, o tema da imposición é que é metafisicamente imposible que o galego poida sen imposto na Galiza –atende ao que lle digo?- metafisicamente imposible porque é o idioma desta terra. O idioma desta terra non se pode impoñer nesta terra; porque entonces, ademais, vostedes que lles parece moi mal a imposición do galego, tamén terían

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

que estar denunciando a imposición do español que é o que está realmente imposto, dende a propia Constitución, seguindo por todo o *entramado* legislativo ata a última lei. Sen embargo, esa imposición non lles parece mala en absoluto. Non lles parece denunciabile, parécelles boa e sen embargo o galego, que é o idioma propio deste país, que é metafisicamente imposible, é imposible que estea imposto; pois están denunciando esa suposta imposición continuamente.

E, ademais, ponnos o exemplo dos cataláns. Mire, os cataláns, tampouco está o imposto o catalán nas súas escolas. Os cataláns saen das súas escolas sendo perfectamente bilingües en catalán e en español. Están por riba de comunidades monolingües en castelán no ranking de competencias lingüísticas en español. Entón, de que imposición me fala?

E voulle a ensinar, porque esta é a imposición do galego, aquí a ten. Ve este gráfico? Véno vostedes? esta é a imposición do galego. Xoguetes en galego: 99,4% en español, 0,6% en galego. Xornais diarios impresos en galego, o 0%. Pólizas en seguro que se fan en galego, un 1%. Persoas de 5 a 14 anos que non saben falar galego, o 22%, xa llo dixen antes. Sentenzas que se redactan en galego, o 5%; o 95% en español. Canles de televisión en galego, o 4%; 96% en español. Ensino infantil en galego nas cidade, 8%; 92% en español. Esta, aquí a teñen, é a imposición do galego. Esta é a imposición do galego.

Remato, eu creo que para rematar o mandato, pois estivo mal e, en todo caso, que quede a denuncia sobre a mesa e agardemos que, dende logo, vostedes non teñan ningún tipo de responsabilidade no futuro a partir destas eleccións *-bueno*, vostedes e os que van á súa dereita e á súa ultradereita e á súa esquerda porque tamén hai algún a esquerda de vostede-, non teñan ningún tipo de responsabilidade neste ciclo que agora se abre das eleccións xerais e despois as municipais e autonómicas, digo, que non teñan ningún tipo de responsabilidade nesta Casa, dende logo no Goberno do Estado e, cando toque, tamén no goberno de Galiza. Nada máis e moitas grazas.

D. Manuel Doval Soto, do Grupo Popular: cada un afirma barbaridades segundo lle parece. Cada un di barbaridades. Eu tirei de datos, non falei de barbaridades que non fosen datos; iso é o que lle din aquí foron datos e non lle dixen nada, é certo que... perdoe un segundiño, perdón un segundo, a A-68 non fora transferida ao País Vasco, pero agora ultimamente si foi transferida. Claro, anteriormente non foi transferida, pero agora si; mire que oportunidade houbo para transferir a AP-9 a Galicia.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

A vostede parécelle, xa que di que é unha barbaridade, a vostede pareceulle unha barbaridade que non se permita gastar o superávit da Xunta? porque é un problema do Ministerio de Hacienda. Diso vostede que ten que dicir? Diso vostede non di nada, ja ja ja ja tal... Esas son as barbaridades, iso é o que lle preocupan os veciños e as veciñas que por unha decisión dun goberno que sabe que prexudica electoralmente ao Partido Socialista, non permite que Galicia gaste os millóns de euros que ten na mellora da sanidade e dos servizos sociais. Eses son os demócratas, iso é do que presumen vostedes de demócratas.

Eu non lle dixen a vostedes absolutamente nada de que alí, díxenlle, sinxelamente remitinme aos datos. É certo que no Concello de Vigo aprobaron unha ordenanza onde a lingua que se usa é o galego, perdón, o castelán? Que se modificou a ordenanza? Foi certo que o alcalde da Coruña mantivo un preito, ata chegar ao Tribunal Supremo, para manter La Coruña? É que se son barbaridades! O que pasa é que queda moi fácil tal e cal.

Mire, a min, a min, leccións de demócrata nin vostede nin ninguén dos que está aquí. eu son un demócrata, son centrista, son Suarista e é polo camiño que optei. Estou en política para servir aos meus veciños, enténdeme? Eu non sei de algúns estiveron outra vez para outras cousas; ao mellor vostede está por outras cousas, ao mellor porque lle pagan ou porque non sei. Eu non. *Bueno*, perdón, señor presidente.

En canto aos datos que saca o señor do Bloque, que saíu aí unha cousa. Mire, os datos estatísticos son que en Galicia entende a lingua propia o 98% dos galegos, sabe falala o 97,1%, sabe ler o 97,4% e sabe escribir o 83,3%; entende? Polo tanto, eses son os datos. Que nos vamos a seguir traballando para que o galego se use cada día máis? iso xa o levamos facendo e ímolo seguir facendo e o apoio ás institucións, que leva tido esta Institución, que levan defendido o galego a reo vai a seguir sendo. Entende? E nós o que pretendemos é que cada día máis os galegos e galegas usen a lingua que nos identifica. Agora, o que xa lle digo, é que non a vamos impor. Vostedes, se puideran, si; ao mellor se non o fan, é porque non teñen os suficientemente votantes. Por iso, ogallá que nunca vostedes gobernen este pobo, entende? Mentres foron cogoebrno na Xunta, a verdade é que non deron leccións de favorecer moito á nosa Comunidade.

E vostedes din a ver se non gobernamos máis; pois mire, o goberno do Partido Popular é o que levan querido, maioritariamente, os galegos e as galegas ao longo de moitas décadas xa. Soamente houbo dous pequenos lapsus, un unha moción de censura con tránsfugas e outra,

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

durante o bipartito do que vostedes formaron parte. Tiveron vostedes oportunidade para legislar todo o que vostedes saca aí. Por que non o fixeron? Por que non o fixeron? Tivo vostede oportunidade de legislarlo. Todo o que vostede pide, mire se tiveron catro anos para legislar; porque ademais era moi fácil, nin facían falta medios económicos, era legislar. Pero, que pasa? É que non conviña, non lles deu a gana ou só o piden cando gobernan outros porque iso é fácil. Entende?

E aos do Partido Socialista, *bueno*, a min iso do das barbaridades e todas esas cousas... Eu remítinme a datos obxectivos. Traer aquí cousas, que se dixeron na campaña para unha moción, no último Pleno da lexislatura, do mandato, iso non é provocar que eu arranque con outros datos. Eu rebatinlle con datos. Digo que tanto que lles preocupa a lingua; a min preocúpame a lingua, pero preocúpanme tamén eses datos que lle din, que non se podan investir os 104 millóns de superávit que ten a Xunta. Esa é unha decisión do Ministerio de Facenda, é unha decisión do Ministerio de Facenda; déanlle vostedes a volta. Despachen vostedes todo o que queiran. Era tan fácil como dicir que Galicia invista os 104 millóns de euros no que desexe para mellorar os servizos dos galegos e das galegas.

E todo o demais, pois *bueno*, o que pensamento que vostede teña de min a verdade é que non me..., pois eu a vostede aquí téñolle escoitado de todo e a verdade é que eu son un democrata e así o levo demostrado e a única cousa que me move é traballar polos veciños do meu concello e, se podo, por todos os da provincia e por todos os de Galicia. É o que fixen e é o que levamos facendo os do Partido Popular, gústelles ou non lles guste. Eu si confío en que sexa o Partido Popular, que é o que máis de parece a Galicia, o que siga gobernando en Galicia e na Deputación e no Estado tamén, entende?; con independencia do que vostede di de non sei quen e non si canto. Mire, sabe polo que goberna o Partido Popular en Andalucía? Pois fágase vostede a análise, avalíe vostede o porqué –eu xa o fixen–, avalíe vostede por qué foi, avalíe vostede por qué foi, por qué goberna o Partido Popular en non gobernan vostedes. Avalíeo.

Entón, a nosa emenda non fai máis que reiterar o noso compromiso co autogoberno de Galicia, co Estatuto de Autonomía e que o Galego é a lingua propia dos galegos e das galegas. Nada máis e moitas grazas.

D. José Ignacio Gómez Pérez, do Grupo Socialista: anuncio xa, antes de nada, que non vamos a aceptar ningunha das emendas, aínda que unha sexa de substitución e non nos queda outro remedio, por distintas razóns. Unha porque non nos deu tempo a estudala,

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

seguramente compartimos moitas das cousas, que é a do BNG; pero outra porque está sempre xogando coas mesmas situacións, intentar sempre, a través dese subterfuxio que teñen vostedes, cambiar completamente as cuestións que presentamos os demais.

Si, si, eu tamén pido respecto para cando folo eu, aquí as cousas non son recíprocas. Dígollo ao señor presidente que, a ver, se moderamos ben os debates e non de forma partidista; que é o presidente desta Institución e non do Partido Popular.

Mire, señor Doval, eu non lle dixen nada a vostede de que non era un demócrata. Vostede é máis de terxiversar as palabras e, aínda encima, non entende; entón é un problema maior. Eu non lle dixen a vostede, en ningún momento, que non fora un demócrata. Estanlle aí as cámaras e estalle aí a gravación. Eu o que dixen é que se comparara como un auténtico ultra nas súas declaracións e que fixera súas as declaracións dos ultras. E sigo dicíndoo, porque o acaba de volver a reiterar; é que me acaba de decepcionar, porque vostede era unha persoa moderada, ou se supuña.

E, á parte, o que falta vostede ao respecto é vostede a miña persoa, non eu á súa e voulle a dicir por qué. Vostede insinuou porque eu estaba en política. Eu levo en política dende que meu pai me levaba á sede do Partido Socialista, dende que era un meniño e estou por moitas razóns que vostede non entenderá nunca, nin chegará a comprender. Vale? Entre outras que teño familia que quedou na cuneta; pero non nas cunetas destas de tal..., impórtame pouco a súa, pero eu fállolle da miña, pero entón, vostede ao mellor está no lugar equivocado; eu non. E eu son socialista case dende que nacín e, polo tanto, defendo estas ideas, non por cartos que lle viña aquí comido e servido, e ao mellor, mellor. Vostede, xa que fala de cartos, ao mellor cobra vostede bastante máis ca min. E se está facendo méritos para ser deputado, comigo non os vai a facer, xa llo digo. Porque a min non me fai falta facer méritos, xa o demostrei nesta casa. Eu sigo estando onde estou, a pesar do que pase e sigo estando no meu sitio porque me elixen os meus compañeiros, non me elixe ese señor a dedo. Vale? A ver se o entende vostede. A vostede non o elixeron os seus, elíxeno el a través de Twitter e se fai méritos para iso, comigo non. Tamén llo digo.

Pero, á parte disto, voulle a explicar tamén outra cousa. Vostede falou de todo, menos de lingua. Veu aquí a falar de autopistas, de superávit, de non sei qué, de non dei canto; uns argumentos que non tiñan nada que ver coa moción, vólvollo a reiterar e vólvollo a explicar. Entón, vostede si que veu a facer campaña aquí. Entón, acusa aos

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

demais do que vostede está facendo e, ademais, con datos falsos. Detector de falsidades como dixo o noso presidente é o que teñen que facer, un detector, si.

Primeiro, porque sabe quen aprobou a lei contra non gastar o superávit do que está vostede a falando? Se foi Montoro, se nos tivo 7 anos a todos así. Pero, como teña vostedes a vergoña de dicir o que acaban de dicir! E nós non o puidemos rexeitar porque vostedes, sistematicamente, no Congreso estaban pondo en jaque sempre –agora falan dos Decretos leis que aprobamos- porque non deixaban aprobar leis. E esta era una lei que había que aprobar, si, e non tiñamos os votos suficientes porque vostedes o impedían a través da mesa do Congreso. Entón, que está dicindo vostede? Está dicindo falsidade. Primeira falsidade.

Que fala vostede do Partido Popular? A vostedes, ao Partido Popular de Ourense que lle preocupa? Eu anotei aquí, AP-9. Home! benvidos, por certo; pero non lle preocupa a A-76 de Valdeorras? Iso non lle preocupa. Vostede fala diso e non fala do outro? Onde están vostedes cando o Partido Socialista, en 10 meses, acaba de desbloquear unha situación? Diso vostede non fala. Vostede é o Partido Partido Popular de Ourense? e venme falando diso, home, por favor! Pero, señor Doval, se vostede poderá ter moitos argumentos aí escritos; pero as razóns sonlle outras, home!, sonlle outras, sonlle outras.

E vostede fala diso, do superávit, fala das infraestruturas, fala de Galicia en xeral, como se o goberno en 10 meses non tivera feito nada. Non, pregúntenllo na Comarca de Ferrol que vostedes non fixeron nada; pregúntelle a toda esa xente que tamén son galegos. Xa que falamos de todo!

Home, decepción, señor Doval, decepción pola súa intervención. Decepción absoluta. En 10 meses pretender... E voulle aclarar outra cousa para que se *entere*, porque me parece que xa o saben perfectamente, pero é que hai cousas que teñen que quedar claras. *El PP y Ciudadanos impiden en el Senado aumentar el gasto en 6.000 millones en los presupuestos del 2019*. Xa non é nin que se foran a aprobar, é que non deixaban nin que puideramos gastar máis, señor Doval. Vostedes, 6.000 millóns de euros que lle privaban a todos os cidadáns e vostede estanos dicindo agora a nós que non lle deixamos gastar a Feijóo *ciento y pico milones que tiene de superávit*; se vostedes non lle deixaban dar máis cuartos; por certo, ás Autonomías, todas, ás Deputacións e a todo o demais. Outra falsidade que acaba vostede de dicir.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Cerra vostede moi mal esta lexislatura, señor Doval, moi mal. Acaba de facer nunha unha intervención, como lle acabo de dicir, e podíalle dicir moitas cousa que acaba de dicir auténticas barbaridades, si e falsidades que non son certas. Si, acábollas de poñer de manifesto; falsidades que non son as *fake news* esas, das que se fala agora. Isto non é facebook, nin é instagram, isto é o Pleno da Deputación de Ourense e non se pode dicir o que a un lle dea a gana sen que todos os que están vendo saiban que se din verdadeiras falsidades. Élle así, home, élle así.

Entón, vólvolle a dicir, non aceptamos as emendas, aínda que as impoñan. E vostedes impoñan o que queiran e veñan vostedes con ese discurso incendiario, como veu vostede; porque nós non tiñamos intención disto. Nós tiñamos intención doutra cousa e vostede incendiou isto sen vir a conto. Pero *bueno*, eu entendo que estean nervioso, e, sntendo que estean nervioso. Non se preocupe que o domingo xa dirán os cidadáns se temos 86, se temos 85 ou se temos 130; pero, esteamos onde esteamos, estaremos defendendo a democracia. Si, non vamos a pactar con aqueles que a queren romper; iso asegúrollo eu. Moitas grazas.

D. Francisco José Fraga Civeira, deputado non adscrito: moitas grazas, señor presidente. Xa que estamos de remate, vou abusar da súa paciencia e da dos compañeiros e compañeiras señores deputados.

Eu votarei a favor porque me resulta, non está no meu ser votar, en nada, en contra de nada que sirva para poñer en valor a nosa lingua; pero tamén lles teño que dicir que me molestan soberanamente este tipo de debates nos que, menos falar da lingua, se acaba falando de todo.

Eu teño para min que a lingua, a nosa fala, o galego non necesita tanto destas cousas; senón doutras, pero moito máis sinxelas: falala, usala, empregala en todos os ámbitos. E o que non precisa, entendo eu, destes debates broncos nos que se acaba falando de todo, menos do esencial que é cómo empregamos a nos lingua en todos os ámbitos da vida. Algo tan sinxelo como isto.

Vou rematar, xa sei que me teñen criticado ás veces porque leo pero, como é a última vez, eu non me resisto a ler, nesta ocasión, un poema dun poeta da terra, que hai 40 anos que finou, e eu creo que vén moi acaído para esta ocasión. E un pouquiño longo, pero pode ser un minuto ou dous.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
--

Deitado fronte ao mar

*Lingua proletaria do meu pobo
eu fáloa porque si, porque me gusta
porque me peta e quero e dáme a gana
porque me sae de dentro, alá do fondo
dunha tristura aceda que me abrangue
ao ver tantos patufos desleigados,
pequenos mequetrefes sen raíces
que ao pór a garabata xa non saben
afirmarse no amor dos devanceiros,
falar a fala nai,
a fala dos avós que temos mortos,
e ser, co rostro erguido,
mariñeiros, labregos da linguaxe,
remo e arado, proa e rella sempre.
Eu fáloa porque si, porque me gusta
e quero estar cos meus, coa xente
preto dos homes bos que sofren longo
unha historia contada noutra lingua.*

*Non falo pra os soberbios,
non falo pra os ruíns e poderosos,
non falo pra os finchados,
non falo pra os baleiros,
non falo pra os estúpidos,
que falo pra os que aguantan rexamente
mentiras e inxustizas de cotío;
pra os que súan e choran
un pranto cotián de bolboretas,
de lume e vento sobre os ollos núos.
Eu non podoo arredar as miñas verbas de
todos que sofren neste mundo.*

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

*E ti vives no mundo, terra miña,
berce da miña estirpe,
Galicia, doce mágoa das Españas,
deitada rente ao mar, ese camiño...*

Moitas grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 9º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 9º](#).

Non se producen máis intervencións someténdose a votación en primeiro lugar a emenda de substitución do Grupo Popular, que é aprobada co voto favorable do Grupo Popular (14), o voto en contra do Grupo Socialista (5), de Democracia Ourensana (1) e do BNG (1) e a abstención de don Francisco José Fraga Civeira.

A continuación sométese a votación a emenda do BNG, que é rexeitada ao obter o voto favorable do BNG (1), o voto en contra do Grupo Popular (14), do Grupo Socialista (5) e de don Francisco José Fraga Civeira, e a abstención de Democracia Ourensana (1).

Seguidamente sométese a votación a moción do Grupo Socialista, que é rexeitada ao obter o voto favorable do Grupo Socialista (5) e de don Francisco José Fraga Civeira, o voto en contra do Grupo Popular (14) e a abstención de Democracia Ourensana (1) e do BNG (1).

Como consecuencia da votación anterior, o Pleno adopta o seguinte acordo:

- Reafirmar o compromiso co autogoberno de Galicia e co Estatuto de Autonomía para Galicia, facendo especial fincapé no seu artigo 5º (“A lingua propia de Galicia é o galego”).

10º.- MOCIÓNS DE URXENCIA.-

O Sr. presidente anuncia que existe unha proposta da Presidencia sobre o Programa de cooperación cos concellos da provincia BenOurense Infancia-Servizos complementarios, para a concesión de subvencións para os servizos complementarios, sometendo a votación a urxencia do asunto e co voto favorable do Grupo Popular (14), do Grupo Socialista (5), do BNG (1) e de don Francisco José Fraga Civeira, e a abstención de Democracia Ourensana (1), o Pleno acorda o tratamento do seguinte asunto:

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

10ª.- PROGRAMA DE COOPERACIÓN COS CONCELLOS DA PROVINCIA BENOURENSE INFANCIA – SERVIZOS COMPLEMENTARIOS, PARA A CONCESIÓN DE SUBVENCIONS PARA OS SERVIZOS COMPLEMENTARIOS Á INFANCIA (EXERCICIO 2019)

O Sr. secretario expón o contido da proposta da Presidencia.

O contido íntegro deste punto da orde do día recóllese no punto 10ª da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 10ª](#).

Non se producen intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (14), do Grupo Socialista (5) e de don Francisco José Fraga Civeira, e a abstención de Democracia Ourensana (1) e do BNG (1), o Pleno adopta o seguinte acordo:

1º) Aprobar inicialmente o Programa de cooperación cos concellos da provincia “BenOurense Infancia - Servizos complementarios, para a concesión de subvencións para os servizos complementarios á infancia (exercicio 2019), cuxas bases reguladoras teñen o seguinte contido:

Primeira.- Obxecto da subvención:

Constitúe o obxecto destas bases a regulación da convocatoria pública, por parte da Deputación Provincial de Ourense, para a tramitación e concesión de subvencións do Programa “**BenOurense Infancia - Servizos Complementarios** en réxime de concorrencia non competitiva, destinadas ás corporacións locais para o mantemento dos “Servizos Complementarios á infancia”.

*Para os efectos desta convocatoria, enténdese como **servizo complementario á infancia**, aqueles servizos de titularidade municipal, que por xestión directa ou indirecta e en xornada diúrna, desenvolven funcións de atención e coidado fóra da xornada ordinaria dos centros escolares para nenos e nenas entre 3 e 12 anos actuando como soporte e apoio as familias e contribuíndo á conciliación da vida laboral e familiar.*

A través deste programa a Deputación subvencionará gastos de persoal, gasto de mantemento dos centros e demais gastos inherentes aos servizos prestados dentro do “servizo complementario”.

Para as subvencións concedidas nesta acción, resérvase crédito na aplicación 23111/46201 do orzamento xeral da Deputación Provincial de Ourense para o exercicio 2019, por importe de 125.000,00€ (cento vinte cinco mil euros).

Segunda.- Beneficiarios.

Poderán obter subvención as corporacións locais de menos de 20.000 habitantes, da provincia de Ourense, que contén cun centro que reúna as seguintes condicións:

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

- Que teñan en funcionamento un servizo complementario da súa titularidade, xestionada de forma directa ou indirecta, que organicen o coidado dos nenos e nenas no seo dun grupo coa finalidade de contribuír ao seu benestar e favorecer a conciliación laboral e familiar mediante a garda e custodia dos menores, funcione baixo un calendario coñecido e sistemático, con reserva de praza previa e unha regulación para a cobertura das prazas.
- Que estes centros presten servizos, cando menos, 5 días da semana durante nove meses ao ano, coa finalidade de adaptar o seu calendario de apertura ás necesidades de conciliación da vida laboral e familiar dos pais/nais ou representantes legais dos nenos, excepto aqueles días sinalados como festivos no calendario laboral.

Quedan expresamente excluídos desta consideración os servizos exclusivos de ludoteca, actividades de formación/capacitación complementarias á escolar e desenvolvidas no curso escolar (actividades extraescolares), actividades deportivas ou de ocio realizadas polo concello durante o curso escolar, e outras de natureza análoga ás anteriores.

Terceira.- Contía das subvención

O importe da subvención obterase da realización dos seguintes cálculos:

- a) Cada concello de menos de 20.000 habitantes terase en conta a clasificación, en graos, que lle corresponde segundo os criterios do anexo I e, de forma que os concellos de grao 0 presentan menor risco demográfico que os de grao 1, este menor risco demográfico que os de grao 2, sendo o de maior risco demográfico os de grao 3. Cada grao ten atribuído un “coeficiente de ponderación” (en adiante CP), así, para os concellos en grao 0 e os de grao 1 o coeficiente é 1, para o grao 2 o coeficiente é 1.25 e para o grao 3 o coeficiente é 1.5. Recóllese no anexo II a clasificación en graos de todos os concellos da provincia e o CP que lle corresponde a cada un.
- b) Obterase o sumatorio global dos CP dos concellos que soliciten esta subvención e teñan dereito a ela, e dividirse a contía global da subvención entre o sumario obtido.
- c) Para obter a contía concreta da subvención que lle corresponde a cada concello solicitante, multiplicarase a contía obtida en aplicación do expresado no parágrafo b) polo CP que lle corresponde ao concello concreto.

De forma gráfica o cálculo farase da forma seguinte:

- Sumatorio dos CP de todos dos concellos solicitantes = “C”
- División da contía total da subvención: $125.000 / “C” = “R”$.

Para concretar a contía de subvención que lle corresponde a cada concello farase o cálculo seguinte:

CP da entidade solicitante x “R”= SUBVENCIÓN QUE LLE CORRESPONDE.

Cuarta.- Procedemento de adhesión dos concellos.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Ao abeiro do establecido na Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, no artigo 14.2, a presentación de solicitudes tramitarase exclusivamente mediante o uso de medios electrónicos, sendo obrigatoria a presentación de solicitudes por vía telemática de conformidade co previsto nesta base.

Os concellos interesados en participar deberán comunicarlle a súa adhesión á Deputación Provincial, mediante resolución da alcaldía (ou órgano delegado, se é o caso), na que se manifieste expresamente a asunción das obrigas e compromisos previstos no Programa, para o que deberán utilizar obrigatoriamente os modelos facilitados pola Deputación e que deberán ser descargados na aplicación informática <http://benourense.depourense.es/pai/index.php>

O prazo de presentación da adhesión será de 15 días hábiles contados a partir do día seguinte ao desta publicación. A comunicación da adhesión asinaráa dixitalmente o alcalde, presidente ou secretario da entidade local e presentarase no Rexistro da Deputación de Ourense. Non se admitirá ningunha solicitude de adhesión formulada en data posterior.

A Deputación Provincial poderá conceder un prazo de ata 10 días hábiles para a corrección de deficiencias nas solicitudes de adhesión.

A presentación da solicitude telemática en tempo e forma determinará a adhesión da entidade local, sen necesidade de máis trámites. En todo caso, mediante resolución da Presidencia denegaráselles a adhesión a aquelas entidades cuxa solicitude non se axuste ao establecido no presente Programa ou modelo de adhesión.

A adhesión das entidades locais beneficiarias constitúe un requisito de efectividade do Programa, polo que as entidades locais que non se adhiran no prazo sinalado no parágrafo anterior entenderase que renuncian a participar no programa.

Quinta.- Réxime xurídico das subvencións de asistencia económica previstas no presente programa.

De conformidade co establecido na disposición adicional 8ª da Lei xeral de subvencións e no artigo 10 da Ordenanza xeral de subvencións da Deputación de Ourense, as subvencións de asistencia económica previstas no presente programa rexeranse polo establecido nas presentes bases, sendo as normas da Lei xeral de subvencións e da dita ordenanza de aplicación supletoria.

Non obstante o anterior, serán de aplicación as normas xerais das subvencións da Deputación en todo o relativo á xustificación, reintegro, perda do dereito á subvención e control financeiro, no que non contradiga expresamente o establecido nas presentes bases.

Sexta.- Tramitación das subvencións previstas neste Programa. Xustificación e pagamento. Reintegro e perda do dereito ao cobro.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

As subvencións previstas no presente Programa entenderanse automaticamente concedidas ás entidades locais adheridas segundo o descrito nestas bases.

Procederase á xustificación e pagamento das subvencións concedidas nos seguintes termos:

- Ata o 15 de outubro de 2019 (inclusive) as entidades locais beneficiarias poderán presentar a certificación de xustificación do programa subvencionado e os gastos dela derivados da forma telemática e asinada dixitalmente segundo os formularios que lle indique a Área de Benestar da Deputación a través da plataforma informática <http://benourense.depourense.es>.

O prazo de presentación da xustificación final terá carácter improrrogable, agás causa debidamente xustificada. En todo caso, a prórroga deberá solicitarse antes do día 15 de outubro de 2019 e poderase conceder sempre que se aprecie causa xustificada, como máximo ata o 15 de novembro de 2019. En ningún caso se concederá prórroga para o prazo vencido.

- Para o libramento da subvención as entidades beneficiarias deberán xustificar a execución do(s) proxecto(s) subvencionado(s) durante o exercicio 2019, facendo uso dos formularios normalizados que se deberán obter, cubrir, validar e imprimir dende a plataforma <http://benourense.depourense.es>. Os formularios conteñen:

1. Declaración responsable de non estar incurso nas prohibicións previstas no artigo 13 da lei 38/2003, de 17 de novembro, xeral de subvencións para obter a condición de beneficiario/a, substituíndo esta declaración á presentación de certificacións na acreditación do cumprimento das obrigas tributarias e coa Seguridade Social por tratarse dun dos supostos previstos na letra e) do artigo 31.7 da Lei 9/2007, de 13 de xuño, de subvencións de Galicia. Esta declaración farase segundo o modelo que se pon a disposición pola Deputación de Ourense.
2. Memoria da execución do proxecto subvencionado.
3. Relación de documentos xustificativos dos gastos. No caso de presentarse facturas admitiranse as facturas completas ou simplificadas sempre que conste nelas o CIF do destinatario/a.
4. Certificación expedida polo órgano competente da entidade beneficiaria da realización dos gastos correspondentes ao proxecto e dos copagos das persoas usuarias do servizo.
5. Declaración responsable do conxunto de todas as subvencións e axudas percibidas para a mesma finalidade, sexan públicas ou privadas.
6. Declaración das medidas de difusión da subvención concedida.

En ningún caso se considerarán gastos subvencionables os xuros debedores de contas bancarias, os xuros, recargas e sancións administrativas e penais e os gastos de procedementos xudiciais. Polo exposto, a xustificación non poderá incluír os referidos gastos. Os gastos estarán referidos única e exclusivamente á anualidade 2019, obxecto da presente convocatoria.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

A subvención concedida xunto cos copagamento das persoas usuarias do servizo non poderán superar o 100% do custo do servizo. De ser este o caso, a subvención minorarase na contía precisa para que non supere esta porcentaxe.

A solicitude da Intervención da Deputación Provincial, poderán esixirse aqueles documentos ou xustificantes complementarios que, motivadamente, se consideren oportunos para unha fidedigna acreditación da realización do gasto. Igualmente, a Intervención da Deputación poderá realizar funcións de inspección e control financeiro das entidades beneficiarias, de conformidade co establecido na Lei 9/2007.

A Deputación Provincial poderá declarar a obriga de reintegro ou a perda do dereito ao cobro da subvención, segundo proceda, por calquera das causas previstas na lexislación xeral de subvencións e nas bases do presente programa. Non obstante o anterior, non será necesaria a tramitación do expediente de reintegro ou de perda do dereito ao cobro nos supostos en que o importe dos gastos xustificadas polas entidades locais beneficiarias sexan inferiores ás contías iniciais máximas das subvencións previstas no presente programa. Neste supostos, a cantidade que deberá aboarse se reaxustará automaticamente segundo proceda.

Sétima.- Compatibilidade con outras axudas ou subvencións públicas.

Estas axudas serán incompatibles con calquera outra axuda ou subvención outorgada pola Deputación de Ourense para a mesma finalidade e igual exercicio orzamentario.

Oitava.- Réxime de protección dos datos achegados coa solicitude.

1. O tratamento pola Deputación Provincial dos datos persoais achegados polos solicitantes fúndase no disposto apartado c) e e) do artigo 6 do Regulamento UE 2016/679 do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de abril de 2016, relativo á protección das persoas físicas no que respecta ao tratamento dos datos persoais e á libre circulación destes datos, así como non artigo 6.2 da Lei orgánica 3/2018, do 5 de decembro, de protección dos datos persoais e garantía dos dereitos dixitais, ao ser a achega dos datos e informacións esixida nas presentes bases necesaria para o cumprimento do disposto na lexislación xeral de subvencións, así como para a comprobación do cumprimento dos requisitos e valoración das solicitudes consonte co indicado nas propias bases.

En consecuencia, a negativa a facilitarlle estes datos á Deputación Provincial determinará a exclusión do interesado do procedemento.

2. En cumprimento do establecido non artigo 13 do Regulamento UE 2016/679 do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de abril de 2016, relativo á protección das persoas físicas no que respecta ao tratamento dos datos persoais e á libre circulación destes datos, infórmaselles aos interesados do seguinte:

a) O responsable do tratamento dos datos é a Deputación Provincial de Ourense, cuxo representante legal é ou seu presidente, don José Manuel Baltar Blanco, con domicilio para os efectos de notificacións na rúa Progreso, n.º 32, 32003, en Ourense, teléfono de contacto 988317600/1 e correo electrónico: gabinete.presidencia@depourense.es.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

b) O delegado de protección de datos é o vicesecretario xeral da Deputación Provincial de Ourense, don Juan Marquina Fuentes, con domicilio, para os efectos de notificacións, na rúa Progreso, n.º 32, 32003, en Ourense, teléfono de contacto 988317620 e correo electrónico: dpo@depourense.es.

c) Os datos subministrados coa solicitude destínanse unicamente a garantir o cumprimento do establecido na lexislación xeral de subvencións, a comprobar que o solicitante reúne os requisitos establecidos para poder ser beneficiario. Ademais, e en cumprimento do establecido nos artigos 20 da Lei 38/2003 xeral de subvencións, 15 da Lei 9/2007, de subvencións de Galicia e 8.1.c) da Lei 19/2013, de 9 de decembro, de transparencia e bo goberno, a información relativa ás subvencións concedidas, alí prevista, será obxecto de publicación segundo se prevé na normativa de aplicación. Publicaranse igualmente na sede electrónica e na páxina web provincial www.benourense.depourense.es

As publicacións referidas manteranse durante un prazo mínimo de catro anos dende a realización da publicación, podendo, a partir dese prazo, ser suprimida de xeito motivado a publicación de oficio pola Deputación Provincial ou ben a solicitude dos interesados, dirixida ao responsable do tratamento. En todo caso, as solicitudes e o resto de documentación que consta no expediente atoparase a disposición doutros interesados no procedemento para os seus efectos da formulación de reclamacións ou interposición de recursos que legalmente procedan contra o acto de resolución, e baixo a condición de que os datos de identidade persoal dos interesados non se poidan facer públicos.

d) A base xurídica do tratamento dos datos achegados coa solicitude é a necesidade deses datos para o cumprimento das obrigas legais que impón a lexislación xeral de subvencións, en tanto que Administración pública concedente (artigo 6.1.c) do Regulamento UE 2016/679) e, no caso dos datos para acreditación do cumprimento dos requisitos específicos da convocatoria e valoración de solicitudes, a necesidade deses datos para dar satisfacción á finalidade de interese público perseguida coa presente convocatoria (artigo 6.1.e) do Regulamento UE 2016/679).

e) Os datos subministrados á Deputación Provincial serán tratados polo persoal autorizado para a tramitación da solicitude, suxeitos a deber de reserva.

Estes datos poderán ser cedidos a terceiras persoas nos seguintes casos:

- Ao resto de solicitantes ou os seus representantes legais cando así ou reclamen para a formulación de reclamacións ou interposición de recursos contra o acto de adxudicación
- Aos membros da corporación que o soliciten, aos xulgados e tribunais, para os efectos da resolución dos recursos xudiciais que poidan interpoñerse contra a decisión de adxudicación, así como ao Ministerio Fiscal, Valedor do Pobo, Defensor do Pobo, Tribunal de Contas e Consello de Contas, na medida en que sexa necesario para o exercicio das funcións destas autoridades públicas.
- Ás persoas que ou soliciten ao abeiro do disposto na Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia e bo goberno, previo expediente contradictorio con audiencia do interesado titular dos datos e nos termos previstos na dita lei.

f) En ningún caso transferiranse os seus datos persoais a un terceiro país nin a unha organización internacional.

g) Os datos subministrados conservaranse nos arquivos da Deputación Provincial de forma indefinida, para os únicos efectos da súa conservación conforme co disposto na lexislación sobre arquivos do sector público e na lexislación sobre patrimonio documental cultural.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

h) Os interesados poderán solicitar en todo momento da Presidencia da Deputación o acceso aos seus datos, así como a súa rectificación, de ser o caso. Poderá solicitarse a limitación do tratamento dos ditos datos, referida á súa publicación, unha vez transcorrido o prazo de catro anos previsto nas presentes bases. Poderá formularse igualmente a oposición ao tratamento dos datos, motivada pola situación particular do interesado, nos termos previstos no artigo 21 do Regulamento UE 2016/679.

Os dereitos sinalados neste apartado poderán exercerse mediante escrito dirixido á Presidencia da Deputación Provincial. De conformidade co disposto no artigo 20.3 do Regulamento UE 2016/679, non será de aplicación o dereito á portabilidade dos datos subministrados á Deputación Provincial neste procedemento.

i) En todo caso, os interesados poderán formular as reclamacións que consideren oportunas en relación co tratamento dos seus datos persoais ante a Axencia Española de Protección de Datos.

j) A falla de subministración á Deputación Provincial dos datos persoais requiridos, ao constituír un requisito legal para a selección dos beneficiarios, dará lugar á exclusión dos interesados do procedemento.

k) En ningún caso se procederá á adopción de decisións automatizadas nin á elaboración de perfís persoais cos datos subministrados, que non serán obxecto de tratamentos diferentes aos expresamente previstos nesta cláusula.

Novena.- Control financeiro das subvencións.

Sen prexuízo das obrigas de xustificación impostas aos beneficiarios, as actuacións de prestación de servizos sociais comunitarios das entidades locais adheridas que constitúen o obxecto das subvencións previstas no presente Programa quedarán suxeitas ás actuacións de control financeiro que poida acordar a Intervención da Deputación, ao longo dos exercicios 2019 e 2020. O control financeiro incluírá actuación de supervisión e control das actividades subvencionadas, tanto no relativo a prestación dos servizos como á súa xestión e tramitación administrativa. Os controis serán realizados por persoal da Área de Benestar, baixo a dirección da Intervención provincial, conforme co establecido na Lei xeral de subvencións e, en función dos seus resultados, poderá dar lugar á apertura de expediente de reintegro no suposto en que ao seu través se detectase a concorrencia dalgunha das causas legais de reintegro previstas na lexislación vixente.

O sometemento a control financeiro das entidades adheridas ao programa poderá ter carácter xeral para todas elas ou ben limitarse a unha mostra aleatoria de cando menos tres entidades, que serán determinadas mediante sorteo realizado en acto público, cuxa celebración se anunciará coa debida antelación na sede electrónica da Deputación Provincial. O resultado do sorteo e o inicio das actuacións de control financeiro comunicaráselles ás entidades afectadas cunha antelación mínima de quince días naturais respecto da data do inicio das actuacións inspectoras. En todo caso, a Intervención provincial daralle conta á Presidencia tanto da decisión de someter a control financeiro o programa como do contido das actuacións realizadas

Décima.- Obrigas de información e publicidade das entidades locais adheridas.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Con independencia da obriga de sometemento ao control financeiro previsto na base xeral anterior, as entidades locais adheridas ao presente programa estarán obrigadas a:

1.- Facilitarlles aos servizos da Deputación Provincial toda a información relativa ao funcionamento dos servizos sociais municipais obxecto de subvención, que se lles demande. A negativa a facilitar esta información, ou a demora inxustificada no seu envío, dará lugar á exclusión da entidade local do presente Programa, coa conseguinte perda do dereito a cobro ou reintegro, segundo proceda, das subvencións percibidas ou concedidas ao seu abeiro, a cal será obxecto de declaración pola Presidencia da Deputación, tras a tramitación previa do oportuno expediente contraditorio con audiencia da entidade interesada.

2.- A identificar os servizos cofinanciados pola Deputación de Ourense. Transcorridos quince días dende esta publicación remitirase telematicamente á Deputación de Ourense fotografías nas que conste a identificación do servizo/persoal como cofinanciado pola Deputación e que responderá ás normas de información e publicidade que se farán chegar pola Deputación de Ourense para que sexan observadas polas entidades que se adhiran a estes programas. O incumprimento das obrigas de publicidade dará lugar ao reintegro ou perda do dereito ao cobro da subvención, con carácter parcial, e ata un importe do 20 % da subvención concedida, determinándose de conformidade co principio de proporcionalidade e en atención á gravidade do incumprimento comprobado. A declaración da obriga de reintegro ou da perda do dereito ao cobro da subvención realizarase por resolución da Presidencia da Deputación, tras a tramitación previa do oportuno expediente contraditorio con audiencia da entidade interesada.

ANEXO I: Criterios de clasificación dos concellos para determinar a “prioridade demográfica” e os graos.

Criterios para determinar a “prioridade demográfica”

Os criterios que se teñen en conta para determinar a “prioridade demográfica” dos concellos da provincia para os efectos do programa BenOurense Infancia-servizos complementarios 2019, son os seguintes:

1. Poboación.

Os concellos clasificaranse en:

- a) Ata 1.000 habitantes.
- b) De 1001 a 5.000 habitantes.
- c) De 5001 a 10.000 habitantes.
- d) De 10.001 a 20.000 habitantes

Para determinar a poboación para os efectos da convocatoria tívose en conta a cifra oficial de poboación INE do último ano dispoñible.

2. Situación Xeográfica.

- a) Concellos pertencentes a “áreas urbanas” do atlas estatístico das áreas urbanas do Ministerio de Fomento.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

b) Concellos que non pertencen a unha “área urbana” do atlas estatístico das áreas urbanas do Ministerio de Fomento.

3. Perda da poboación.

- a) Concellos que gañaron poboación na última década.
- b) Concellos que perderon poboación nunha porcentaxe menor ao 10% na última década
- c) Concellos que perderon entre un 10% e un 15% de poboación na última década.
- d) Concellos que perderon máis dun 15% e menos dun 20% de poboación na última década.
- e) Concellos que perderon un 20% ou máis de poboación na última década.

Os datos serán sempre tomados dos últimos dispoñibles e publicados polo INE.

4. Densidade demográfica municipal.

Neste índice tense en conta a relación entre a cifra de poboación municipal e a súa superficie, expresada en quilómetros cadrados.

Para o dato de poboación terase en conta os últimos datos publicados polo INE. En atención a este criterio a clasificación será:

- a) Concello con densidade igual ou inferior a 10 habitantes/km² .
- b) Concellos con densidade maior a 10 habitantes/km² e menor a 15 habitantes/km².
- c) Concellos con densidade igual ou maior a 15 habitantes/km² e menor a 20 habitantes/km²
- d) Concellos con densidade igual ou maior a 20 habitantes/km²

5. Índice de envellecemento.

Para o cálculo deste índice tense en conta a relación entre a cantidade de persoas adultas maiores e a cantidade de nenos e novos; calcularase o cociente entre persoas de máis de 64 anos –segundo as últimas cifras de poboación publicadas polo INE-, e as persoas menores de 15 anos e este cociente será multiplicado por 100 para obter este índice. Segundo o cal os concellos se clasificarán entre:

- a) Concellos cuxo índice sexa superior a 750.
- b) Concellos cuxo índice sexa igual ou superior a 600 e inferior ou igual a 750.
- c) Concellos cuxo índice sexa inferior a 600

6. Taxa de natalidade.

Esta taxa obterase do cálculo de relacionar o número de nados vivos por cada 1000 habitantes en cada municipio, para o que se tomará a cifra media de nacementos dos últimos tres anos (datos INE), e a poboación en igual período (datos INE), en atención ao que os concellos clasificaranse en :

- a) Taxa inferior a 2.
- b) Taxa igual ou superior a 2 e inferior a 3.
- c) Taxa igual ou superior a 3.

2.- Aplicación dos criterios para a clasificación dos concellos en graos

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019
---

1. Concellos sen prioridade demográfica: grao 0.

Serán considerados “concellos sen prioridade demográfica” ou en grao 0 , aqueles incluídos nunha “área urbana”, en aplicación ao Atlas Estatístico das Áreas Urbanas de España do Ministerio de Fomento ou que cumbran, algunha das seguintes condicións:

- a) Ter unha poboación maior a 10.000 habitantes.
- b) Ter unha poboación entre 5.000 e 10.000 habitantes e que na última década gañasen poboación.

2. Concellos con prioridade demográfica.

Grao 1.

Serán considerado “con prioridade demográfica” os concellos que non están incluídos nunha “área urbana” e que cumbran, ademais, algunha das seguintes condicións:

- a) Poboación igual ou inferior a 5.000 habitantes.
- b) Poboación maior a 5.000 habitantes que presentan perda de poboación na última década. Cando un concello é clasificado como de “prioridade demográfica”, automaticamente considéraselle en grao 1. Para ser clasificado de grao 2 ou de grao 3, terán, ademais de ser considerados “ con prioridade demográfica”, ou grao 1, cumprir as condicións do grao 2, ou do grao 3.

En todo caso, se un mesmo concello pode ser clasificado en máis dun grao, consideraráse sempre no grao superior por ser de condicións máis vantaxosas.

Grao 2.

Concellos con prioridade demográfica, que ademais cumpre algunha das seguintes realidades:

- a) Concellos de menos de 1.000 habitantes que na última década perdesen entre un 15% e un 20% da súa poboación.
- b) Concellos de menos de 1.000 habitantes que teñan unha densidade de poboación superior a 10 habitantes/km² e inferior a 15 habitantes/km²
- c) Concellos de menos de 1.000 habitantes cunha taxa de envellecemento superior a 750.
- d) Concellos de menos de 1.000 habitantes cun índice de natalidade inferior a 3.
- e) Concellos de máis de 1.000 habitantes que na última década perdesen máis de 15% da súa poboación.
- f) Concellos de máis de 1.000 habitantes que presentan unha densidade de poboación menor de 15h/km²
- g) Concellos de máis de 1.000 habitantes cunha taxa de envellecemento superior a 750.
- h) Concellos de máis de 1.000 habitantes cun índice de natalidade menor a 2.

Grao 3.

Concellos con prioridade demográfica que, ademais, cumpren algunha das circunstancias seguintes:

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

- a) Concellos de menos de 1.000 habitantes, cunha perda de poboación na última década maior ao 20%
- b) Concellos de menos de 1.000 habitantes, cunha densidade de poboación menor a 10 h/km².
- c) Concellos de menos de 1.000 habitantes, cunha perda de poboación na última década maior ao 15% e menor do 20% e onde ademais se cumpre algunha das seguintes características:
- Teñen unha taxa de envellecemento superior a 750 e/ou
  - Teñen unha taxa de natalidade inferior a 2

Anexo II: CLASIFICACIÓN DE CONCELLOS EN GRADOS

	ENTIDADE LOCAL	CLASIFICACIÓN RETO DEMOGRÁFICO
1	Allariz	Grao 0
2	Amoeiro	Grao 1
3	Arnoia, A	Grao 1
4	Avión	Grao 2
5	Baltar	Grao 2
6	Bande	Grao 2
7	Baños de Molgas	Grao 2
8	Barbadás	Grao 0
9	Barco de Valdeorras, O	Grao 0
10	Beade	Grao 3
11	Beariz	Grao 2
12	Blancos, Os	Grao 3
13	Boborás	Grao 2
14	Bola, A	Grao 1
15	Bolo, O	Grao 2
16	Calvos de Randín	Grao 3
17	Carballeda de Avia	Grao 2
18	Carballeda de Valdeorras	Grao 1
19	Carballiño, O	Grao 0
20	Cartelle	Grao 2
21	Castrelo de Miño	Grao 2
22	Castrelo do Val	Grao 2

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

23	Castro Caldelas	Grao 2
24	Celanova	Grao 1
25	Cenlle	Grao 2
26	Chandrexa de Queixa	Grao 3
27	Coles	Grao 0
28	Cortegada	Grao 2
29	Cualedro	Grao 2
30	Entrimo	Grao 1
31	Esgos	Grao 2
32	Gomesende	Grao 3
33	Gudiña, A	Grao 2
34	Irixo, O	Grao 2
35	Larouco	Grao 3
36	Laza	Grao 2
37	Leiro	Grao 2
38	Lobeira	Grao 2
39	Lobios	Grao 1
40	Maceda	Grao 1
41	Manzaneda	Grao 3
42	Maside	Grao 1
43	Melón	Grao 2
44	Merca, A	Grao 1
45	Mezquita, A	Grao 2
46	Montederramo	Grao 3
47	Monterrei	Grao 1
48	Muíños	Grao 2
49	Nogueira de Ramuín	Grao 2
50	Oímbra	Grao 1
51	Ourense	Grao 0
52	Paderne de Allariz	Grao 1
53	Padrenda	Grao 2
54	Parada de Sil	Grao 2
55	Pereiro de Aguiar	Grao 0
56	Peroxa, A	Grao 2

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

57	Petín	Grao 2
58	Piñor	Grao 1
59	Pobra de Trives, A	Grao 2
60	Pontedeva	Grao 2
61	Porqueira	Grao 3
62	Punxín	Grao 2
63	Quintela de Leirado	Grao 2
64	Rairiz de Veiga	Grao 2
65	Ramirás	Grao 2
66	Ribadavia	Grao 1
67	Riós	Grao 2
68	Rúa, A	Grao 1
69	Rubiá	Grao 1
70	San Amaro	Grao 2
71	San Cibrao das Viñas	Grao 0
72	San Cristovo de Cea	Grao 2
73	San Xoán de Río	Grao 3
74	Sandiás	Grao 1
75	Sarreaus	Grao 2
76	Taboadela	Grao 1
77	Teixeira, A	Grao 3
78	Toén	Grao 1
79	Trasmiras	Grao 2
80	Veiga, A	Grao 2
81	Verea	Grao 2
82	Verín	Grao 0
83	Viana do Bolo	Grao 2
84	Vilamarín	Grao 1
85	Vilamartín de Valdeorras	Grao 2
86	Vilar de Barrio	Grao 2
87	Vilar de Santos	Grao 2
88	Vilardevós	Grao 2
89	Vilariño de Conso	Grao 3
90	Xinzo de Limia	Grao 0

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

91	Xunqueira de Ambía	Grao 2
92	Xunqueira de Espadanedo	Grao 2

2º) Someter o programa inicialmente aprobado a **información pública por prazo de dez (10) días hábiles**, mediante anuncio no Boletín Oficial da Provincia e na sede electrónica da Deputación. Durante o devandito prazo, as persoas interesadas poderán formular as alegacións e suxestións que estimen oportunas, que serán obxecto de resolución expresa polo Pleno. En caso de non formularse alegacións en prazo, o Programa considerarase automaticamente aprobado de forma definitiva, procedéndose á súa publicación no BOP e na sede electrónica da Deputación.

11º.- DACIÓN DE CONTA DAS SEGUINTE RELACIÓNS DE DECRETOS:

Para cumprir co establecido no artigo 62 do vixente Regulamento de Organización, Funcionamento e Réxime xurídico das Entidades Locais (aprobado por Real Decreto 2568/1986 do 28 de novembro, e publicado no BOE do 22 de decembro), dáselle conta ao pleno das relacións de decretos do mes de marzo de 2019 e dos seguintes adicionais: 2º de novembro e 2º de decembro de 2018; 21 de xaneiro e 1º de febreiro de 2019.

Os membros da Corporación quedan informados.

12º.- ROGOS E PREGUNTAS.-

Nesta quenda prodúcense as seguintes intervencións:

Don José Ignacio Gómez Pérez, do Grupo Socialista: si. No pasado Pleno do 22 de febreiro preguntamos se estaba prevista algunha axuda ao Concello de Parada do Sil para amortizar créditos para vivendas co obxecto de favorecer o asentamento da poboación.

Por parte do presidente non se deu resposta nin se facilitou información sobre o que preguntaba, polo que reiteramos de novo a pregunta: se a Deputación vai cumprir o compromiso adquirido co Concello de Parada do Sil para a amortización do crédito para actuacións de rehabilitación de vivenda, como e cando se vai facer efectivo o pago correspondente a 2018? e que medidas vai tomar para pagar a cantidade correspondente a anualidade do 2019?

Quedou en responderme e como non me respondeu, pois, por iso reiteramos.

O Sr. presidente: a resposta é que non existe compromiso da Deputación.

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

Don Francisco José Fraga Civeira, deputado non adscrito: é certo que queda un Pleno, pero queda unicamente para aprobar a acta, sen máis. Eu quixera aproveitar este para despedirme de todos vostedes.

Quería facelo pedíndolles desculpas polas faltas que puideren ter, todas xa lles poden dicir que foron sen intención de mancar a ninguén, e seguramente foron debidas ao fragor do debate e rematado este quedaron quedaron rematadas estas tamén pola miña parte.

O que si lles quero agradecer a todos vostedes e os eu trato e seu respecto cara a miña persoa, nuns catro anos que non foron doados, para min sobre todo, pero que todos vostedes souberon diferenciar entre o persoal e o político. Pódolles dicir que estes catro anos foron para min un Grao en políticas acelerado e impagable. Por iso lles quero agradecer todas as leccións impagables que levo de aquí e que, sen dúbida, contribuíron a mellorar a miña bagaxe como persoa.

Teño que confesarlles que cheguei aquí sen contar, cheguei por accidente e sen querer con demasiadas ideas preconcebidas a cerca desta Institución; pero agora que toca mirar atrás poden facelo sen ira e dicirlles que para min foi unha experiencia positiva no persoal e no político, enriquecedora a cerca do coñecemento das persoas de todos vostedes, da realidade dunha Institución como esta que, sen dúbida, ten moito que traballar por esta provincia.

Eu doume por satisfeito que durante estes catro anos, se fun capaz de poñer humildemente un pequeno gran de area, humilde, para contribuír ao futuro desta provincia. Pola miña parte, xa me dou por satisfeito e dou por satisfeito o meu labor aquí. Quero dicirlles tamén que o agradecemento tamén e desculpas quero facer extensivo a todo o persoal desta Casa co que tiveron a inmensa paciencia de atenderme. Eu só lles poden agradecer o seu trato, sempre exquisito cara a min, e o traballo feito.

Grazas e sen máis, quedo ao seu dispor. A miña porta, xa lles digo, quedaralles sempre aberta. Moitas grazas.

O contido íntegro das intervencións transcritas anteriormente recóllese no punto 12º da vídeo acta da sesión, dispoñible no seguinte enlace: [ver punto 12º](#).

Acta da sesión ordinaria do Pleno do día 26 de abril de 2019

E, ás 14.30 horas do día 26 de abril de 2019, o Sr. presidente deu por rematada a devandita sesión ordinaria do Pleno da Deputación de Ourense, da que se redacta a presente acta, que se asinará segundo o legalmente establecido. Dou fe.

O PRESIDENTE,

O SECRETARIO,